

ALLERØD KOMMUNE

Økonomiudvalget 2014-2017

Møde nr. 13-01-2015

Mødet blev holdt tirsdag den 13. januar 2015 på Rådhuset i Mødelokale C.
Mødet begyndte kl. 16:00 og sluttede kl. 18:30.

Medlemmer: Borgmester - Jørgen Johansen (C), Erik Lund (C), Jesper Hammer (D), Erling Petersen (R), Poul Albrechtsen (O), Nikolaj Bührmann (F), John Køhler (V), Miki Dam Larsen (A), Agnete Fog (B)

1. Bemærkninger til dagsordenen	1
2. Meddelelser	2
3. Budgetstrategi 2016-2019 - drøftelse af rammerne for fagudvalgenes budgetlægningsproces	3

ØKONOMIUDVALGET 2014-2017**1. Bemærkninger til dagsordenen**

Sagsnr.:

Punkttype -**Tema** -**Sagsbeskrivelse** -**Administrationens
forslag** -**Bilag** Nej

Beslutning -
Økonomiudvalget
2014-2017 den 13-
01-2015 Fraværende: Jesper Hammer.**Fraværende** Ingen

ØKONOMIUDVALGET 2014-2017**2. Meddelelser**

Sagsnr.:

Punkttype -**Tema** -**Sagsbeskrivelse** -**Administrationens
forslag** -**Bilag** Nej

Beslutning -
Økonomiudvalget
2014-2017 den 13-
01-2015 Fraværende: Jesper Hammer.**Fraværende** Ingen

ØKONOMIUDVALGET 2014-2017

3. Budgetstrategi 2016-2019 - drøftelse af rammerne for fagudvalgenes budgetlægningsproces

Sagsnr.: 14/16974

Punkttype Beslutning

Tema Byrådet vedtog den 18. december 2014 budgetstrategi 2016-2019, herunder at fordelingen af rammebesparelsen sker efter model B, hvor fagudvalgene andel af rammebesparelsen svarer til udvalgets andel af serviceudgifterne.

Økonomiudvalget skal beslutte rammerne for fagudvalgenes budgetlægningsproces 2016-2019.

Sagsbeskrivelse Byrådet besluttede den 18. december 2014 proces for budgetstrategi 2016 – 2019. Byrådet besluttede samtidigt, at Økonomiudvalget igangsætter processen primo januar 2015, hvor rammerne for fagudvalgenes efterfølgende arbejde med effektiviseringer og besparelser skal præciseres. Det skal ske i form af krav til reduktion af m2 og besparelser indenfor udvalgene, som skal findes.

Af vedlagt statusnotat 1 fremgår konsekvensrettet budgetstrategi og proces.

Fagudvalgenes arbejde med effektiviseringer og besparelser igangsættes ultimo januar, således at der senest 13. maj kan oversendes et samlet katalog til Økonomiudvalgets møde den 20. maj. Udvalgene skal fra ultimo januar til medio maj arbejde med forslag til driftsbesparelser svarende til fagudvalgets andel af serviceudgifter. Forvaltningen anbefaler at fagudvalgenes forslag til besparelser og effektiviseringer kan vedrøre samtlige driftsudgifter på det skattefinansierede område (serviceudgifter, overførselsudgifter mv.)

Forvaltningen holder et mundtligt oplæg på mødet med følgende punkter:

1. Tids- og procesplan
2. Ejendomsstrategi
3. Driftsudgifter fordelt på udvalg samt

fordeling af besparelser

Administrationens forslag	Forvaltningen foreslår, at Økonomiudvalget drøfter og beslutter rammerne for fagudvalgenes budgetlægningsproces.
Bilag	Præsentation af budgettet indhold og fordeling Budgetstrategi 2016-2019 - Konsekvensrettet ØU 13. januar Hvilke besparelsesforslag blev ikke gennemført ved budgetvedtagelsen 2015-2018.pdf KL - Effektiviseringsundersøgelse Investeringsoversigt 2015-2019 Ejendomsstrategi behandlet i Økonomiudvalget den 9. september 2014 Links til nøgletal Links til besparelser- og effektiviseringsforslag Borgernes forslag til besparelser
Beslutning Økonomiudvalget 2014-2017 den 13- 01-2015	<hr/> <p>Borgmesteren satte følgende forslag til afstemning:</p> <ol style="list-style-type: none">1. budgetstrategiens tids- og procesplan fastholdes,2. fordeling af besparelsen fastholdes, idet fagudvalgene fremsætter forslag som efterfølgende prioriteres på tværs i Økonomiudvalget.3. BSU og KIU udarbejder forslag til reduktion på 10 % i hver deres andel af bygningsmassen, mens arbejdet med løbende bygningskomprimering fortsætter på øvrige områder. <p>Forslaget godkendt.</p> <p>Fraværende: Jesper Hammer.</p>
Fraværende	Ingen

Signeret af:

Jørgen Johansen
Borgmester

Agnete Fog
Medlem

Erik Lund
Medlem

Erling Petersen
Medlem

Jesper Hammer
Medlem

John Køhler
Medlem

Miki Dam Larsen
Medlem

Nikolaj Bührmann
Medlem

Poul Albrechtsen
Medlem

Bilag: 3.1. Præsentation af budgettet indhold og fordeling

Udvalg: Økonomiudvalget 2014-2017

Mødedato: 13. januar 2015 - Kl. 16:00

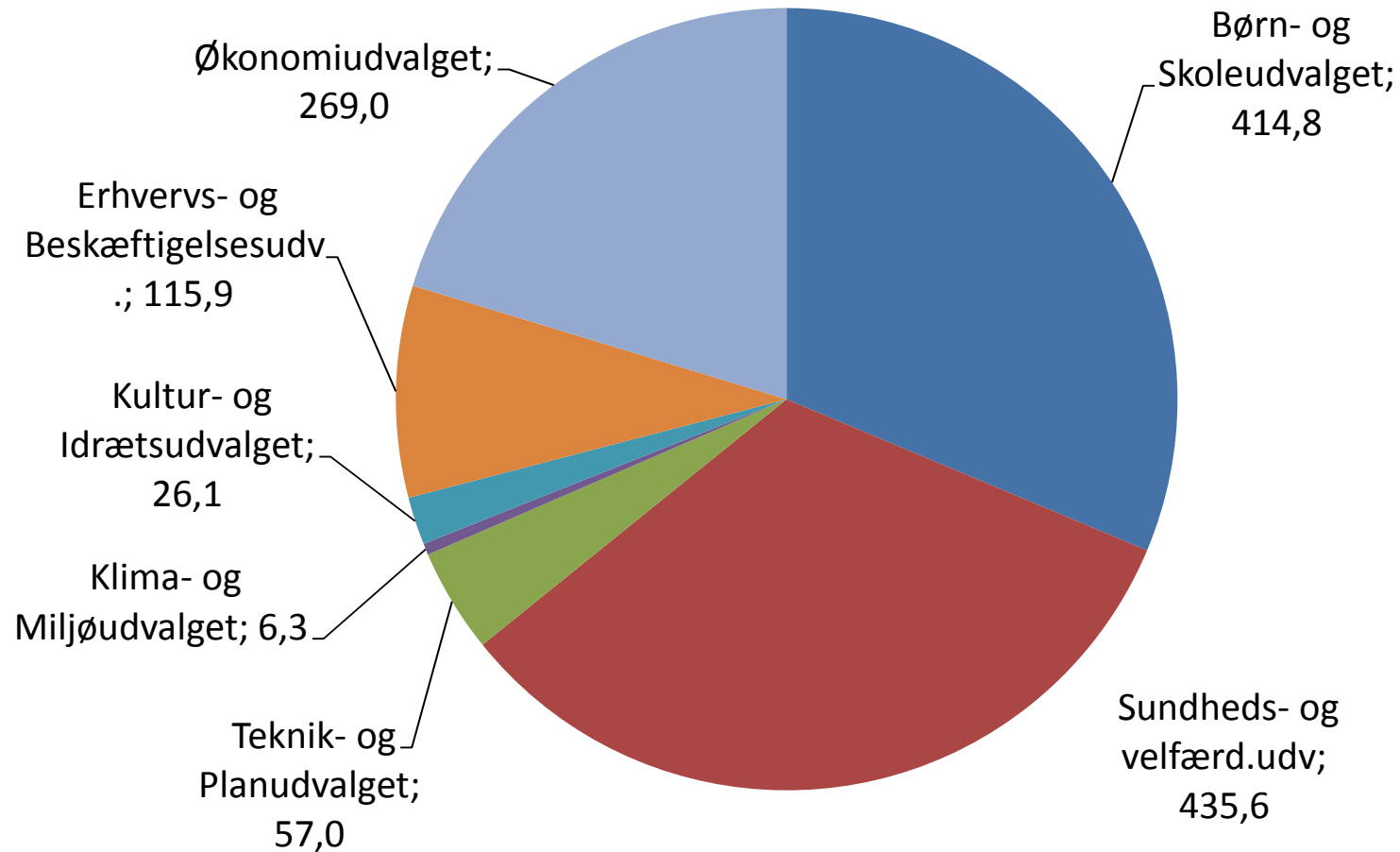
Adgang: Åben

Bilagsnr: 1581/15

Budgetstrategi 2016-2019

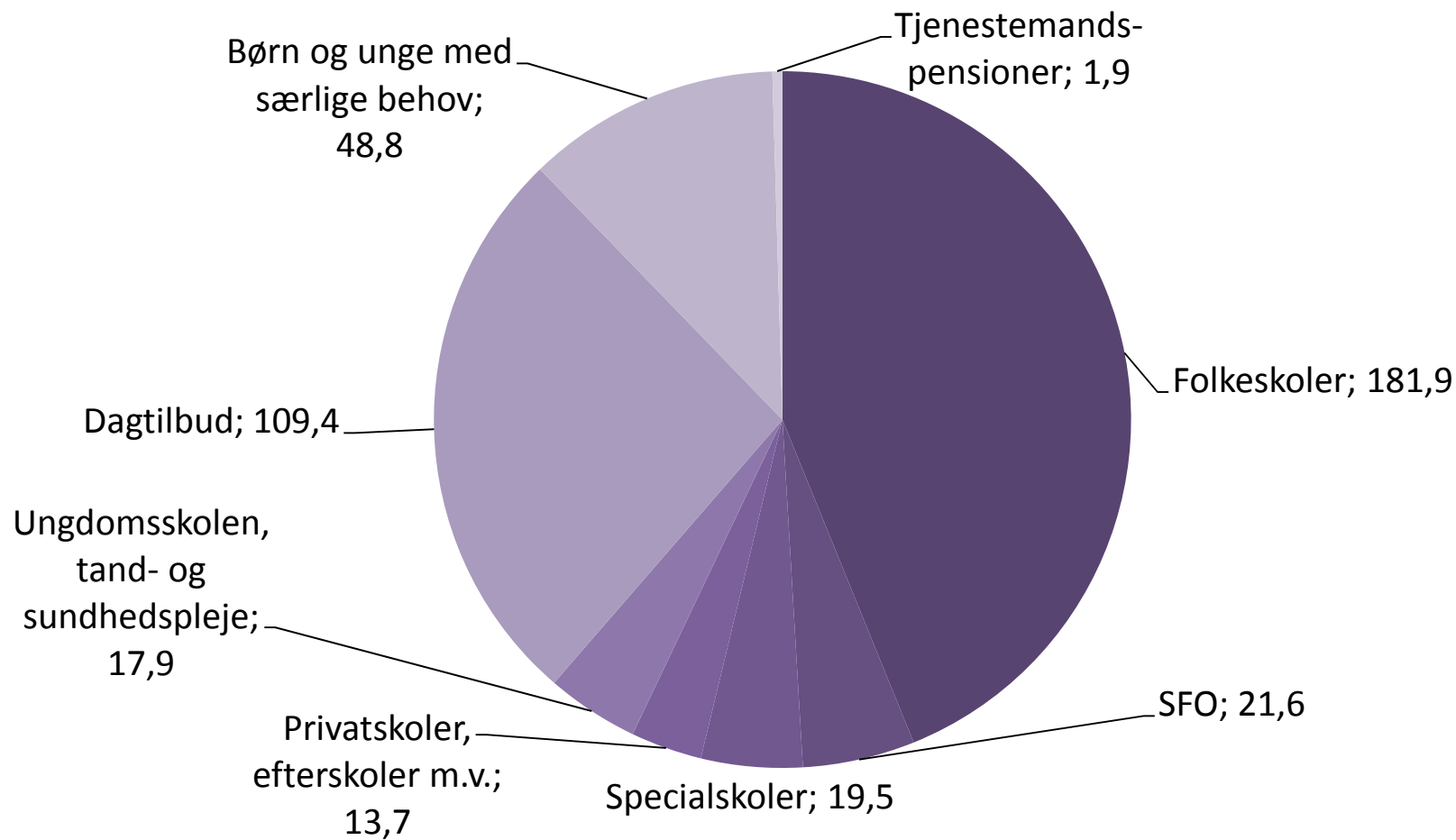
Budgettets indhold og fordeling på
fagområder mv.

Budget 2016 (driftsudgifter netto) fordelt på udvalg i mio. kr.

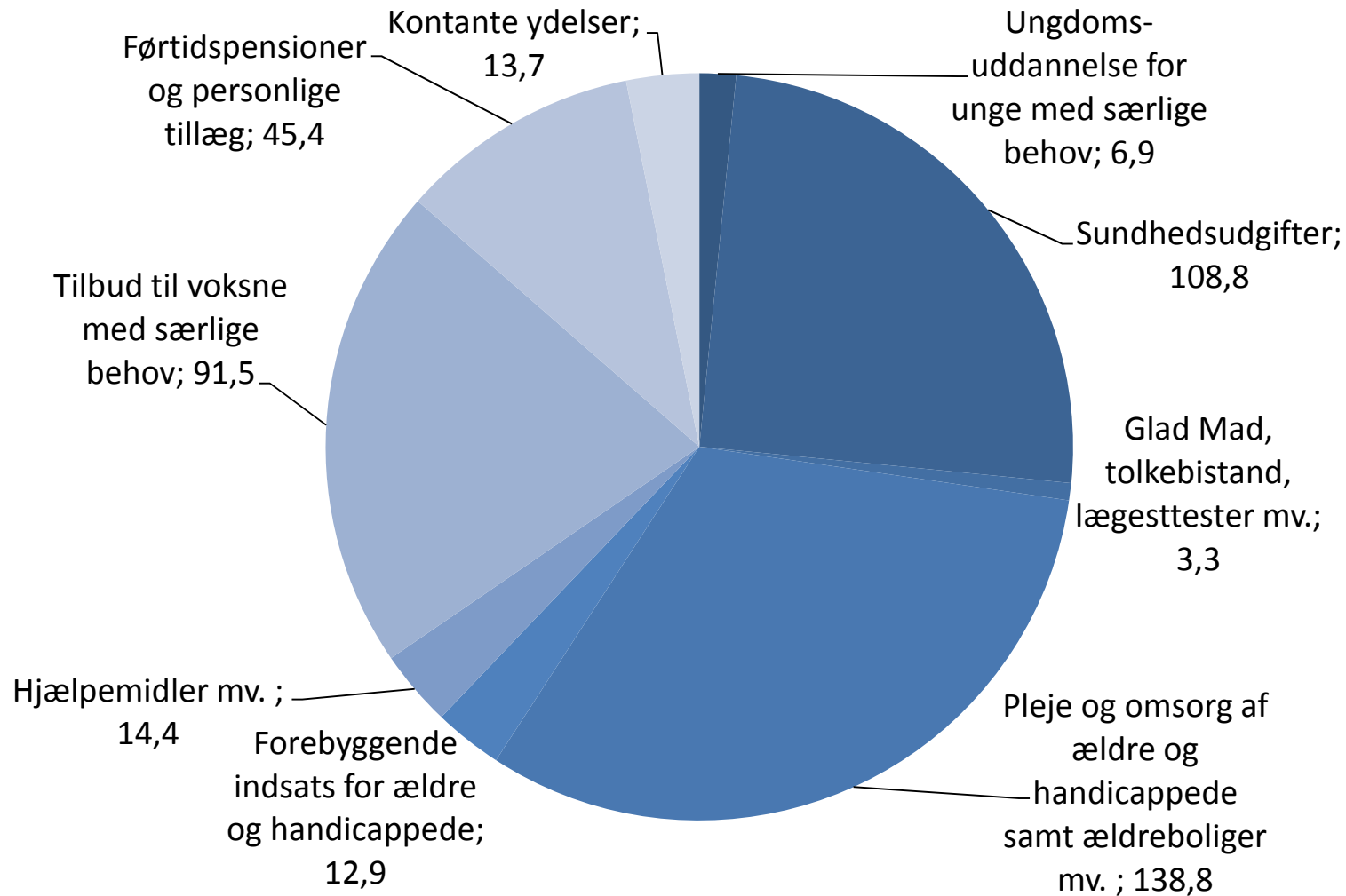
Børn- og Skoleudvalget

netto budget 414,8 mio. kr.

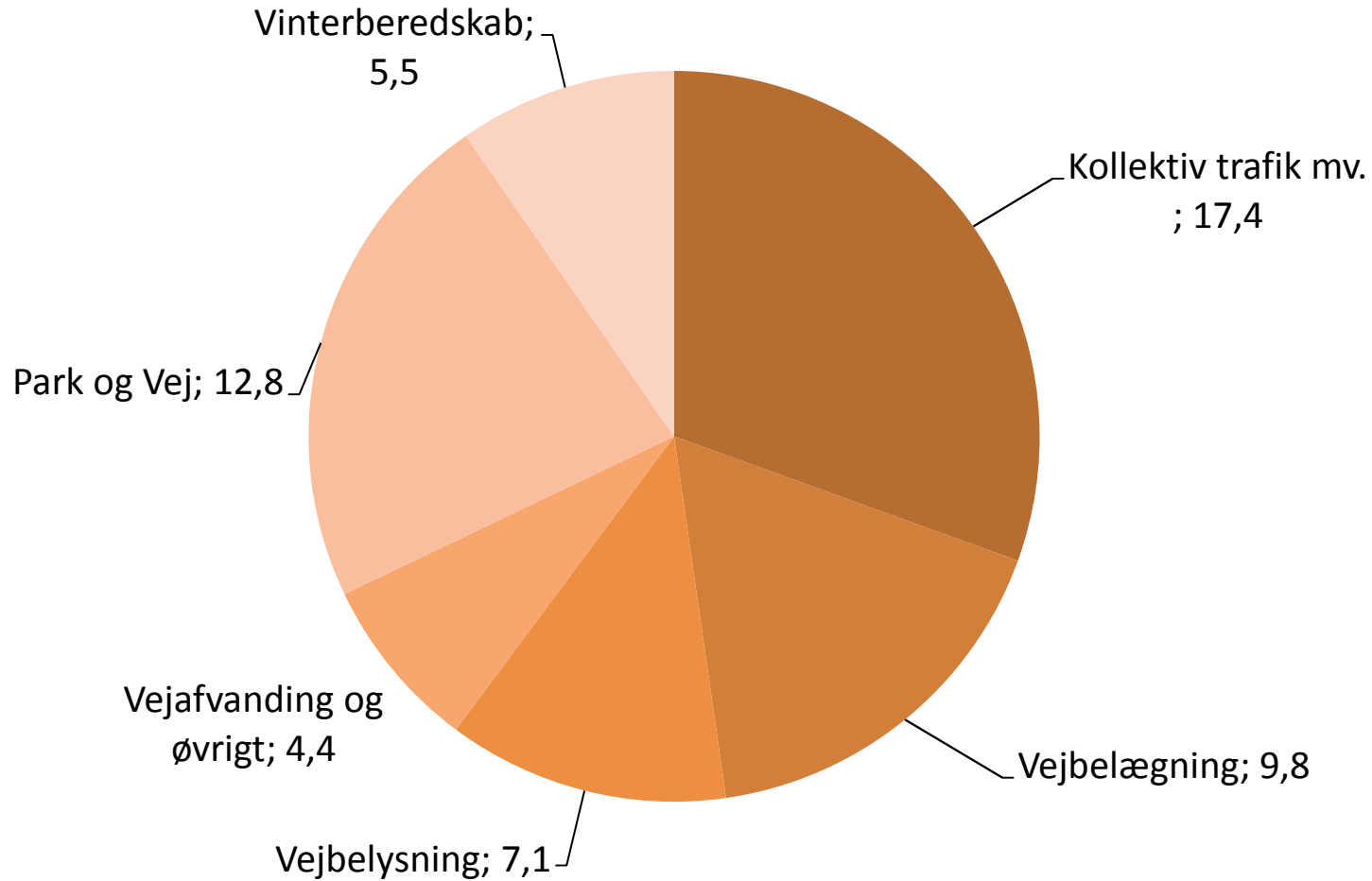
Sundheds- og Velfærdsudvalget

netto budget 435,6 mio. kr.

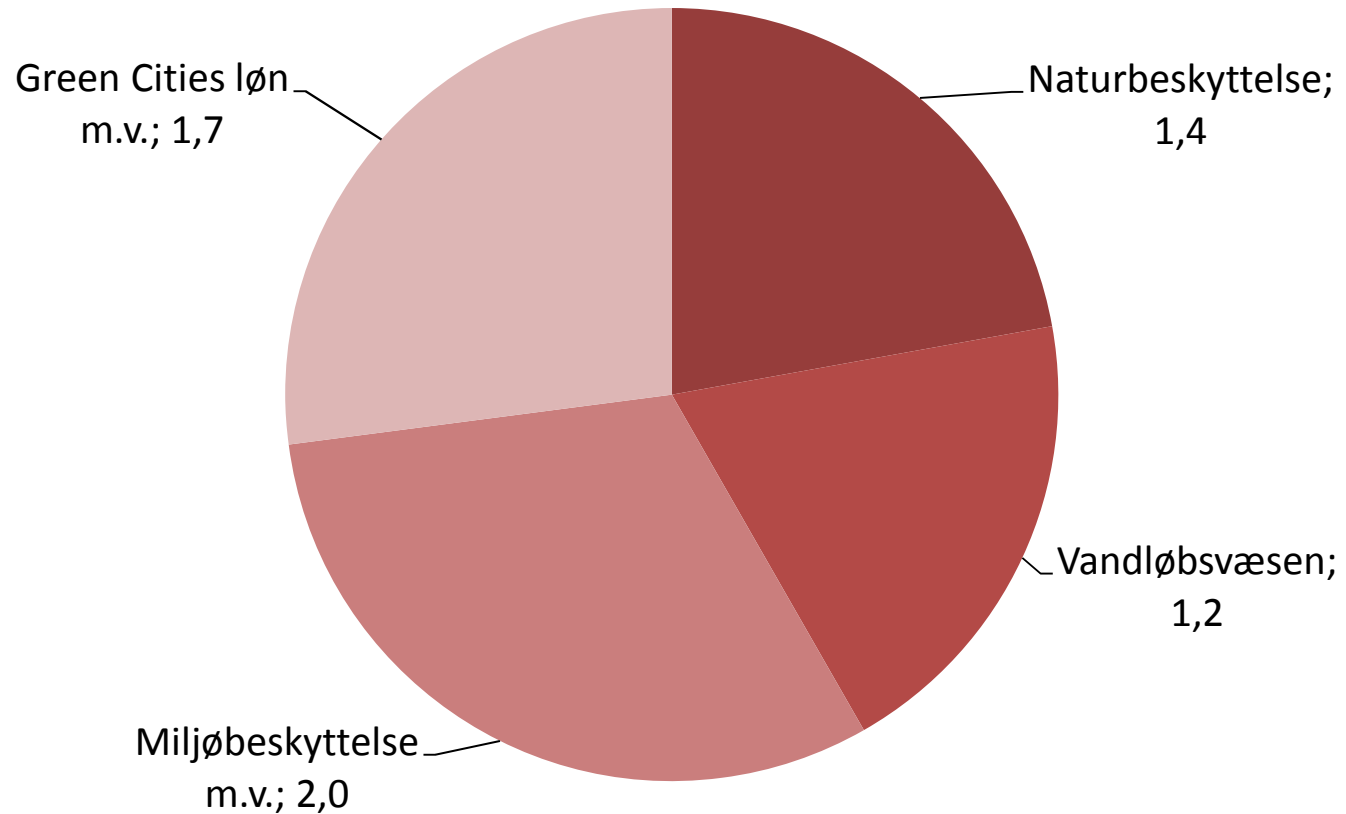
Teknik- og Planudvalget

netto budget 57,0 mio. kr.

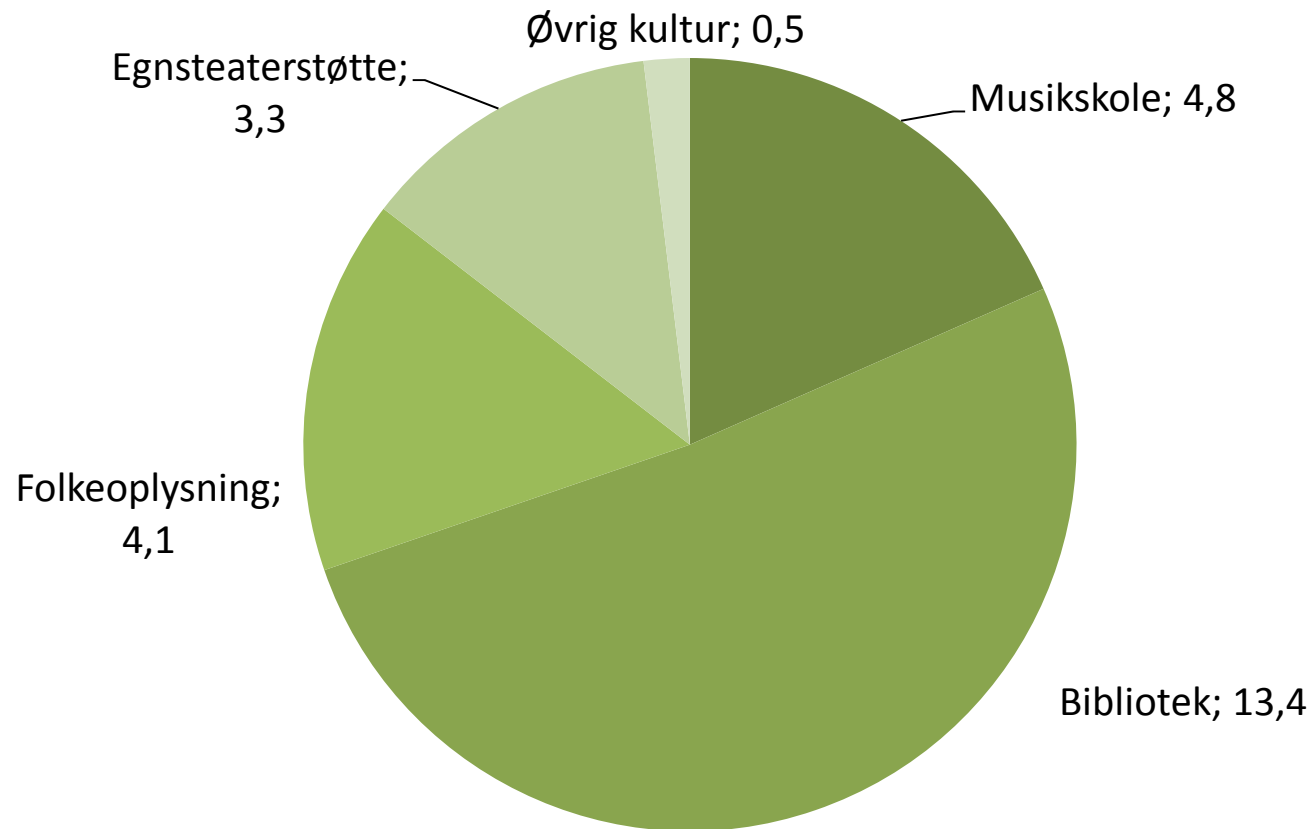
Klima- og Miljøudvalget

netto budget 6,3 mio. kr.

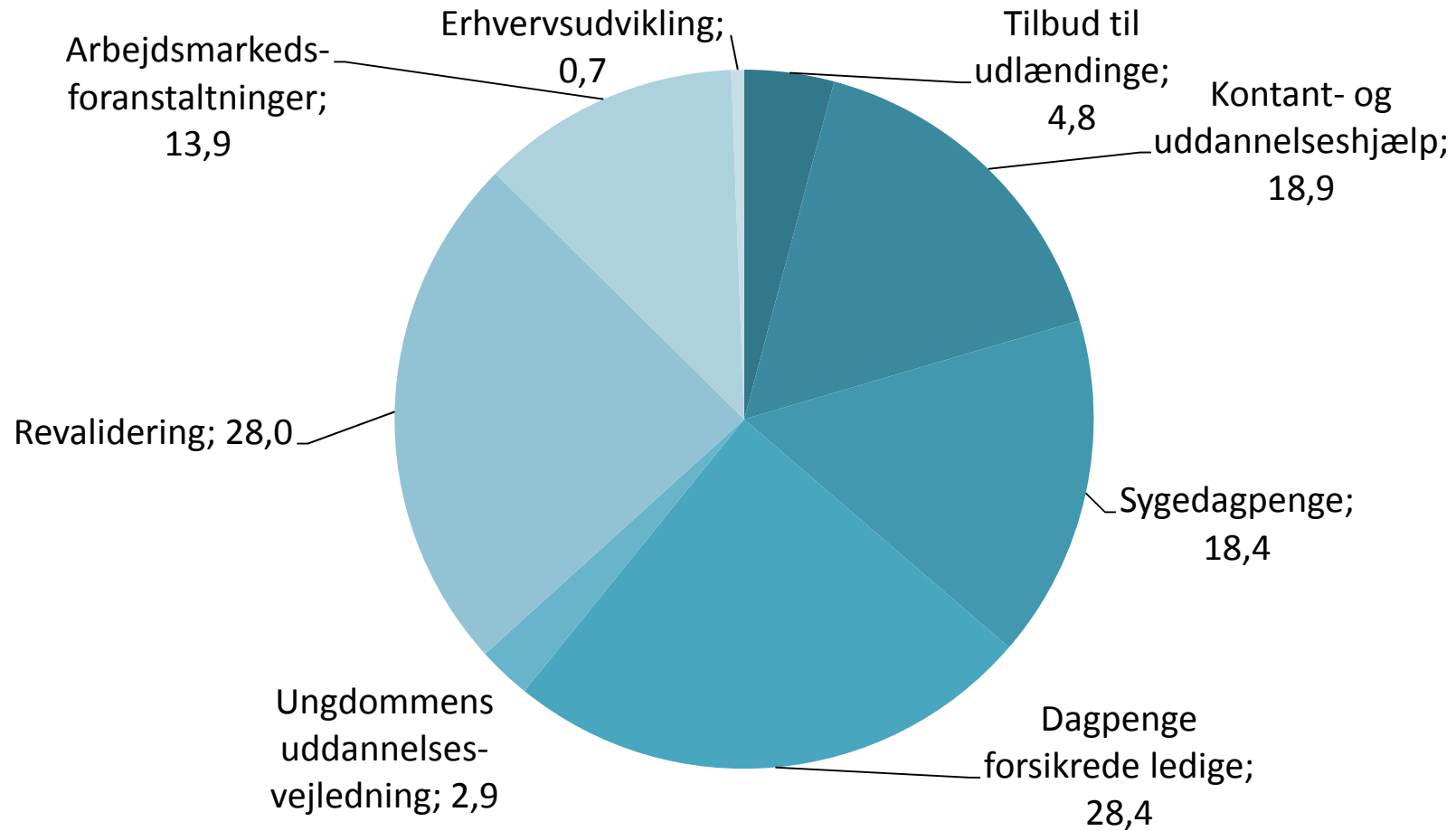
Kultur- og Idrætsudvalget

netto budget 26,1 mio. kr.

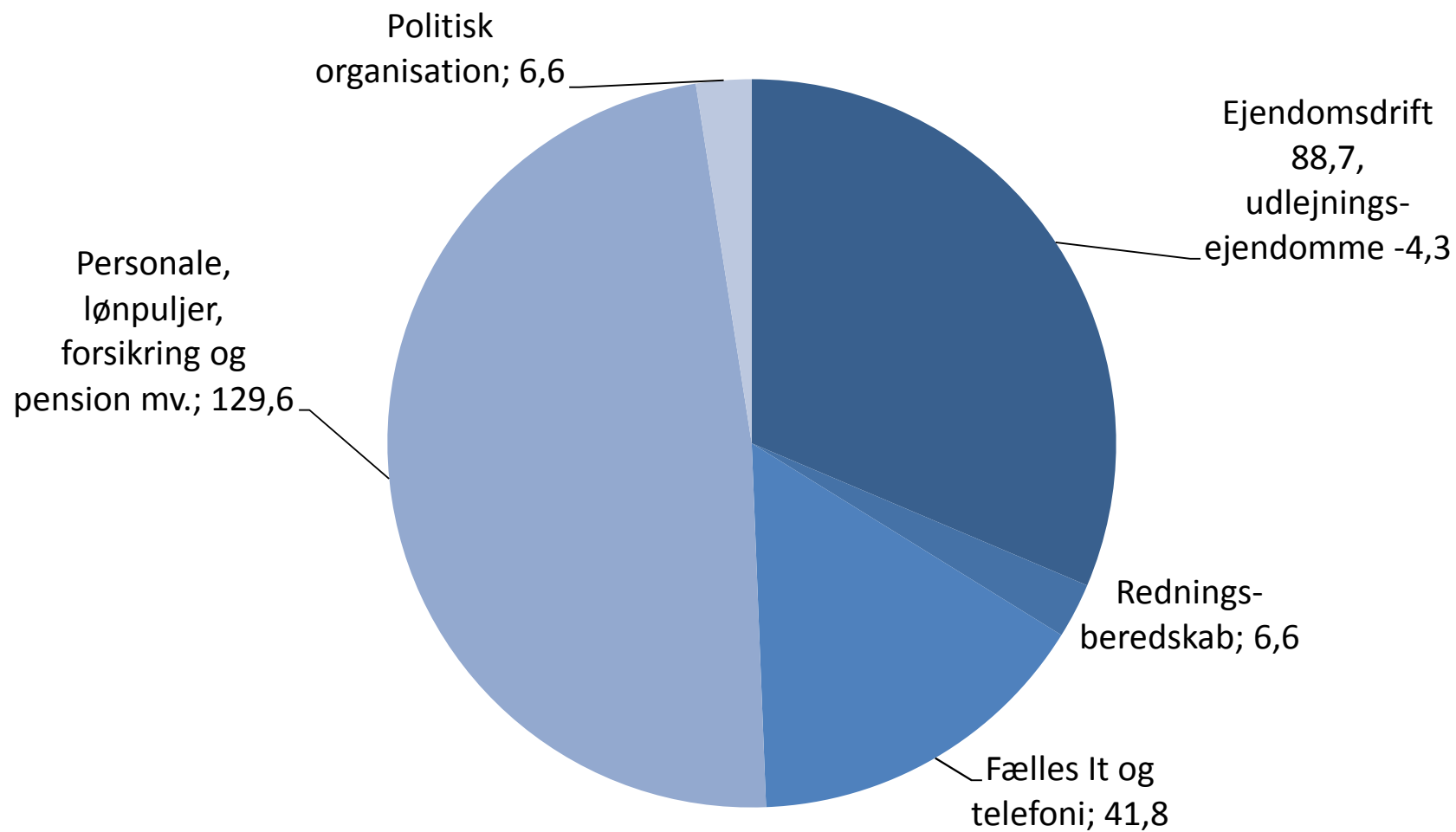
Erhvervs- og beskæftigelsesudvalget

netto budget 115,9 mio. kr.

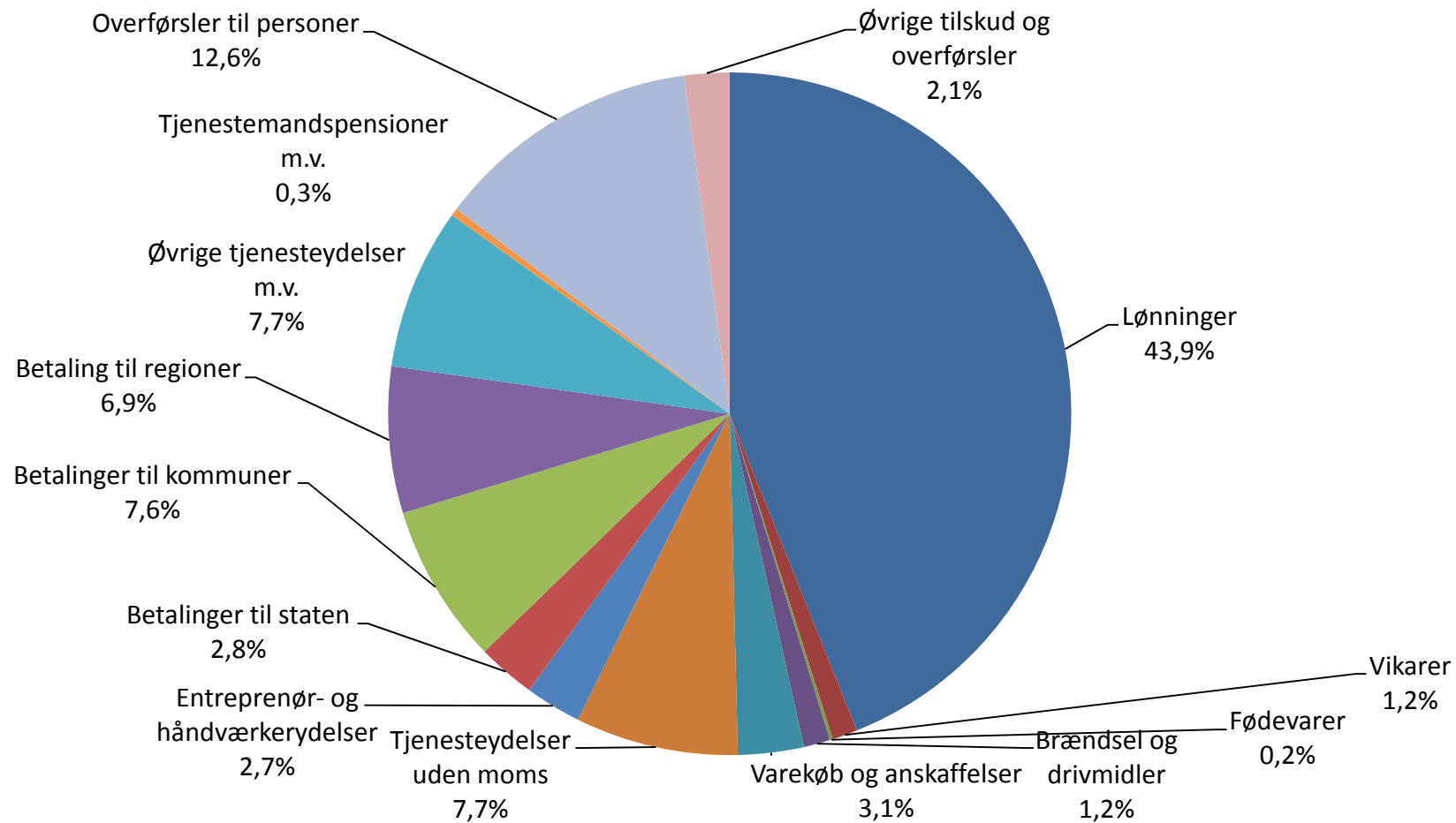
Økonomiudvalget

netto budget 269,0 mio. kr.

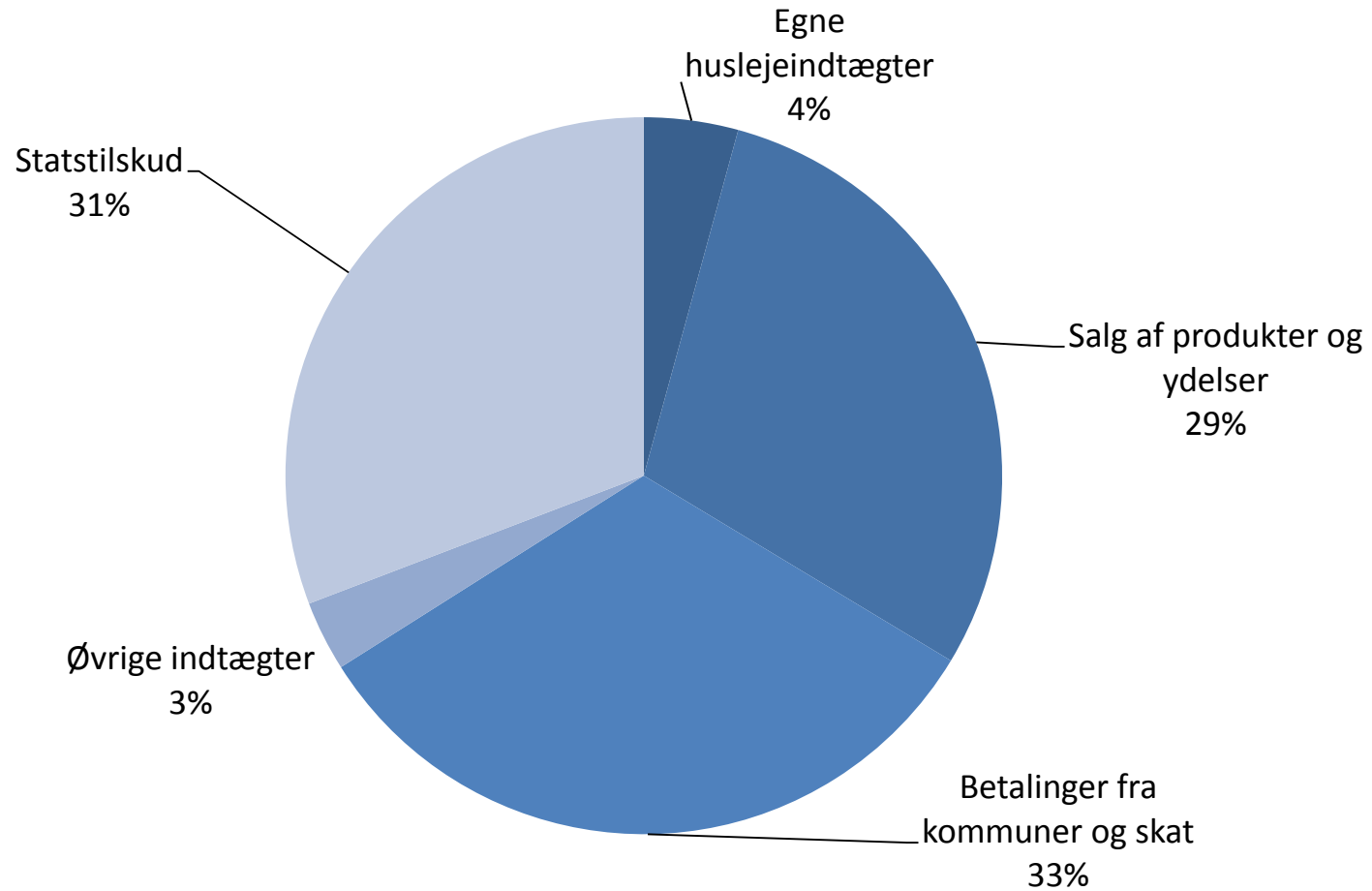
Budget 2016 – udgifter fordelt på arter

Udgiftsbudget 1,6 mia. kr.

Budget 2016 – indtægter fordelt på arter

indtægtsbudget 288 mio. kr.

Bilag: 3.2. Budgetstrategi 2016-2019 - Konsekvensrettet ØU 13. januar

Udvalg: Økonomiudvalget 2014-2017

Mødedato: 13. januar 2015 - Kl. 16:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 1585/15

Allerød Kommune

***Statusnotat nr. 1 vedrørende
budget 2016-2019***

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Budgetlægningsproces 2016 til 2019	3
2.1 Statusnotater	6
2.3 Driftsramme på budgetområder	6
2.4 Fagudvalgenes rolle i budgetlægningen 2016-2019	6
2.5 Rammebesparelser	7
2.6 Omprioriteringsønsker	10
2.7 Demografi og befolkningsprognose	10
2.8 Langsigtede økonomiske målsætninger	11
2.9 Økonomiaftale	11
2.10 Dialog/Høring	12
2.11 Budgetseminar	12
2.12 Evt. indsigelser til budgetforlig	12
3. Budgetopfølgingsproces 2015	13
3.1 Forventede regnskaber	14
3.2 Månedlig budgetopfølgning og aktuel økonomi	15
3.3 Opfølgning på anlæg	15

1. Indledning

Dette første statusnotat vedr. budget 2016-2019 har til formål at fastlægge budgetstrategien 2016-2019. Formålet med budgetstrategien er grundlæggende at sikre en sund og stabil økonomisk udvikling i Allerød Kommune. Budgetstrategien er tilrettelagt således, at byrådet og fagudvalgene i budgetlægningsfasen tager aktivt stilling til det ønskede råderum og økonomiske prioriteringer på baggrund af realistiske budgetforudsætninger. Samtidig sikres det, at byrådet løbende tager ansvar for den økonomiske udvikling og fastholdelse af det økonomiske råderum.

Igen i år består budgetstrategien af følgende to koordinerede processer;

- proces for budgetlægning 2016-2019 jf. afsnit 2
- proces for budgetopfølgning 2015 jf. afsnit 3

Med henblik på løbende at have et opdateret skøn for nødvendigheden af eventuelle budgettilpasninger og -omprioriteringer, er de to processer koordineret således, at viden fra budgetopfølgningen løbende indarbejdes i budgetlægningen.

Fagudvalgene involveres i højere grad end tidligere i budgetlægnings- og budgetopfølgingsprocessen.

Budgetlægningsprocessen for 2016-2019 sikrer en proces, hvor fagudvalgene skal arbejde med forslag til effektiviseringer og besparelser. Som heraf følger udgår partiernes budgetønsker. Partierne har i stedet mulighed for at fremsende deres forslag til fagudvalgene.

I budgetopfølgningen for 2015 udarbejdes tre forventede regnskaber, som Økonomiudvalget efterfølgende sender til orientering i fagudvalgene. I de forventede regnskaber følges op på ændrede budgetforudsætninger og usikkerheder, og der følges op på de langsigtede økonomiske mål, som byrådet vedtog i forbindelse med budget 2015-2018. Økonomiudvalget tager samtidigt stilling, om der er behov for at iværksætte handleplaner, som fagudvalgene er medansvarlige for at udarbejde og implementere.

Byrådet besluttede den 18. december 2014 proces for budgetstrategi 2016 – 2019. Byrådet besluttede samtidigt, at Økonomiudvalget igangsætter processen primo januar 2015, hvor rammerne for fagudvalgenes efterfølgende arbejde med effektiviseringer og besparelser skal præciseres. Det skal ske i form af krav til reduktion af m2 og besparelser indenfor udvalgene, som skal findes.

Budgetstrategien er konsekvensrettet som følge af byrådets beslutning den 18. december 2014.

Fagudvalgenes arbejde med effektiviseringer og besparelser igangsættes ultimo januar, således at der senest 13. maj kan oversendes et samlet katalog til Økonomiudvalgets møde den 20. maj. Udvalgene skal fra ultimo januar til medio maj arbejde med forslag til driftsbesparelser svarende til fagudvalgets andel af serviceudgifter. Forvaltningen anbefaler at fagudvalgenes forslag til besparelser og effektiviseringer kan vedrøre samtlige driftsudgifter på det skattefinansierede område (serviceudgifter, overførselsudgifter mv.)

2. Budgetlægningsproces 2016 til 2019

Forvaltningen foreslår følgende tidsplan for budgetlægning 2016-2019, som tager udgangspunkt i principper for økonomisk styring og de seneste års erfaringer med budgetlægningen. Budgetlægningsprocessen er tilrettelagt således, at byrådet i budgetlægningsfasen tager aktivt stilling til det ønskede råderum og økonomiske prioriteringer på baggrund af realistiske budgetforudsætninger. De enkelte elementer i tidsplanen for budgetlægningsprocessen for 2016–2019 er beskrevet nedenfor i afsnittene 2.1 til 2.12.

Budgetlægning 2016-2019			
Måned	Dato	Indhold	Hvad fremlægges
December	9/12 og 18/12	Økonomiudvalget og Byråd Beslutning om budgetstrategi, herunder - tidsplan for budgetlægning 2016-2019 - tidsplan for budgetopfølgning i 2015 - fordeling af rammebesparelsen 2016-2019 på udvalg (valg af model A eller B)	Statusnotat 1 vedr. budget 2016-2019
Januar	13/1	Økonomiudvalg (ekstraordinært møde) Drøftelse og beslutning af rammerne for fagudvalgenes budgetlægningsproces	<ul style="list-style-type: none"> - Konsekvensrettet budgetstrategi med tidsplan og fordeling af rammebesparelser – inkl. ikke udmøntede besparelser - Investeringsoversigt - Ikke vedtagne besparelsesforslag fra budgetlægning 2015 - Borgernes forslag til alternative besparelser - Bilag med links til nøgletal og råderumsportalen - Ejendomsstrategi - Driftsudgifter specificeret på udvalg
	Ultimo januar/primofebruar	Fagudvalgene Fagudvalgene arbejder med effektiviseringer og besparelser igangsættes	<ul style="list-style-type: none"> - Budgetstrategi 2016-2019 - Økonomiudvalgets beslutning om rammerne for fagudvalgenes budgetlægningsproces
Februar	17/2	Økonomiudvalget Hovedudvalgets dialogmøde med ØU	
	17/2	Fagudvalg og Økonomiudvalg Økonomiske driftsrammer på budgetområder	Økonomiske driftsrammer på budgetområder

Marts	20/3-21/3	Forårseminar for byrådet Politiske drøftelser og opfølgning på - byrådets arbejde med visioner - fagudvalgenes arbejde med økonomi/budget	
April	21/4	Fagudvalg og Økonomiudvalg Vurdering af behov for kapacitets- og budgettilpasninger i budget 2016-2019 på skoler, SFO, dagtilbud og plejeboliger med udgangspunkt i befolkningsprognosen Budgetændringer som følge af demografi og ændrede budgetforudsætninger indgår ikke i fagudvalgenes katalog over besparelser og effektiviseringer, men indgår i statusnotat nr. 2	Notat om befolkningsprognose samt anbefalet kapacitets- og budgettilpasning i budget 2016-2019 som følge af den demografiske udvikling
Maj	13/5	Fagudvalg Beslutning om oversendelse til budgetforhandling: - Forslag til udmøntning af udvalgets effektiviseringer/besparelser - Forslag til ny drift og nye anlægsprojekter, som skal kunne finansieres indenfor udvalgets ramme	Fagudvalgenes forslag til udmøntning af rammebesparelsen samt omprioriteringsønsker
	19/5	Økonomiudvalg Beslutning om oversendelse til budgetforhandling: - Forslag til udmøntning af økonomiudvalgets effektiviseringer/besparelser - Forslag til ny drift og nye anlægsprojekter, som skal kunne finansieres indenfor økonomiudvalgets ramme	Økonomiudvalgenes forslag til udmøntning af rammebesparelsen samt omprioriteringsønsker
	19/5	Økonomiudvalg Beslutning om oversendelse af samlet katalog over besparelser og effektiviseringer til budgetforhandlinger	- Samlet katalog med udvalgenes forslag til besparelser og effektiviseringer - Forslag til ny drift og nye anlægsprojekter inkl. finansiering (omprioriteringsønsker)
	27/5	Økonomiudvalg Afholdelse af borgermøde	
Juni	16/6	Fagudvalg Økonomiudvalg Opfølgning på budgetlægningsproces 2016-2019	
	16/6 og 25/6	Økonomiudvalget og byråd	Statusnotat 2
Juni	25/6	Byråd Informationsmøde for byrådet om den indgåede økonomiaftale mellem regeringen og KL	Oplæg vedr. økonomiaftalen

August	18/8	Økonomiudvalget Hovedudvalgets dialogmøde med Økonomiudvalget	
	18/8 og 27/8	Økonomiudvalg og byrådet 1. behandling af budget 2016-2019	Statusnotat 3 vedr. budget 2016-2019
	27/8	Byråd Informationsmøde for byrådet vedr. budget 2016-2019 og forventet regnskab/halvårsregnskab	Oplæg vedr. seneste forventede regnskab, halvårsregnskabet og budgetoplægget til 1. behandling
	28/8	Budgettet sendes i høring Høring af budgetforslag til 1. behandling	<ul style="list-style-type: none"> - Budget til 1. behandling - Katalog over forslag til besparelser og effektiviseringer - Forslag til omprioriteringer
September	2/9	Sidste frist for fagudvalgenes input til budgetforhandlinger	
	3/9	Informationsmøde/borgermøde Udvalgsformændene informerer om budgetforslag til 1. behandling	
	4/9	Budgetmateriale Det samlede budgetmateriale er tilgængeligt for byrådet (kun elektronisk)	Budgetmateriale Høringssvar eftersendes
	7/9	Høringsfrist udløber	Høringssvar sendes til byråd
	11/9-12/9	Budgetseminar for byrådet Drøftelse af budgettet og politiske prioriteringer. Fastlæggelse af langsigtede økonomiske målsætninger, som danner grundlaget for budget 2016-2019.	
	13/9-22/9	Politiske forhandlinger og indgåelse af budgetforlig	Budgetforlig
	22/9	Ændringsforslag Frist for aflevering af ændringsforslag til budget 2016-2019	
	30/9	Indsigelser Frist for evt. indsigelser vedr. budgetforliget	
Oktober	29/9 og 8/10	Økonomiudvalg og byråd 2. behandling og endelig vedtagelse af budget 2016-2019 herunder valg af udskrivningsgrundlag, skatteprocenter og takster	Sagsfremstilling indeholdende skatteprocenter og væsentlige elementer i budget 2016-2019
December	17/12	Byrådet Trykt budget udleveres til byrådet	

2.1 Statusnotater

I budgetlægningsprocessen præsenteres Økonomiudvalget og byrådet for 3 statusnotater. Statusnotaterne giver byrådet indblik i den aktuelle situation omkring budget 2016–2019. Økonomiudvalget og byrådet præsenteres i december 2014 for statusnotat 1 (nærværende notat).

Budgetlægningsprocessen er tilrettelagt således, at de administrative budgetændringer indarbejdes i budgettet og præsenteres for byrådet i statusnotat 2 og 3 i henholdsvis juni og august. Administrative budgetændringer skyldes mer- eller mindreudgifter som følge af;

- Ændrede budgetforudsætninger
- Løbende effektiviseringer og tværgående initiativer
- Demografireguleringer
- Økonomaftale/lovændringer

På Økonomiudvalgets og byrådets møder i august 1. behandles budgettet og statusnotat 3 fremlægges. Indholdet i statusnotat 3 vil udover punkterne, som også indgår i statusnotat 2, desuden indeholde:

- Status på økonomaftalen, herunder status over rammer og potentielle sanktioner
- Beregninger vedr. det statsgaranteret og selvbudgetterede udskrivningsgrundlag
- Ændringer i driftsudgifterne siden statusnotat 2, herunder særligt ændringer vedr. administrative korrektioner pga. nye budgetforudsætninger, seneste forventede regnskab, økonomaftalen, lov- og cirkulæreprogram samt moderniseringsaftalen
- Oversigt over brugerbetaling

2.3 Driftsramme på budgetområder

Fagudvalgene skal prioritere driftsudgifter, som ligger inden for fagudvalgets ansvarsområde. Fagudvalgene præsenteres i februar for driftsrammer fordelt på budgetområder. Økonomi og It inddeler i samarbejde med fagområderne de enkelte afdelinger og staves driftsudgifter i budgetområder, som vil indgå i budgetlægningsprocessen. Formålet med denne inddeling af er at give fagudvalgene den nødvendige indsigt i udvalgets driftsudgifter. Budgetområderne vil ligeledes fremgå af de forventede regnskaber.

2.4 Fagudvalgenes rolle i budgetlægningen 2016-2019

Økonomiudvalget drøfter den 13. januar 2015 rammerne for fagudvalgenes budgetlægning.

Fagudvalgene spiller en central rolle i budgetlægningsprocessen, og har ansvaret for at tilrette en proces der sikrer, at fagudvalget:

- arbejder på strukturtilpasninger og – besparelser på udvalgets område
- arbejder struktureret med forslag til udmøntningen af rammebesparelsen, jf. afsnit 2.5 på udvalgets område

- tilrettelægger en borger- og brugerinddragelse på udvalgets område. Denne inddragende proces skal være gennemført inden 27/8

Fagudvalgene tilretter i ultimo januar/ primo februar en budgetlægningsproces, idet fagudvalgenes input til budget 2016-2019 fremsendes til Økonomiudvalgets møde i maj. Fagudvalgene skal senest den 15. maj udarbejde et katalog til økonomiudvalget med forslag til besparelser og effektiviseringer.

På forårsseminaret den 21. - 22. marts 2015 informerer fagudvalgene byrådet om status på budgetlægningsprocessen. Økonomiudvalget videregiver budgettet til 1. behandling til fagudvalgene, som behandler dette i august/september. Væsentlige ændringer inden for udvalgets område drøftes. Seneste frist for fagudvalgenes input til budget 2016-2019 er den 2. september 2014.

2.5 Rammebesparelser og ikke udmøntede besparelser

Budget 2015-2018 indeholdte følgende ikke udmøntede besparelser:

1. Ikke konkretiserede besparelser udover rammebesparelsen
2. Rammebesparelse

Ad 1: Ikke konkretiserede besparelser udover rammebesparelsen

Nedenstående oversigt viser de ikke konkretiserede besparelser på 7,4 mio. kr., som i det vedtagne budget er forudsat udmøntet i forbindelse med budgetlægningen 2016:

Ikke konkretiserede besparelser udover ramme besparelse (2016 priser)	Udvalg	2016	2017	2018
Der afsættes 500.000 til ekstern bistand til det videre arbejde med strukturforslag på børn- og skoleområdet. De tidligere forslag vedr. ledelse og struktur kan indgå som elementer. Besparelsen fremadrettet skal forstås således at "en krone sparet på struktur er en krone mindre på rammebesparelse fremadrettet".	BSU	-5.091.000	-5.091.000	-5.091.000
Der afsættes et årsværk i 2015 til at følge op på anbefalingerne i strukturanalysen på ældreområdet udarbejdet af Rambøll for at opnå et effektiviseringspotentiale de følgende år. Der skal i særlig grad arbejdes med organisering af hjemmesygepleje, organisatorisk placering af midlertidige pladser, udnyttelse af terapeut	SVU	-255.000	-255.000	-255.000

Ikke konkretiserede besparelser udover ramme besparelse (2016 priser)	Udvalg	2016	2017	2018
kompetencer (genoptræning), fokus på ledelse optimering af arbejdsgange og dokumentationsarbejde. Effektiviseringsgevinsten er pt. et skøn for årene 2016-2018.				
Direktionen anbefaler, at der i afsættes en investeringspulje på 2 mio. kr. målrettet projekter, der fra 2016 bidrager til en effektivisering i administrative opgaver	ØU	-2.036.400	-2.036.400	-2.036.400
I alt		-7.382.400	-7.382.400	-7.382.400

Ad 2: Rammebesparelse

Ud over ovenstående er der i budget 2015-2018 vedtaget en rammebesparelse på 32,1 mio. kr. i 2016 stigende til 64,3 mio. kr. i 2018 og årene frem. Rammebesparelsen fordeles på fagudvalgene ud fra deres andel af serviceudgifterne på følgende måde, idet forvaltningen foreslår to modeller:

- Model A hvor de i budget 2015-2018 indarbejdede besparelser på 32,1 mio. kr. i 2016 stigende til 64,3 mio. kr. i 2018 fordeles på udvalgene efter deres andel af serviceudgifterne
- Model B hvor udvalgene *derudover* skal komme med forslag til besparelser og effektiviseringer på 17,9 mio. kr. efter samme fordeling som model A. Hermed bliver den samlede rammebesparelse til fordeling 50 mio. kr. i 2016 stigende til 82,1 mio. kr. i 2018.

Fordelen ved model B frem for model A er, at det dels vil være muligt for byrådet at prioritere besparelsesforslagene, og dels give en robusthed i budgetlægningsprocessen i forhold til imødegå stigende udgifter og/eller faldende indtægter

Direktionen anbefaler model B for at sikre rum til politiske prioriteringer.

Model A Serviceudgifter og rammebesparelse fordelt på udvalg (2016-priser)	2016		2017		2018	
(mio. kr.)	Budget	Ramme- besparelse	Budget	Ramme- besparelse	Budget	Ramme- besparelse
Børn- og Skoleudvalget	412,4	-12,4	412,3	-20,4	411,8	-24,2
Sundheds- og velfærd.udv	295,9	-8,9	302,2	-15,0	310,2	-18,2
Teknik- og Planudvalget	57,0	-1,7	56,7	-2,8	56,6	-3,3
Klima- og Miljøudvalget	6,3	-0,2	5,9	-0,3	5,9	-0,3
Kultur- og Idrætsudvalget	26,6	-0,8	26,6	-1,3	26,6	-1,6
Erhvervs- og Beskæftigelsesudv.	3,2	-0,1	3,1	-0,2	3,1	-0,2
Økonomiudvalget	268,3	-8,1	274,3	-13,6	279,7	-16,4
I alt	1.069,6	-32,1	1.081,1	-53,6	1.093,9	-64,3

Model B Serviceudgifter og rammebesparelse fordelt på udvalg (2016-priser)	2016		2017		2018	
(mio. kr.)	Budget	Ramme- besparelse	Budget	Ramme- besparelse	Budget	Ramme- besparelse
Børn- og Skoleudvalget	412,4	-19,3	412,3	-27,2	411,8	-30,9
Sundheds- og velfærd.udv	295,9	-13,8	302,2	-20,0	310,2	-23,3
Teknik- og Planudvalget	57,0	-2,7	56,7	-3,7	56,6	-4,2
Klima- og Miljøudvalget	6,3	-0,3	5,9	-0,4	5,9	-0,4
Kultur- og Idrætsudvalget	26,6	-1,2	26,6	-1,8	26,6	-2,0
Erhvervs- og Beskæftigelsesudv.	3,2	-0,1	3,1	-0,2	3,1	-0,2
Økonomiudvalget	268,3	-12,5	274,3	-18,1	279,7	-21,0
I alt	1.069,6	-50,0	1.081,1	-71,4	1.093,9	-82,1

Byrådet vedtog den 18. december model B.

Direktionen anbefaler derudover, at fagudvalgene både arbejder med effektiviseringer samt justeringer af serviceniveau. Direktionen anbefaler, at der ved udmøntningen af rammebesparelsen politisk og administrativt arbejdes i flere strategiske spor for effektiviseringsindsatsen. De strategiske spor skal skabe fokus, udvikling og kontinuitet i effektiviseringsindsatsen således, at der opnås effekter, der er robuste og understøtter nytænkning i Allerød Kommune. De foreslåede spor sikrer en videreudvikling af de effektiviserings tiltag, som byrådet de seneste år har iværksat.

- Strukturtilpasninger
- Fælleskommunale samarbejder
- Forebyggelse, rehabilitering og inklusion
- Selvforsyning og hjemtagning – princip om mindste-indgriben
- Fokus på kerneydelsen – fokuseret og effektiv administration
- Indkøb og udbud – fællesudbud og sortimentsindsnævring
- Bygningskomprimering – effektiv lokaleudnyttelse og vedligehold
- Energoptimering
- Digitalisering – selvbetjening og digitale arbejdsgange

2.6 Omprioriteringsønsker

Fagudvalgene har mulighed for at fremsende ønsker om omprioriteringer til Økonomiudvalget i juni. Alle omprioriteringsønsker skal kunne finansieres.

Ønsker om ny drift (ændret serviceniveau): Udvalget skal opgøre de årlige merudgifter ved det ønskede serviceniveau. For at sikre at budgettet kan holdes inden for servicerammen skal udvalget pege på finansiering for nye driftsudgifter, således at tiltagene kan ske ved omprioriteringer inden for rammen.

Nye anlæg: Udvalget skal tage stilling til anlægsprojekter fra investeringsoversigten 2015-2018 samt evt. nye anlæg. Udvalget skal ligeledes tage konkret stilling til, hvorvidt nye anlæg vil medføre afledte driftsudgifter. Hvis nye anlæg indebærer øgede driftsudgifter skal udvalget pege på finansiering for dette, jf. ovenfor under ny drift.

2.7 Demografi og befolkningsprognose

På baggrund af den udarbejdede befolkningsprognose skal fagudvalgene, Økonomiudvalget og byrådet i april tage stilling til behovet for kapacitets- og budgettilpasninger på følgende områder;

- Skoler og SFO'er (BSU)
- Dagtilbud (BSU)
- Plejeboliger (SVU)

Forvaltningen fremlægger i april et notat vedr. befolkningsprognosen med anbefalinger om behov for kapacitets- og budgettilpasninger i budget 2016-2019. Ligeledes orienteres om forventede mer- og mindreudgifter som følge af den demografiske udvikling.

2.8 Langsigtede økonomiske målsætninger

Med økonomiaftalen for 2014 er igangsat en række initiativer, der skal bidrage til at forbedre økonomistyringen i kommunerne. Det er blandt andet aftalt, at der skal opstilles flerårige mål, der afspejler den enkelte kommunens økonomiske politik. Indenrigsministeriet har derfor stillet krav om, at bemærkningerne til budgettet skal indeholde langsigtede økonomiske målsætninger (fx langfristet gæld, gennemsnitlig kassebeholdning eller beskatningsniveau) samt målsætninger for eksempelvis drift og anlæg.

De langsigtede økonomiske målsætninger danner rammerne for kommunens økonomiske styring på kort og lang sigt gennem fastlæggelsen af konkrete pejlemærker for den økonomiske udvikling. Pejlemærkerne skal understøtte de politiske prioriteringer i budgetprocessen, skabe ejerskab for centrale nøgletal, udnytte de planlægningsmuligheder, der knytter sig til den flerårige budgettering og skabe et tidligt overblik over det økonomiske handlerum. Det anbefales derfor at de langfristede målsætninger udarbejdes af byrådet. Forvaltningen foreslår, at byrådet tager konkret stilling til de langsigtede målsætninger på budgetseminaret.

Byrådet har vedr. budget 2015-2018 vedtaget følgende langsigtede mål:

1. Der skal hvert eneste år være overskud på den strukturelle balance – med plads til;
 - anlægsinvesteringer
 - opbygning af likviditet – med henblik på at have cirka 70 mio. kr. i gennemsnitlig kassebeholdning
2. Der bør til enhver tid være mindst 40 mio. kr. i gennemsnitlig kassebeholdning. Kassebeholdningen bør altid være positiv ved årets afslutning.
3. Kommunens lånemuligheder udnyttes fuldt ud, hvis det er økonomisk fordelagtigt.
4. Der budgetteres ikke med jordsalg. Netto-indtægter fra jordsalg indgår i kommende års budgetprioritering.
5. Effektiviseringer af driften bør anvendes strategisk og proaktivt. Vi udviser desuden ansvarlighed og rettidig omhu i den løbende økonomistyring. Vi tilpasser vores drift ved at tænke i effektiv og fleksibel udnyttelse af bygninger. Når vi investerer, handler vi ud fra en langsigtet strategi og har fokus på at optimere og effektivisere driften.
6. Vi sikrer vores aktiver ved løbende at vedligeholde vores veje og bygninger.
7. Alle tillægsbevillinger skal ledsages af forslag til finansiering, idet vi som udgangspunkt ikke giver tillægsbevillinger, der er finansieret af kassebeholdningen.

Der skal i de forventede regnskaber følges op på disse mål.

2.9 Økonomiaftale

Ultimo juni indgås økonomiaftalen mellem regeringen og KL. Såfremt aftalen indgås så sent, at det ikke vil være muligt at afholde et informationsmøde herom forud for byrådsmødet den 25. juni, udarbejdes et skriftligt materiale, som fremsendes.

2.10 Dialog/Høring

Fagudvalgene tilrettelægger dialog jf. afsnit 2.4. Derudover har Økonomiudvalget en dialog med hovedudvalget på økonomiudvalgets møde den 17. februar og den 18. august, hvor budgettet også førstebehandles. Umiddelbart efter byrådets 1. behandling af budget 2016-2019 den 27. august sendes budgettet i høring. Høringssvarene skal være kommunen i hænde senest 7. september, inden byrådet tager på budgetseminar. Den 3. september afholdes informationsmøde, hvor udvalgsformændene informerer borgerne om budget 2016-2019 til 1. behandling.

2.11 Budgetseminar

Budgetseminaret afholdes 11. og 12. september. Høringsmaterialet indgår i budgetmappen. Da høringssvarene foreligger inden seminaret, vil seminaret i høj grad kunne blive startskuddet på de politiske forhandlinger.

2.12 Evt. indsigelser til budgetforlig

Efter budgetforliget er der mulighed for evt. indsigelser. Fristen for indsigelser til budgetforliget skal fremsendes senest 30. september.

3. Budgetopfølgingsproces 2015

Direktionen og Økonomi foreslår følgende tidsplan for budgetopfølgning 2015. De enkelte elementer i tidsplanen for budgetopfølgningen er beskrevet nedenfor.

Resultaterne af de forventede regnskaber og den løbende månedlige administrative opfølgning i 2015 vil blive indarbejdet i statusnotat 2 og 3 vedr. budget 2016-2019, som forelægges Økonomiudvalget og byrådet i juni og august i forbindelse med budgetlægningen jf. afsnit 2.1.

Budgetopfølgning og regnskab			
Måned	Dato	Indhold	Hvad fremlægges
Alle måneder		Fagudvalg, Økonomiudvalg og byråd Evt. beslutning vedr. igangsætning af anlæg og frigivelse af rådighedsbeløb	Redegørelse for igangsætning af anlæg og frigivelse af rådighedsbeløb
		Fagudvalg og Økonomiudvalg Evt. beslutning vedr. aflæggelse af anlægsregnskab	Redegørelse vedr. afslutning af anlægsregnskab
		Økonomiudvalg Orientering om aktuell økonomi på baggrund af den administrative budgetopfølgning	Notat, udvikling i gns. kassebeholdning, løbende kassebeholdning
		Økonomiudvalg Hvis den administrative budgetopfølgning viser merudgifter som kræver byrådets indgriben, rejser Forvaltningen sagen i Økonomiudvalget	Notat med den aktuelle økonomiske situation og forslag til handleplan
April	21/4 og 30/4	Økonomiudvalg og byråd Årsregnskab 2014 godkendes overgivet til revisionen	Årsregnskab 2014
	21/4 og 30/4	Økonomiudvalg og byråd Beslutning om overførselsbeløb vedr. uforbrugte drifts- og anlægsbevillinger	Overførselssag 2014-2015
Maj	19/5 og 28/5	Økonomiudvalg og byråd Orientering om forventet regnskab pr. 31. marts. Beslutning om oversendelse til fagudvalg til orientering. Økonomiudvalget kan beslutte at fagudvalgene skal igangsætte handleplaner. Opfølgning på langsigtede økonomiske mål	Kommenteret forventet regnskab opbygget i hovedoversigtsform med drift og anlæg fordelt på udvalg. Forslag til merforbrug/mindreforbrug som skal oversendes til behandling i fagudvalg

Budgetopfølgning og regnskab			
Måned	Dato	Indhold	Hvad fremlægges
Juni		Fagudvalg Fagudvalgene behandler de forventede regnskaber til orientering	
August	18/8 og 31/8	Økonomiudvalg og byråd Halvårsregnskab 2014 godkendes	Halvårsregnskab 2014
	18/8 og 31/8	Økonomiudvalg og byråd Orientering om forventet regnskab pr. 30. juni. Beslutning om oversendelse til fagudvalg til orientering. Økonomiudvalget kan beslutte at fagudvalgene skal igangsætte handleplaner. Opfølgning på langsigtede økonomiske mål	Kommenteret forventet regnskab opbygget i hovedoversigtsform med drift og anlæg fordelt på udvalg. Forslag til merforbrug/mindreforbrug som skal oversendes til behandling i fagudvalg
September	8/9 og 17/9	Økonomiudvalg og byråd Revisionens beretninger forelægges med forslag til besvarelse, og regnskab vedtages endeligt	Revisionens beretninger. Forslag til besvarelse
		Fagudvalg Fagudvalgene behandler de forventede regnskaber til orientering	
November	17/11 og 26/11	Økonomiudvalg og byråd Orientering om forventet regnskab pr. 30. september. Beslutning om oversendelse til fagudvalg til orientering. Økonomiudvalget kan beslutte at fagudvalgene skal igangsætte handleplaner. Opfølgning på langsigtede økonomiske mål	Kommenteret forventet regnskab opbygget i hovedoversigtsform med drift og anlæg fordelt på udvalg. Forslag til merforbrug/mindreforbrug som skal oversendes til behandling i fagudvalg
December		Fagudvalg Fagudvalgene behandler de forventede regnskaber til orientering	

3.1 Forventede regnskaber

Politisk centrerer budgetopfølgningen om tre forventede regnskaber i 2015 - pr. 31. marts, pr. 30. juni og pr. 30. september. De forventede regnskaber behandles først i Økonomiudvalget og byrådet. Efterfølgende orienteres fagudvalgene om de forventede regnskab. Økonomiudvalget kan beslutte, at fagudval-

gene skal igangsætte handleplaner på baggrund af de forventede regnskaber. I givet fald bliver det en beslutnings sag på fagudvalgene.

Første forventede regnskab for 2015 udarbejdes pr. 31. marts, og behandles sammen med regnskabet for 2014 og overførselssagen 2014-2015 i Økonomiudvalget og byrådet i april.

Andet forventede regnskab for 2015 udarbejdes pr. 30. juni, og behandles sammen med halvårsregnskabet i Økonomiudvalget og byrådet i august på samme møde, som budgettets 1. behandles.

Tredje forventede regnskab for 2015 udarbejdes pr. 30. september, og behandles i Økonomiudvalget og byrådet i november.

Eventuelle merforbrug som de enkelte afdelinger og stabe ikke kan indhente selv, og som Direktionen ikke umiddelbart kan finansiere ved tværgående initiativer, vil blive oversendt til det relevante udvalg med henblik på indstilling af forslag til kompenserende besparelser måneden efter behandlingen af det forventede regnskab. Byrådet træffer herefter den endelige afgørelse om eventuelle kompenserende besparelser.

3.2 Månedlig budgetopfølgning og aktuel økonomi

Principperne for økonomisk styring stiller krav om, at der sker en systematisk administrativ budgetopfølgning hver måned. Den løbende budgetopfølgning skal dels sikre, at der hele tiden er kendskab til områder, hvor der forventes væsentlige mer- eller mindredgifter. Dels at der løbende igangsættes handleplaner, som sikrer budgetoverholdelse. Hvis den løbende budgetopfølgning giver anledning til, at der mellem to forventede regnskaber skal træffes beslutning om kompenserende besparelser, vil dette blive fremlagt for Økonomiudvalget og byrådet som særlige punkter.

For Økonomiudvalget fremlægges hver måned punktet "Aktuel økonomi", som indeholder

- Notat
- Udviklingen i den gennemsnitlige kassebeholdning
- Udviklingen i den løbende kassebeholdning
- Udviklingen i den daglige kassebeholdning forrige måned

3.3 Opfølgning på anlæg

Såfremt der på anlægsprojekter viser sig uforudsete merudgifter, der ikke kan dækkes af anlægsbevillingen, vil Økonomiudvalget og byrådet løbende blive forelagt dette.

**Bilag: 3.3. Hvilke besparelsesforslag blev ikke gennemført ved budgetvedtagelsen
2015-2018.pdf**

Udvalg: Økonomiudvalget 2014-2017

Mødedato: 13. januar 2015 - Kl. 16:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 1637/15

Besparesesforslag fra budget 2015-2018 som ikke blev vedtaget

Hele kr. i 2015-priser

Udfyld/ret i de blå felter med de ønskede beløb i hele kr. i 2015 priser + = merudgifter, - = mindredgifter	Beskrivelse	Udvalg	2015	2016	2017	2018	Blev vedtaget ja/nej
SFO - justering af åbningstider, således at der reduceres der hvor der er få børn	Reduktion af åbningstid med 1 time ifølge tidligere beregninger.	BSU	-669.200	-669.200	-669.200	-669.200	Ja, men åbningstiden blev kun reduceret med 1/2 time og reduktionen blev 334 tkr. pr. år
Undervisningstilbud - Folkeskoler	Lejrskoler og svømmeundervisning kræver forholdsvis højt personaleforbrug. Tilbuddene kan reduceres, da de ikke er lovpligtige.	BSU	-703.800	-703.800	-703.800	-703.800	Det er vedtaget at der kun er én lejrskole i udskolingen. Besp. er 300 kr. pr. år
Ændret organisering med færre ledelsesstillinger (klyngeledere og daglige ledere pga. institutionssammenlægninger)	Bortfald af timer til ledelse og samarbejde på tværs af fysisk adskilte institutioner. Samlet set nedlægges 2,38 lederstillinger. Effektiviseringen er beregnet efter fradrag af forældrebetaling.	BSU	-1.086.800	-1.086.800	-1.086.800	-1.086.800	Nej, men der er afsat 0,5 mio. kr. til ekstern bistand i 2015 og lagt bsp. på 5 mio. kr. pr. år i overslagsårene.
Vikargodtgørelse	Vikargodtgørelse til pædagogisk efteruddannelse bortfalder. Effektiviseringen er beregnet efter fradrag af forældrebetaling	BSU	-126.920	-126.920	-126.920	-126.920	ja, men med mindre beløb i stedet for 173 tkr.
Dagplejen - lederfunktion varetages i fællesskab med daginstitutionsledelse.	Nedlæggelse af 16 ledelsestimer i dagplejen. Kører som forsøgsordning frem til november 2014, hvor der skal ske en evaluering. Effektiviseringen er beregnet efter fradrag af forældrebetaling. Projektet afsluttes i november 2014 hvorefter der tages politisk beslutning om den fremtidige struktur.	BSU	-216.600	-216.600	-216.600	-216.600	Nej
Sfo-normering og minisfo	Ændre normering i SFO, reduktion på 10%	BSU	-1.550.000	-1.550.000	-1.550.000	-1.550.000	nej
Green Cities medlemskab	Miljøarbejdet svækkes pga. mangel på deltagelse i Green Cities fælles projekter og frontlinje samarbejde. Mindre synlighed og profilering.	KMU	0	-140.000	-140.000	-140.000	nej
Ambitiøst miljøarbejde	Fjerne det særligt afsatte budget til ambitiøst miljøarbejde. Det er ikke en lovpligtig opgave. Beløbet er rettet siden politisk behandling i juni.	KMU	-1.723.250	-3.446.500	-3.446.500	-3.446.500	Budgettet blev reduceret med 0,5 mio. kr. i 2015 og 1 mio. kr. hvert år i 2016-2018
Ældreråd - reduktion i antal medlemmer	Ældrerådet har i dag 9 medlemmer (og 9 suppleanter) Det er et lovkrav, at der er mindst 5 medlemmer i ældrerådet, og et tilsvarende antal suppleanter, jf. retssikkerhed lovens § 30, stk. 2. Ved en nedsættelse af antallet af medlemmer i ældrerådet er der mulighed for besparelse i udgifter til diæter, forplejning, kurser og administrations udgifter: • Ved 5 medlemmer skønnes det, at der er en besparelse på ca. 28.000 kr. • Ved 7 medlemmer skønnes det at der er en besparelse på ca. 14.000 kr.	SVU	0	0	0	-28.000	Besparselsen blev kun 14 tkr. i 2018

Udfyld/ret i de blå felter med de ønskede beløb i hele kr. i 2015 priser + = merudgifter, - = mindreudgifter	Beskrivelse	Udvalg	2015	2016	2017	2018	Blev vedtaget ja/nej
Byrådet	Reduktion af antallet af byrådspolitikere fra 21 til 19 med nuværende udvalgsstruktur.	ØU	0	0	0	-171.700	nej
Ungdomsfonden	Budgettet fjernes	ØU	-104.173	-104.173	-104.173	-104.173	nej
Drift af dagplejens legestuer i fællesskab med daginstitutioner	Dagplejens legestuer kan i fysisk udviklingsplan lægges over i institutioner. Effektiviseringen er beregnet efter fradrag af forældrebetaling.	ØU	-152.000	-152.000	-152.000	-152.000	nej
Reducere serviceniveau på ældreområdet	Svarende til cirka 1% i 2015	SVU	-1.000.000	-2.000.000	-3.000.000	-4.000.000	nej
Skole- og dagtilbudsstruktur	Lukke en skole og flytte de ældste børnehavebørn ind på 2 skoler ELLER sammenlægge 4->2 skoler i midtbyen samt flytte de ældste børnehavebørn ind på 6 skoler.	BSU	-3.333.333	-8.000.000	-8.000.000	-8.000.000	nej
Skole- og dagtilbudsstruktur	Udviklingspulje til implementering af struktur på børneområdet (beløbet svarer til første år besparelse jf. forslag 42)	BSU	3.333.333	0	0	0	nej
Skole- og dagtilbudsstruktur, klubber-forældrebetaling	Fritidsklubber omdannes til SFO-II, ungdomsklubber og ungdomsskole samorganiseres til et Ungecenter.	BSU	-500.000	-1.200.000	-1.200.000	-1.200.000	nej
Skole- og dagtilbudsstruktur, klubber-fysisk placering af klubber	Fritidsklubber flytter ind på skolerne. Rønne nedlægges. Klub Vest omdannes til Ungecenter. Analyseres nærmere inden det effektueres når lejemålet i Rønne udløber (1/1-17). Den frigivne plads indgår i skoler og dagtilbudskapacitet.	BSU	0	0	-100.000	-100.000	nej
Skolestruktur - nedlægge specialskoler som selvst. Enheder	Besparelsen består i mindre administration og ledelse ved at lægge Maglebjergskolen under Lyng Skole og Kongevejsskolen under Bløvsstrød Skole.	BSU	-100.000	-300.000	-300.000	-300.000	nej
Nedlægge Skovvang Stadion	Driftsbesparelse indarbejdes. Et evt. salg analyseres nærmere	ØU	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000	nej
Nedlægge Centerhallen	Driftsbesparelse indarbejdes. Et evt. salg analyseres nærmere	ØU	-180.000	-180.000	-180.000	-180.000	nej
En mindre familiekonsulent	Familiekonsulenter har væsentligt færre sager end andre medarbejdere, der arbejder med udsatte børn og familier. Det vurderes endvidere at Allerød, der i dag har 3 familiekonsulenter, ligger pænt sammenlignet med andre kommuner.	ØU	-225.000	-450.000	-450.000	-450.000	nej
pensionistskovtur	Budgettet fjernes	SVU	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	nej
§79 tilskud til hyggeklubber	Budgettet fjernes	SVU	-51.000	-51.000	-51.000	-51.000	nej
Vestre Hus	Nedlægges	BSU	-434.750	-869.500	-869.500	-869.500	nej, dog blev budgettet reduceret med 60 tkr. i 2015 og 2016

Bilag: 3.4. KL - Effektiviseringsundersøgelse

Udvalg: Økonomiudvalget 2014-2017

Mødedato: 13. januar 2015 - Kl. 16:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 1641/15

De effektive kommuner

Undersøgelse af kommunernes effektiviseringsarbejde 2014 og 2015

Udarbejdet af
KL's Økonomiske Sekretariat
i forbindelse med
Kommunaløkonomisk Forum 2015

De effektive kommuner

Undersøgelse af kommunernes
effektiviseringsarbejde 2014 og 2015

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Effektivisering står fortsat højt på dagsordenen	6
Effektivisering hele vejen rundt	8
Færre chefer, ledere og udgifter til administration	10
Effektiv velfærdsproduktion	13
Folkeskolen er klar til fremtiden	13
Stordriftsfordele på dagtilbudsområdet	16
Nye løsninger på social- og ældreområdet	18
Optimal ejendomsdrift	22
Digitale kommuner	24
Velfærdsteknologi på fremmarch	29
Effektive indkøb og øget konkurrenceudsættelse	33
Billigere befordring	37
Raske medarbejdere giver råderum	40
Om undersøgelsen	42

Indledning

De nyvalgte kommunalbestyrelses første budget indeholder ambitiøse effektiviseringskrav. Der skal fortsat ske store omstillinger af den kommunale velfærd. Effektiviseringerne handler stadig om at købe billigere ind og reducere sygefraværet, men der kigges i stigende grad ud over kommunegrænsen i effektiviseringsbestræbelserne.

Kommunerne har siden kommunalreformen i 2007 gradvist øget farten på effektiviseringsarbejdet, så der i mange kommuner effektiviseres for 2 pct. af udgifterne årligt. Det gør kommunerne selvfølgelig, fordi de økonomiske vilkår nødvendiggør det, men i lige så høj grad fordi kommunalbestyrelserne ønsker et råderum at prioritere ud fra.

I 2014 effektiviserede kommunerne samlet set for 2,4 milliarder kroner, og i budgetterne for 2015 forventer kommunerne at øge effektiviseringerne til 3 milliarder kroner. Det er det hidtil største beløb efter kommunalreformen. Det viser, at de nyvalgte kommunalbestyrelser har taget effektiviseringsdagsordenen til sig. Effektiviseringer er blevet en del af kommunalpolitikernes DNA.

Effektiviseringsarbejdet skal også ses i lyset af de forandringer, som alene befolkningsudviklingen indebærer i disse år. Befolkningen søger mod bycentrene. Det betyder dels, at kommuner med store byer og større provinsbyer oplever kraftig befolkningsvækst. Men også inden for kommunegrænserne flyt-

ter folk fra land til by. Behovet for at tilpasse velfærden gælder altså kommuner med befolkningsvækst, der skal udvide kapaciteten på dagtilbuds- og skoleområdet. Men også kommuner med befolknings tilbagegang skal tilpasse servicen. Så der nedskaleres i landområderne, mens kapaciteten formentlig fortsat skal udvides i byområderne.

Et kig i krystalkuglen for den nære fremtid vidner også om fortsat behov for markante omstillinger af den kommunale service, jf. figur 1.

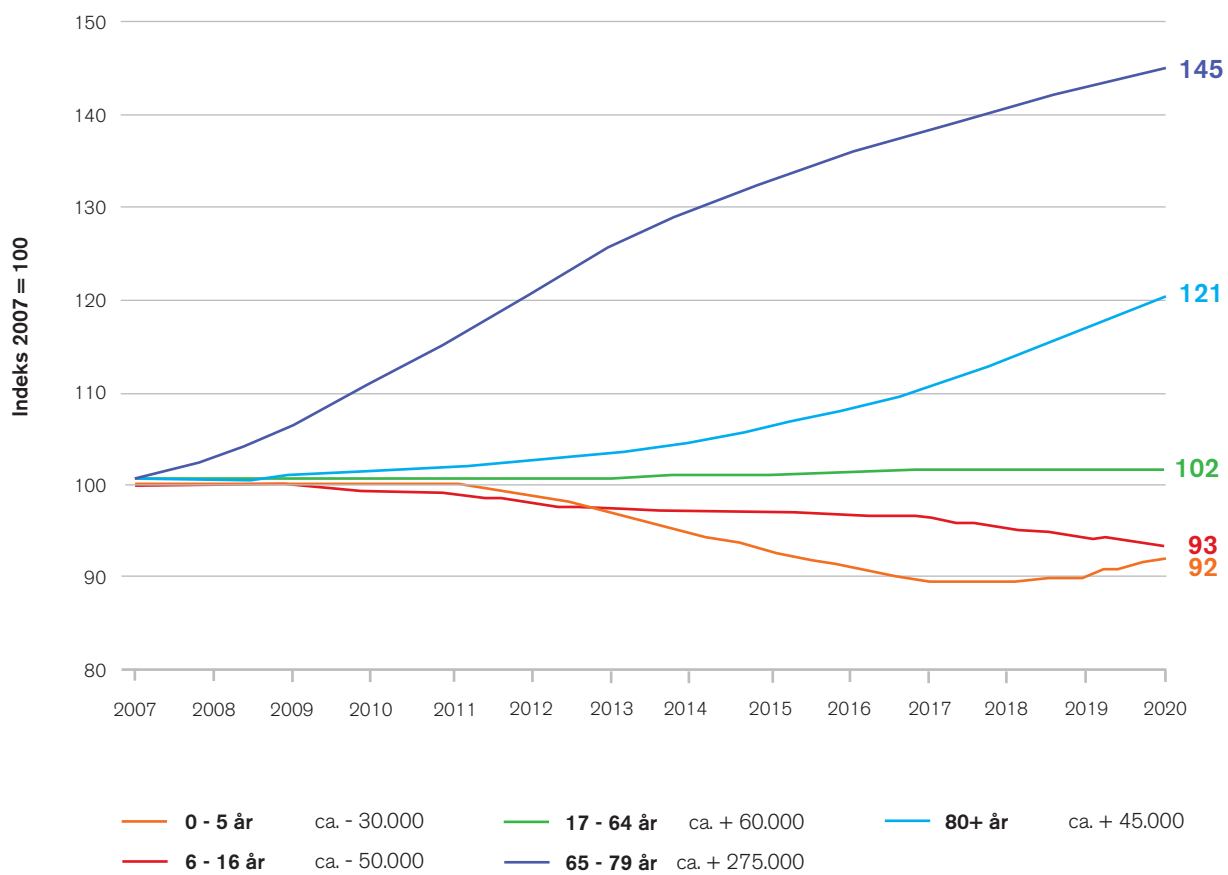
Som det fremgår af figuren, falder antallet af småbørn med 30.000 fra 2007 til 2020, og hvis man tager skoleeleverne med, drejer det sig om et fald på 80.000 børn. I samme periode stiger antallet af yngre ældre med omkring 275.000, mens udviklingen i gruppen med de ældste, der typisk er mest plejekrævende, stiger med 45.000. Stigningen i de 80-årige tager for alvor fart i den sidste halvdel af perioden, hvor der vil være en stigning på 35.000.

Det understreger, hvor stort et pres der i de kommende år vil være for

omlægning af den kommunale velfærdsservice. Det gælder både i forhold til strukturtilpasninger, men også i forhold til at levere servicen smartere – det vil sige bedre og billigere. Undersøgelsen dokumenterer, at langt hovedparten af kommunerne i dag arbejder målrettet med rehabilitering og indførelse af velfærdsteknologi på ældreområdet. På den måde tager kommunen lidt af det økonomiske udgiftspres, samtidig med at den gode service bliver fastholdt.

Undersøgelsen viser også, at ingen områder er fredet, når der skal ses på mulige effektiviseringspotentia-ler. Alle områder bidrager, og kan gevinsten hentes hjem gennem konkurrenceudsættelse eller ved at gå sammen med andre kommuner om fælles løsninger, så gør kommunerne det. Effektiviseringerne er også blevet mere komplekse på grund af it og involvering af flere forskellige aktører. Gevinsterne kan ofte først høstes efter flere år, fordi effektiviseringerne forudsætter investeringer og flerårige indsatser. Effektivisering og gevinstrealisering er derfor også blevet en central disciplin i de kommunale forvaltninger.

Figur 1 Befolkningsudviklingen fra 2007-2020

Kilde: Danmarks Statistik

Effektivisering står fortsat højt på dagsordenen

Undersøgelsen viser, at de kommunale effektiviseringer har stabiliseret sig på et højt niveau. Og kommunalpolitikerne er bevidste om, at de selv har et ansvar for at frigøre midler til at udvikle den kommunale service.

Kommunalreformen i 2007 gav større og stærkere kommuner. Dermed blev potentialet for effektivisering også større. Siden 2007 har kommunerne årligt indhøstet store effektiviseringsgevinster. Frem til og med 2011 har niveauet været stigende år for år. Efterfølgende har de årlige effektiviseringer stabiliseret sig på et niveau mellem 2,6 milliarder kroner og 2,9 milliarder kroner.

I 2014 har kommunerne høstet effektiviseringsgevinster for 2,4 milliarder kroner, jf. figur 2. Det er lidt mindre end i de foregående år, men dog fortsat et relativt højt niveau, når man ser på perioden efter reformen. Og for 2015 er effektiviseringsambitionerne højere

end nogensinde, så det politiske ønske om at finde effektiviseringsgevinster er stort.

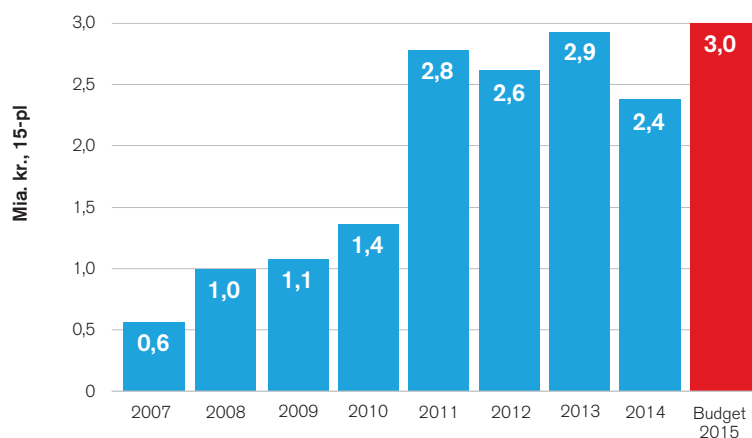
I disse år sker der store befolkningsforskydninger. Det gælder både forskydninger i retning af markant færre småbørn og markant flere ældre, men også store bevægelser fra land til by. Det giver kommunerne udfordringer i forhold til at nå at tilpasse antallet af daginstitutioner, skoler og ældreserviceydelser til den ændrede efterspørgsel. Så kommunerne er på flere måder nødt til at nytænke effektiviseringsbestræbelserne – populært sagt at finde smartere løsninger, der gør det muligt at få mere for de samme penge.

KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015 viser, at kommunerne håndterer udfordringerne. I 58 pct. af kommunerne står effektivisering højt på den politiske dagsorden. Og i yderligere 37 pct. af kommunerne er effektivisering i nogen grad på dagsordenen. Samtidig viser undersøgelsen, at kommunerne i 2015 budgetterer med effektiviseringsgevinster for ca. 3 milliarder kroner. Det er det højeste niveau siden kommunalreformen i 2007.

Det vidner om, at kommunalpolitikere har taget ansvar og ejerskab til effektivisering, og at kommunalpolitikere er bevidste om, at udviklingen af den kommunale service i meget høj grad skal ske med ressourcer, som de selv kan frigøre inden for de eksisterende rammer.

Figur 2

Udviklingen i kommunernes effektiviseringsindsats efter kommunalreformen

Kilde: KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015 samt tidligere år

Note: Figuren beror på 70 kommuners besvarelse. Der er foretaget en opregning til landsplan baseret på indbyggertal.

Effektiviseringsgevinster varierer

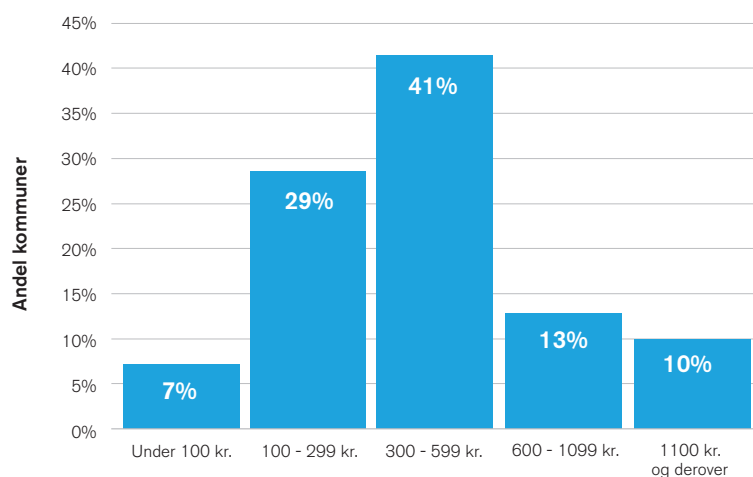
Kommunerne har forskellige udgangspunkter for effektiviseringsarbejdet. I nogle kommuner har man i de foregående år indhentet større effektiviseringsgevinster end i andre kommuner. Derfor varierer potentialet for den fremadrettede gevinstrealisering på tværs af kommunerne.

Når de budgetterede effektiviseringsgevinster for 2015 holdes op mod indbyggertallet ses det, at der er stor variation i, hvor store effektiviseringsgevinster de enkelte kommuner forventer pr. indbygger, jf. figur 3. De fleste kommuner forventer at kunne realisere effektiviseringsgevinster for mellem 300 kroner og 600 kroner pr. indbygger i 2015. De forventede effektiviseringsgevinster varierer dog fra under 100 kroner pr. indbygger til over 1.100 kroner pr. indbygger.

Effektiviserer en kommune for 500 kroner pr. indbygger svarer det i en gennemsnitskommune til 1,2 pct. af driftsbudgettet eller et råderum på knap 30 millioner kroner. Der er en forholdsvis ambitiøs målsætning for de fleste af kommunerne. Men det er også vigtigt, hvis kommunalpolitikerne skal have økonomisk råderum til at udvikle den kommunale velfærdsservice.

Figur 3

Budgetterede effektiviseringsgevinster pr. indbygger i 2015 opdelt på kommuner

Budgetterede effektiviseringsgevinster pr. indbygger i 2015

Kilde: KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015

Effektivisering hele vejen rundt

Administrationsområdet er fortsat det område, der bidrager mest til de samlede effektiviseringsgevinster, men effektiviseringsarbejdet finder sted på alle områder i kommunerne.

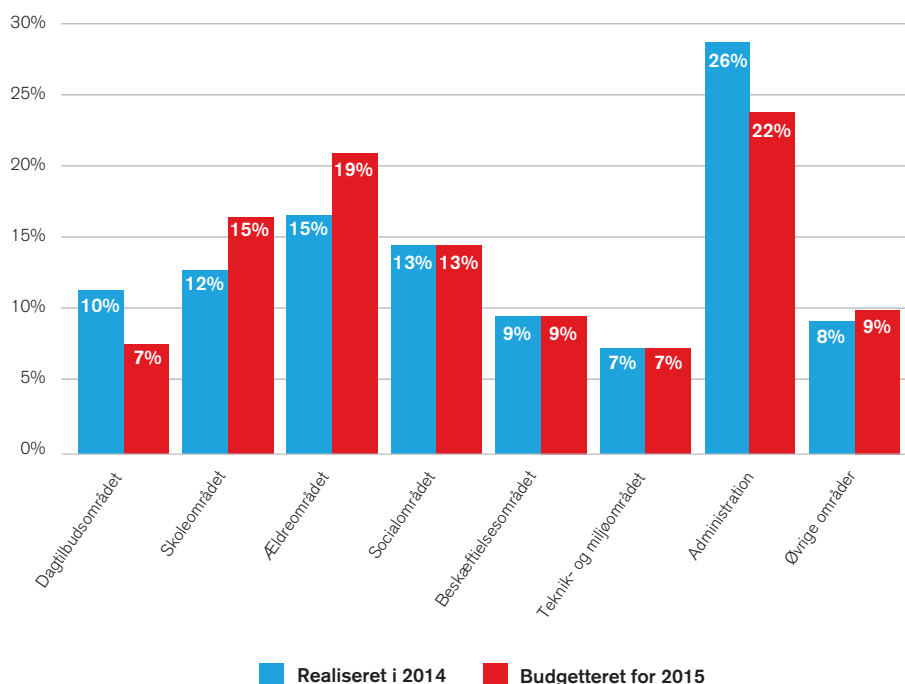
Administrationsområdet er det område, der i de foregående år har bidraget mest til den samlede effektiviseringsgevinst. Mønstret gentager sig for 2014 og 2015, jf. figur 4. Administrationsområdet stod i 2014 for 26 pct. af de samlede effektiviseringsgevinster, mens kommunerne i 2015 forventer, at området vil bidrage med 22 pct.

Halvdelen af kommunerne har således også angivet, at administrationsområdet sammen med ældre- og skoleområdet er de tre områder, hvor der er størst potentiale for effektivisering, jf. figur 4.

KL's effektiviseringsundersøgelse viser, at en meget stor del af effektiviseringsarbejdet i kommunerne foregår ved, at de enkelte fagom-

råder byder ind med potentielle effektiviseringsforslag. I knap 80 pct. af kommunerne tilvejebringes effektiviseringerne således i høj grad på baggrund af bidrag fra de enkelte forvaltninger eller afdelinger. Det er en tilgang som bl.a. understøtter et stærkt ejerskab til effektiviseringerne, der hvor gevinsterne skal realiseres.

Figur 4 Områdernes andele af de samlede effektiviseringsgevinster

Kilde: KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015

I fællesskab kommer vi langt

For en række opgaver kan fælles løsninger på tværs af kommuner være en af vejene til at hente effektiviseringsgevinster. Mange kommuner har indgået samarbejder med det formål at realisere økonomiske stordriftsfordele og sikre større faglig bæredygtighed.

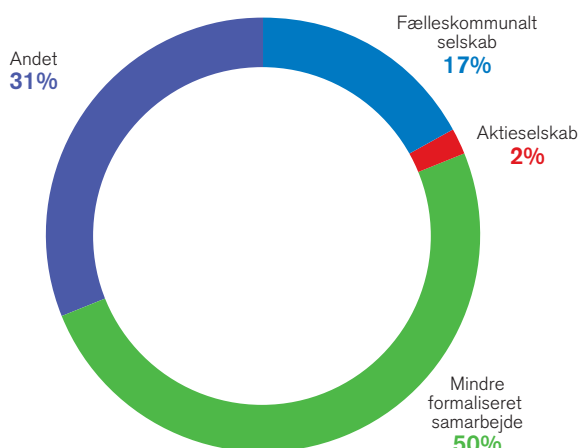
En nyligt gennemført analyse viser, at kommunerne har etableret ca. 630 unikke samarbejder på tværs af kommunegrænser. Som det fremgår af figur 5, er der i halvdelen af tilfældene tale om mindre formaliserede samarbejder. Det drejer sig om samarbejder, hvor der ikke er etableret et egentligt sel-

skab som fx indkøbssamarbejder og fælles udbud.

Knap 20 pct. af samarbejderne mellem kommunerne er organiseret i et selskab. Enten i et fælleskommunalt selskab (§ 60-selskab) eller i et aktieselskab. Det er primært på teknik- og miljøområdet, at samarbejderne er organiseret i selskaber med renovations- og forsynings-selskaber som eksempler.

Kategorien 'andet' dækker bl.a. over de samarbejder, der følger af lovgivningen om forpligtigende kommunale samarbejder, som blev vedtaget i forbindelse med kommunalreformen. Men det kan også være andre typer samarbejder, som ikke umiddelbart passer i de øvrige kategorier.

Figur 5 Kommunale samarbejder fordelt på organiseringsform

Kilde: Foranalyse gennemført af Deloitte i 2014 for Finansministeriet og KL.

Typiske fælleskommunale samarbejder

De fleste fælleskommunale samarbejder er etableret på teknik- og miljøområdet. Samarbejderne omfatter bl.a. vintertjeneste, vejvedligehold, forsyning, spildevandshåndtering og affald.

På ældre- og sundhedsområdet, som er området med næst flest samarbejder, dækker samarbejderne især over genoptræning, tandregulering, velfærdsteknologi, hjælpemiddeldepoter og madservice. I forhold til den tværgående administration handler samarbejderne i høj grad om indkøb og it, mens det på borgerserviceområdet især handler om fælles call centre.

På socialområdet har flere kommuner indgået samarbejde om social døgnvagt og misbrugsbehandling. Og på skoleområdet er der først og fremmest tale om samarbejder i regi af Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Færre chefer, ledere og udgifter til administration

Når ressourcerne er knappe, er administrationen ofte det første område, der stilles skarpt på. Den kommunale administration er derfor også det område, som tegner sig for den største andel af kommunernes samlede effektiviseringsgevinster.

I forbindelse med økonomiaftalen for 2012 var regeringen og KL enige om, at der gennem omstilling og mere effektive arbejdsgange var et potentiale for at reducere den kommunale administration. Målet var at reducere det administrative ressourceforbrug med knap 1,5 milliarder kroner i 2013 i forhold til niveauet i 2010.

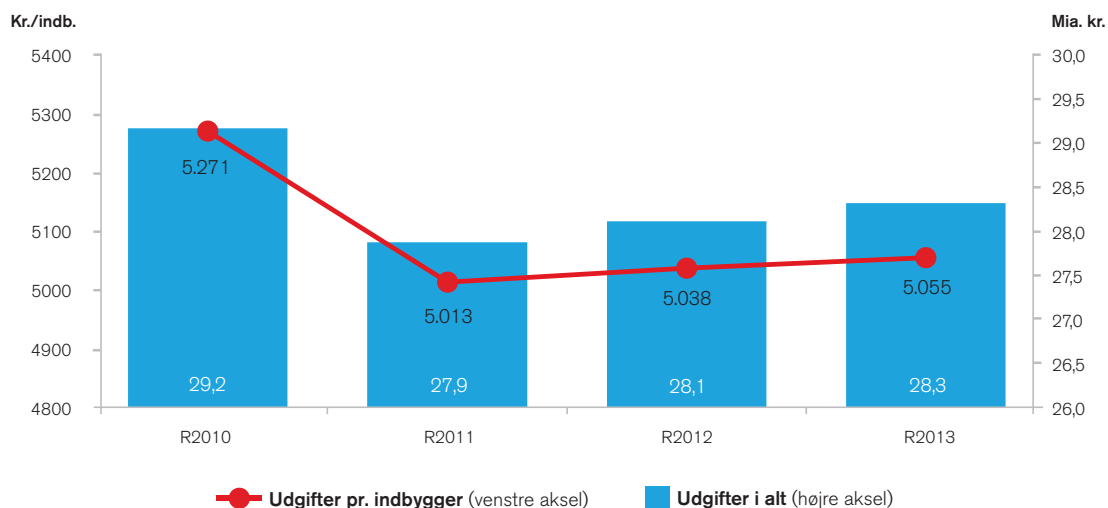
Resultaterne viser, at kommunerne har levet op til målsætningen. Fra 2010 til 2013 er det samlede ad-

ministrative ressourcebrug i kommunerne reduceret med mindst 1,6 milliarder kroner eller mindst 4,9 pct. af de administrative udgifter. Bespargelserne er næsten ligeligt fordelt mellem den centrale og den decentrale administration.

De centrale administrationsudgifter er i perioden faldet med knap 850 millioner kroner. Fra 29,2 milliarder kroner i 2010 til 28,3 milliarder kroner i 2013, svarende til en reduktion på 2,9 pct., jf. figur 6.

Udviklingen skal ses i lyset af, at kommunerne i forvejen – fra 2009 til 2010 – havde reduceret udgifterne med 0,5 milliarder kroner, men også i lyset af, at den reelle aktivitet på hovedfunktionen (bruttoudgifterne) faldt med knap 1,4 milliarder kroner fra 2010 til 2013. Når det ikke afspejler sig i opgørelsen, skyldes det, at bruttoindtægterne samtidig faldt med knap 0,6 milliarder kroner bl.a. som følge af faldende byggesagsgebyrer m.v. for at forbedre vilkårene for virksomhederne.

Figur 6 Kommunernes udgifter til administration, R2010-R2013

Note: Korrigeret for relevante meropgaver som følge af DUT mv. Udgifterne er afgrænset som summen af nettoudgifterne på hf u 6.45. Opgjort i 13-pl og opgaveniveau.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Færre chefer og ledere

Det administrative personaleforbrug er også reduceret. Fra december 2009 til juni 2014 er der tale om et samlet fald på 2.976 årsværk, så der i dag er 15,4 administrative årsværk pr. 1.000 indbyggere – knapt ét mindre end i 2009. Udviklingen er især påvirket af et fald i antal chefer og ledere. Førstnævnte gruppe er reduceret med 298 årsværk (9,1 pct.), mens de decentrale lederårsværk er reduceret med 6.077 (21,8 pct.), jf. figur 7.

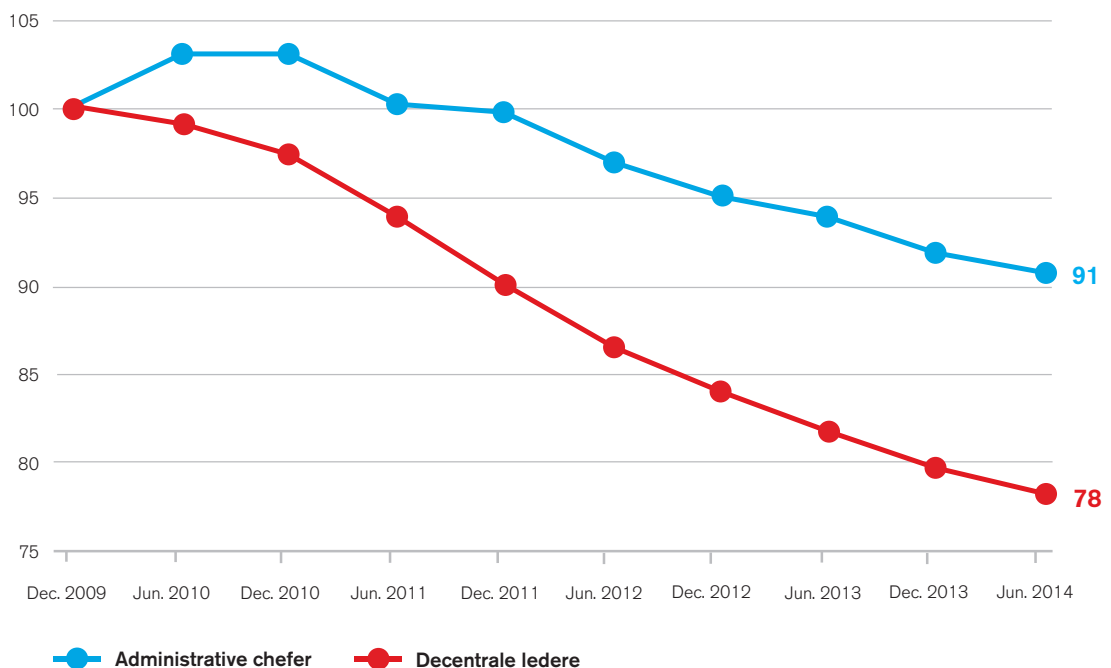
Den øvrige del af administrationen er øget med 3.400 årsværk (5,5 pct.). Heraf tegner personer, der løser myndighedsopgaver (fx jobkonsulenter, socialrådgivere, socialformidlere, pædagogiske konsulenter, bygningskonstruktører, landinspektører, arkitekter og civilingeniører) sig for den væsentligste del af stigningen.

De decentrale ledere adskiller sig fra de øvrige grupper i den administrative personaleopgørelse ved i overvejende grad (93 pct.) at være registreret uden for hovedkonto 6 (kontoen

for fællesudgifter og administration i den kommunale kontoplan). Faldet i de decentrale lederårsværk slår derfor ikke igennem i de centrale administrationsudgifter.

Det vil være forskelligt, hvor meget tid den enkelte leder bruger på administration. Men med en forsigtig antagelse om, at lederne i gennemsnit bruger en fjerdedel af arbejdstiden på administrative opgaver, svarer det til, at kommunerne har frigjort mindst 780 millioner kroner på det decentrale niveau. Dette beløb skal derfor

Figur 7 Udviklingen i antal administrative chefer og decentrale ledere 2009-2014 (dec. 2009=indeks 100)

Note: Baseret på Økonomi- og Indenrigsministeriets definition af kommunernes administrative personale, dvs. inkl. administrative støttefunktioner/sekretariatsbetjening, administrative chefer, decentrale ledere samt personale, der løser myndighedsopgaver. Indbyggertal er baseret på Danmarks Statistik, Tabel FOLK1.

Kilde: Særudtræk fra KRL samt egne beregninger

lægges oven i de besparelser, kommunerne har opnået i den centrale administration.

Administrationen er konsolideret

De administrative ressourcer er frigjort i en periode, hvor kommunerne har effektiviseret og nedbragt de samlede kommunale udgifter som aldrig før. Men det er også sket, selvom mange kommuner på grund af udviklingen i demografi og konjunkturer samtidig har ansat flere jobkonsulenter, socialrådgivere, visitatorer og andet administrativt myndighedspersonale i jobcentret, Borgerservice og på social- og ældreområdet.

Når det alligevel er lykkedes at nedbringe det administrative ressourceforbrug, skyldes det mange forskellige initiativer. Der er fx sket en konsolidering af de administrative støttefunktioner, som tidligere blev løst af medarbejdere i den enkelte institution. Mange kommuner har styrket den centrale indkøbsfunktion, så der kan

købes billigere varer og tjenesteydelser, og så personalet i skoler, daginstitutioner m.v. i dag bruger mindre tid på indkøb og bogføring. Institutionerne understøttes også mere effektivt af kontorpersonale, der i administrative fællesskaber løser de løn-, personale- og økonomiopgaver, som tidligere blev varetaget af lederne og medarbejderne i de enkelte institutioner.

Udviklingen er også påvirket af, at kommunerne nu høster frugterne af de senere års investeringer i it og digitalisering. Digital post, digital selvbetjening og bedre it-systemer gør det fx muligt at automatisere store dele af sagsbehandlingen samtidig med, at udgifterne til porto kan nedbringes betragteligt.

Der er stadig forskelle på, hvor mange ressourcer kommunerne bruger på administration – uanset om der tages udgangspunkt i personale- eller regnskabsbaserede nøgletal. Forskellene skyldes til dels, at der er forskel i registreringspraksis, og at kommunerne har forskellige udgiftsbehov. Men

det skyldes også, at ikke alle kommuner er nået lige langt, og at der stadig er gevinster at hente i kommunerne alene ved at gøre brug af de initiativer, som andre kommuner har implementeret med succes.

Samtidig fortsætter digitaliseringen og udviklingen mod bedre og billigere it-systemer med uformindsket styrke. For eksempel forventes kommunerne at indhente betydelige gevinster på både drift og it-systemer gennem de fælleskommunale løsninger, som KOMBIT har sendt i udbud i 2014.

Så selvom kommunerne har indfriet målsætningen fra økonomiaftalen for 2012, tyder undersøgelsens resultater ikke på, at kommunerne holder igen. Administrationen er fortsat det område, der tegner sig for den største andel af effektiviseringsgevinsterne – ikke bare i 2014, men også i 2015. Det viser, at der fra politisk side også i årene frem er stor efterspørgsel efter administrative effektiviseringer.

Sådan reducerer kommunerne de administrative udgifter

Kommunerne er i undersøgelsen blevet bedt om at angive tre væsentlige effektiviseringsinitiativer i 2014 og 2015, som skal bidrage til at reducere kommunernes udgifter til administration. Besvarelsene fordeler sig inden for følgende temaer:

It og digitalisering: Digital selvbetjening, it-kontraktstyring på tværs af kommunen, etablering af it-forsyning, digital post og opfølgning på print og fysisk post, digital talegenkendelse. Digitalisering af arbejdsgange fx befordringsgodtgørelse, decentral ansættelse og brugerrettighedsstyring, elektronisk byggesagsarkiv, digitalisering

af personaleregistreringer og kritisk gennemgang af it-portefølje.

Udbud og indkøb: Udbud af koncernløsning (økonomi og løn m.v.), telefoni, licenser, nye indkøbsaftaler og hjemtagelse af lønadministration.

Ændring af administrativ organisation: Nedlæggelse af lederstillinger, tværorganisatoriske samarbejder, centralisering af administrative funktioner.

Kapacitetsudnyttelse: Samling af rådhusfunktionerne på færre adresser og bedre lokaleudnyttelse.

Andet: Sygefravær, ændring af mødekultur, anvendelse af GIS til planlægningseffektivisering, forenkling af interne regler og procedurer, udgifter til kørsel, kanalstrategi, gennemgang af arbejdsgiverbetalte pauser.

Uspecificerede rammebesparelser på løn og drift, herunder manglende pris- og lønfremskrivning af budgettet bliver af flere kommuner også fremhævet som en væsentlig kilde til administrative effektiviseringer.

Effektiv velfærdsproduktion

Effektivisering på velfærdsområderne er præget af, at kommunerne tilpasser kapaciteten til de demografiske forskydninger. Skole- og institutionsstrukturen bliver også ændret, så stordriftsfordelene i højere grad kan udnyttes. Samtidig bliver den kommunale service leveret på nye og mere effektive måder.

Folkeskolen er klar til fremtiden

Med folkeskolereformen gennemgår den danske folkeskole i disse år en markant udvikling med et centralt fokus på det, som skaber kvalitet i forhold til elevernes læring og udvikling. Eleverne skal tilbringe mere tid sammen med deres lærere, og de skal opleve en mere varierende skoledag. Skolerne skal i højere grad åbne

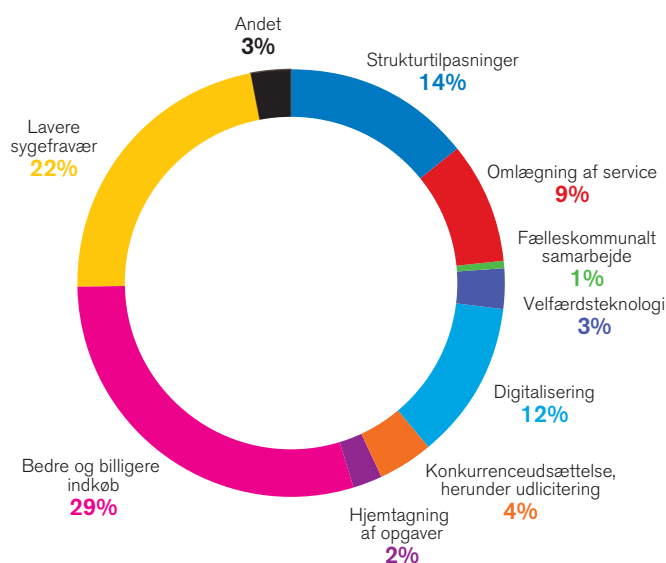
sig over for det omgivende samfund ved at inddrage lokale idrætsforeninger, musikskoler, museer eller andre lokale foreninger.

Det stiller krav til skolen som organisation og fordrer samtidig et solidt økonomisk fundament for skolerne. Derfor er der i kommunerne fortsat fokus på at tilpasse udgifterne og effektivisere skole- og fritidsområdet. I KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015

bliver skoleområdet fremhævet som et af områderne med størst effektiviseringspotentiale.

I effektiviseringsundersøgelsen svarer kommunerne, at der især er fokus på at nedbringe sygefraværet, jf. figur 8. Dertil kommer bedre og billigere indkøb, digitalisering og strukturtilpasninger som de mest udbredte tiltag til indhøstning af effektiviseringsgevinster på skoleområdet.

Figur 8 Forventede indsatsområder i 2015 med henblik på at opnå effektiviseringsgevinster på skoleområdet

Note: Grundet afrunding summerer procentsatserne ikke til 100 %.

Kilde: KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015

Færre skoler, højere klassekvotient

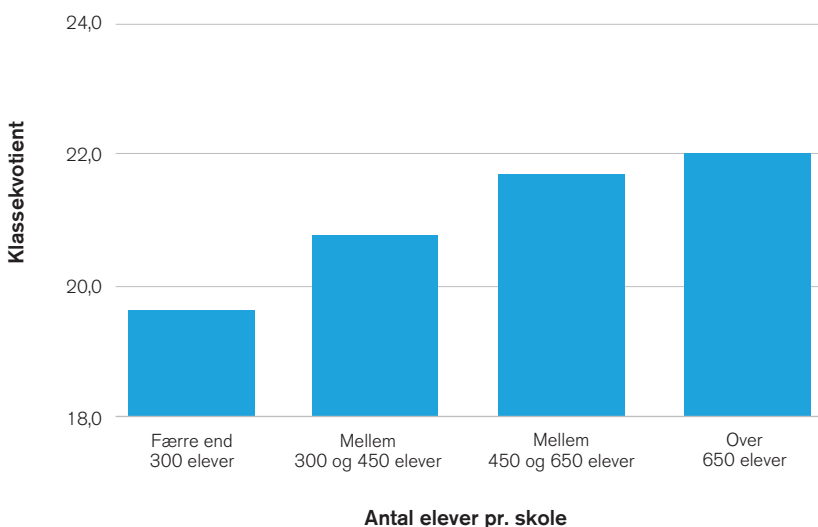
Frem mod 2020 vil antallet af 6-16-årige falde med 4 pct. Udviklingen forventes at variere på tværs af kommuner. Hvor 16 kommuner skønnes at opleve en vækst i børnetallet, vil 30 kommuner opleve et fald i børnetallet på mere end 10 pct. frem mod 2020. Det stiller store krav til den fremadrettede tilpasning af kapaciteten i disse kommuner.

En del kommuner har allerede gennemført strukturomlægninger på skoleområdet. Der er i dag ca. 230 færre folkeskoler end i 2008. Strukturændringer på skoleområdet kan imidlertid også begrundes i andre forhold end det faldende

elevtal. Større skoler giver bedre mulighed for at indhøste administrative stordriftsfordele, og store skoler har bedre muligheder for at udnytte kapaciteten, fx ved højere klassekvotient jf. figur 9. Blandt de kommuner, som har budgetteret med effektiviseringer på skoleområdet i 2015, forventer en tredjedel, at det bl.a. skal ske ved at øge klassekvotienten.

Ofte er der også andre gevinster forbundet med store skoler. Fx peger flere undersøgelser i retning af, at store skoler styrker elevernes faglige udbytte. Forskning viser også, at store skoler kan opnå bedre linjefagsdækning, et stærkt fagligt arbejdsmiljø, og at de er bedre til at inkludere elever med særlige behov.

Figur 9 Sammenhæng mellem skolestørrelse og klassekvotient

Kilde: FLIS, opgjort i september 2014. Beregningen af klassekvotient er et uvægtet gennemsnit.

Brug FLIS til at finde effektiviseringspotentiale

Figur 9 er baseret på FLIS-data. FLIS giver kommunerne mulighed for både at benchmarke sig med andre kommuner og fx sammenholde skolestørrelse, klassekvotient, udgifter pr. elev m.v.

Man kan dykke ned i data for egen kommune og benchmarke på skoleniveau. Dermed kan kommunen blive klogere på skolestruktur og på sammenhænge i udvalgte nøgletal. Er der fx en sammenhæng i inklusionsgrad og skolestørrelse? Og hvad med karakter og skolestørrelse? Klarer elever på store skoler sig bedre end elever på små skoler, eller er det omvendt?

FLIS giver mulighed for at dykke ned i mange forskellige analyser, der i sidste ende kan spille ind i en effektiviseringsdiskussion.

Fra analoge til digitale læremidler

Digitalt understøttet undervisning er et vigtigt skridt på vejen til at forbedre elevernes læring i folkeskolen. Digitale læremidler vil give bedre muligheder for en mere differentieret og varierende undervisning. Samtidig kan bedre brug af it understøtte øget inklusion af elever med særlige behov. Digitale læremidler kan også understøtte lærernes undervisning og give mulighed for en mere effektiv forberedelse og vidensdeling blandt det pædagogiske personale. Mange kommuner foretager i disse år betydelige investeringer i at udvikle skolernes it.

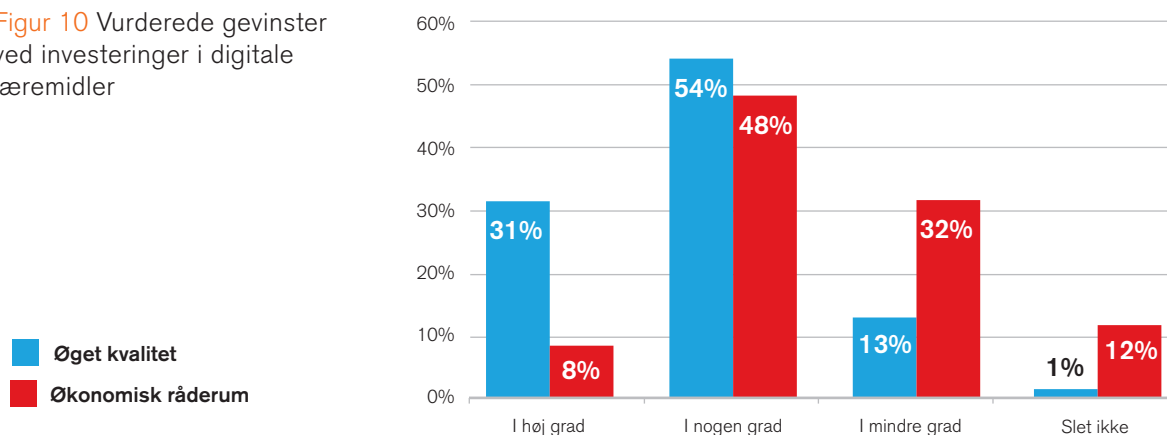
På den baggrund er forventningen, at investeringerne i digitale læremidler først og fremmest vil bidrage til at øge kvaliteten, men også til et øget økonomisk råderum, jf. figur 10. I alt svarer 87 pct. af kommunerne, at investeringer i digitale læremidler i høj eller nogen grad forventes at give øget kvalitet i undervisningen, mens ca. 65 pct. mener, at det i høj eller nogen grad kan skabe øget råderum.

Folkeskolereformen påvirker strukturen på fritidsområdet

Med indførelsen af skolereformen i august 2014 har eleverne fået en længere skoledag. Det har betydning for indretningen af fritidstilbuddene. En KL-undersøgelse fra efteråret 2014 viser, at både i SFO, klubber og på fritidshjem forventer kommunerne, at dækningsgraden vil falde. Det betyder, at det mange steder vil være nødvendigt at give fritidstilbuddene et eftersyn i forhold til kvalitet og bæredygtighed.

I ca. halvdelen af kommunerne er der planlagt eller gennemført strukturændringer på fritidsområdet. De gennemførte ændringer spænder over nedlæggelse af klubtilbud, der i stedet oprettes som bl.a. SFO II (SFO for 4.-6. klasse) og ændringer i ledelsesstrukturen i retning af mere fælles ledelse.

Figur 10 Vurderede gevinster ved investeringer i digitale læremidler

Stordriftsfordele på dagtilbudsområdet

Den fremadrettede realisering af effektiviseringsgevinster på dagtilbudsområdet handler først og fremmest om at tilpasse kapaciteten gennem bl.a. institutionstilpasninger og om at nedbringe sygefraværet blandt det pædagogiske personale. Digitalisering og bedre og billigere indkøb er også blandt de mest udbredte effektiviserings tiltag, jf. figur 11.

Det er ikke overraskende, at der er stort fokus på strukturtilpasninger set i lyset af, at kommunerne i flere år har oplevet kraftigt faldende børnetal, og fortsat vil opleve det i de kommende år. Det bevirker, at efterspørgslen efter børnepasning falder for størstedelen af kommunerne, og at kommunerne skal tilpasse udgifterne, hvis der skal skabes luft i budgetterne.

Det er ikke nogen nem opgave at foretage kapacitetstilpasninger på småbørnsområdet. Der er flere ram-

mevilkår som påvirker efterspørgslen udover udviklingen i antallet af børn, fx kvindernes beskæftigelsesfrekvens, urbaniseringsgraden og barnets opstartstidspunkt. Det medfører, at der kan være stor forskel på efterspørgslen på tværs af kommunerne, mellem årene og i de enkelte aldersgrupper.

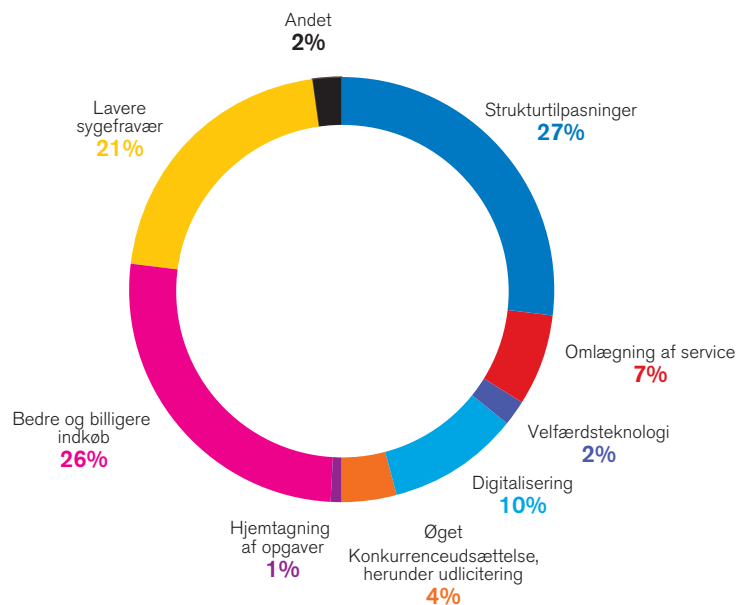
Kommunerne i de seneste år har sat turbo på kapacitetstilpasningen på dagtilbudsområdet. Tilpasningerne er både sket ved sammenlægning og lukning af kommunale, private og selvejende dagtilbud. Som det fremgår af figur 12 på næste side er antallet af daginstitutioner – dvs. vuggestuer, børnehaver og aldersintegrerede institutioner – faldet med 745, svarende til 16 pct., fra kommunalreformen i 2007 til 2013. Langt hovedparten – 568 institutioner – er forsvundet siden 2011.

Udviklingen hænger sammen med de faldende børnetal, men institutionerne er også blevet større.

Hvor det gennemsnitlige antal indskrevne børn pr. institution var 55 og 58 i henholdsvis 2007 og 2010, er der i dag gennemsnitligt 70 børn pr. daginstitution. Alene siden 2010 er antallet af børn pr. institution øget med mere end 20 pct. Dette dækker dog over, at antallet af indskrevne børn pr. aldersintegreret institution er øget fra 69 i 2010 til 86 i 2013, mens antallet af børn i vuggestuer og børnehaver har ligget stabilt på henholdsvis 40 og 47 børn.

Udviklingen i retning af færre, men større institutioner har givet kommunerne mulighed for at sikre en bedre kapacitetsudnyttelse, så udgifterne til bygninger og administration har kunnet reduceres, men som på skoleområdet giver de større institutioner også en række muligheder i form af eksempelvis mere specialiserede og differentierede aktiviteter for børnene.

Figur 11 Forventede effektiviseringsindsatser i 2015 på dagtilbudsområdet

Kilde: KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015

Perioden siden kommunalreformen har også været præget af strukturændringer i form af en ændret institutionssammensætning. Reduktionen i antallet af institutioner er først og fremmest sket ved nedlæggelse og omlægning af vuggestuer og børnehaver til aldersintegrerede institutioner.

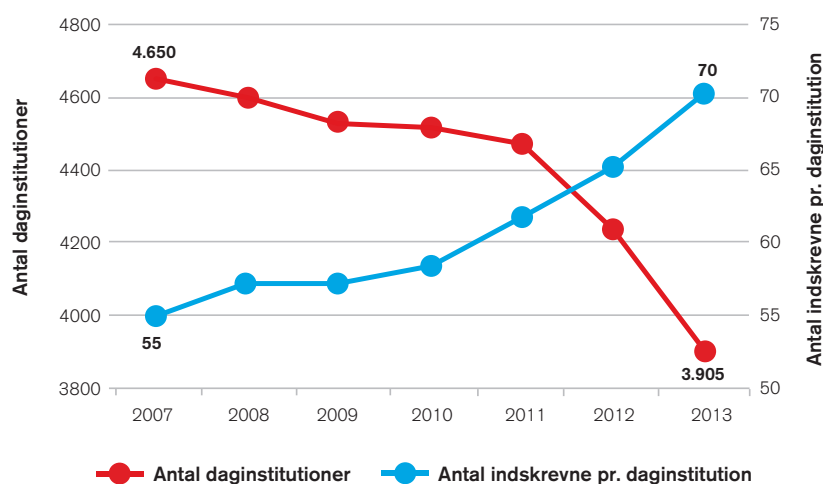
Som det fremgår af figur 13, er antallet af vuggestuer og børnehaver reduceret med henholdsvis 32 pct. (-120) og 38 pct. (-799), mens antallet af aldersintegrerede institutioner er øget med 8 pct. (174). Samtidig er der sket en markant reduktion i antallet af kommunale dagplejetilbud. Udviklingen i retning af flere aldersintegrerede institutionstilbud skal ses i lyset af, at det giver kommunernes bedre muligheder for at sikre en mere fleksibel og optimalt udnyttelse af personaleressourcerne.

Ændringerne i kommunernes dagtilbudsstruktur og gennemsnitlige institutionsstørrelse har også givet mulighed for at reducere antallet af ledere, så lederne i dag har flere medarbejdere under sig end tidligere. Alene siden 2010 er antallet af pædagogisk uddannede ledere således reduceret m.m. end 500 personer, svarende til 12 pct.

Øget digitalisering og enklere arbejdsgange

Kommunerne har også fokus på at lette det administrative arbejde for det pædagogiske personale, så der herigennem kan frigøres tid til børnene og sikres nemmere kommunikationsveje for forældrene. Kommunerne har fx implementeret digital pladsanvisning, og flere kommuner har indført digital ind- og udskrivning i forbindelse med aflevering og afhentning af børnene. Samtidig bliver intranettet i stigende grad brugt til, at forældrene kan indberette ferie og sygdom, så personalet ikke skal bruge unødigt tid herpå.

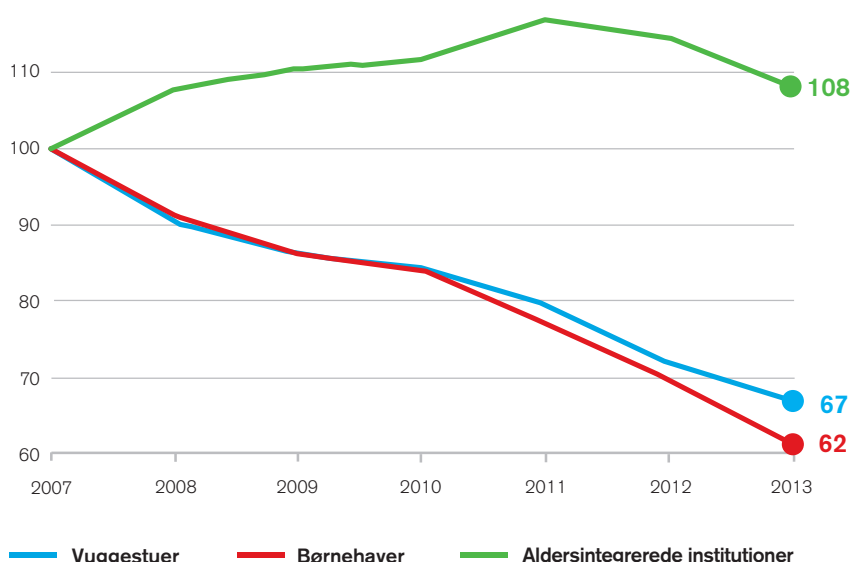
Figur 12
Udvikling i antal dagtilbudsinstitutioner og indskrevne pr. dagtilbudsinstitution, 2007-2013

Note: Dagtilbudsinstitutioner og -indskrevne omfatter kommunale, private og selvejende vuggestuer, børnehaver og aldersintegrerede institutioner.

Kilde: Danmarks Statistik

Figur 13
Udviklingen i institutionssammensætningen på dagtilbudsområdet, 2007 - 2013 (2007 = indeks 100)

Note: Dagtilbudsinstitutioner og -indskrevne omfatter kommunale, private og selvejende vuggestuer, børnehaver og aldersintegrerede institutioner

Kilde: Danmarks Statistik

Mange kommuner er også i gang med at se på, hvordan arbejdsgangene internt i kommunen kan forenkles. Det handler bl.a. om at koordinere informationerne til institutionslederne, så de fx udsendes samlet én gang om ugen i stedet at blive udsendt spredt og løbende. Erfaringerne viser, at det bidrager til mindre stress og skrivebordstid for institutionslederne.

Selvom der i de senere år er sket betydelige ændringer på dagtilbudsområdet, har det ikke gået ud over forældrenes tilfredshed. Det viser den seneste forældretilfredshedsundersøgelse fra 2014, som KL og Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har gennemført i fællesskab. Hele 86 pct. af forældrene er meget tilfredse eller tilfredse,

og det er endda lidt flere end i den forrige undersøgelse fra 2012. Det er et godt eksempel på, at effektiviseringerne godt kan gå hånd i hånd med brugernes tilfredshed.

Nye løsninger på social- og ældreområdet

Hovedudfordringen på ældreområdet er i stort set alle kommuner en stigende ældrebefolkning, og på det specialiserede socialområde oplever de fleste kommuner en stigning i antallet af borgere med behov for støtte. Det skaber et pres på udgifterne og et ekstra behov for effektiviseringer, så ressourcerne kan strækkes længere.

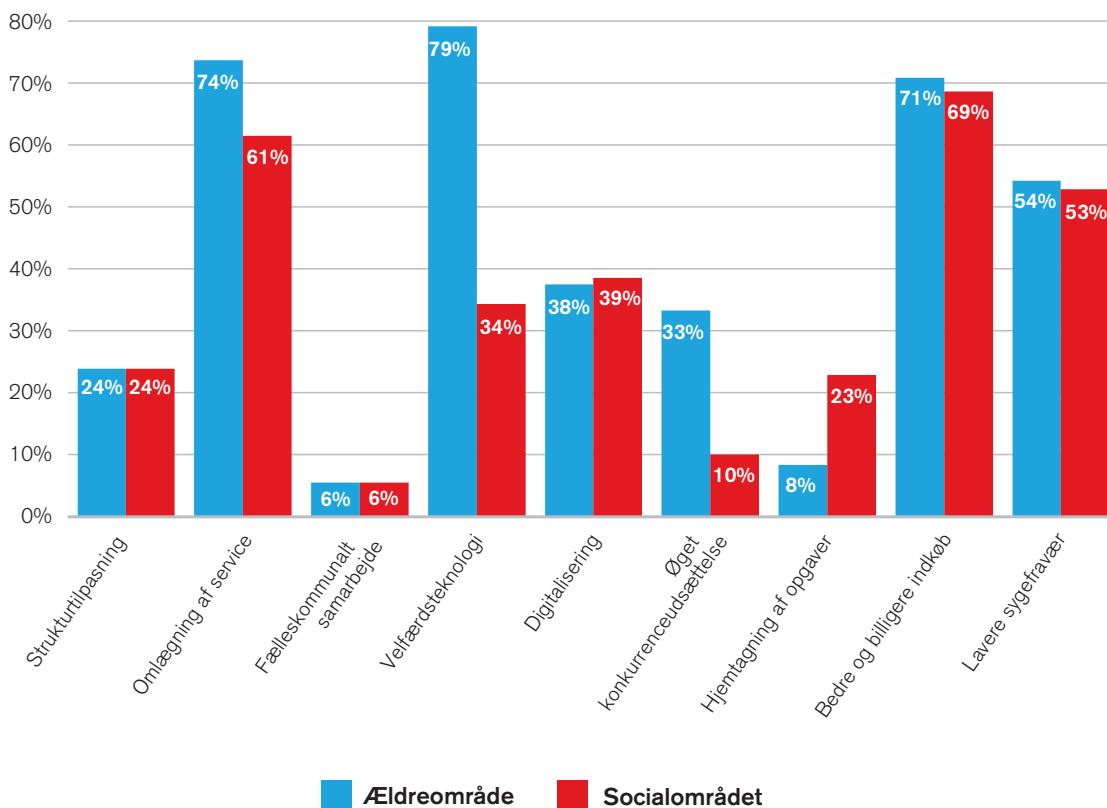
Ud over tværgående indsatsområder som indkøb og lavere syge-

fravær er der fokus på omlægning af indsatsen, velfærdsteknologi og digitalisering. Dertil kommer særligt for ældreområdet øget konkurrenceudsættelse som følge af de nye udbudsregler for fritvalgsområdet. De velfærdsteknologiske tiltag beskrives i et senere afsnit.

Blandt andet på grund af det stigende antal borgere med behov for hjælp og støtte omlægger kommunerne i disse år i høj grad de sociale indsatser ud fra en rehabiliterings- tankegang. Rehabilitering har fokus på at styrke borgerens evne til at klare sig selv, og der er således tale om hjælp til selvhjælp. Udover at det giver kommunen økonomisk råderum, når borgeren bliver mere selvhjulpne, giver rehabilitering typisk også den enkelte borger en følelse af øget selvstændighed.

Figur 14

Forventede indsatsområder i 2015 med henblik på at opnå effektiviseringsgevinster på hhv. social- og ældreområdet

Kilde: KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015

Gruppebaseret støtte i Vejle Kommune

I Vejle Kommune gives der gruppebaseret støtte efter Servicelovens § 85 som alternativ til de traditionelle, individuelle forløb, der typisk foregår i borgerens hjem. Målgruppen er borgere med lette funktionsnedsættelser. Der er 4-6 deltagere i hver gruppe, og forløbet foregår i et af kommunens åbne væresteder eller i mere civile omgivelser fx på et bibliotek.

Gruppestøtten gives i Vejle Kommune i kombination med individuel støtte. Hvert gruppeforløb har et fast tema, der er

direkte koblet op på de indsatsmål, som den pågældende borger er visiteret til. Et tema kan eksempelvis være "Struktur på hverdagen" og "Netbank, budgetlægning, post og E-boks".

Med de gruppebaserede forløb har Vejle Kommune omstillet sig fra at have borgere i nærmest livslange forløb til nu at have mange til- og afgang og et markant større flow af borgere. Flere får således hjælp for færre penge. Med gruppeforløbene bliver borgernes kompetencer sat i spil på en

ny måde, og det har vist sig, at kombinationen af individuel og gruppebaseret støtte er effektiv i forhold til at fremme borgerens individuelle udvikling. Mange kan mestre flere ting selv, og udviklingen går typisk hurtigere end i de traditionelle individuelle forløb. Borgerne oplever samtidig en markant styrkelse af deres netværk.

Endelig giver tiltaget også en mere effektiv udnyttelse af medarbejdernes ressourcer, fordi de ikke anvender tid på transport til og fra borgerens hjem.

Udbud på fritvalgsområdet

Personlig pleje, praktisk hjælp og madservice til hjemmeboende borgere er kendetegnet ved et frit valg af leverandør. Det frie valg indebærer, at borgeren skal kunne vælge mellem mindst to leverandører.

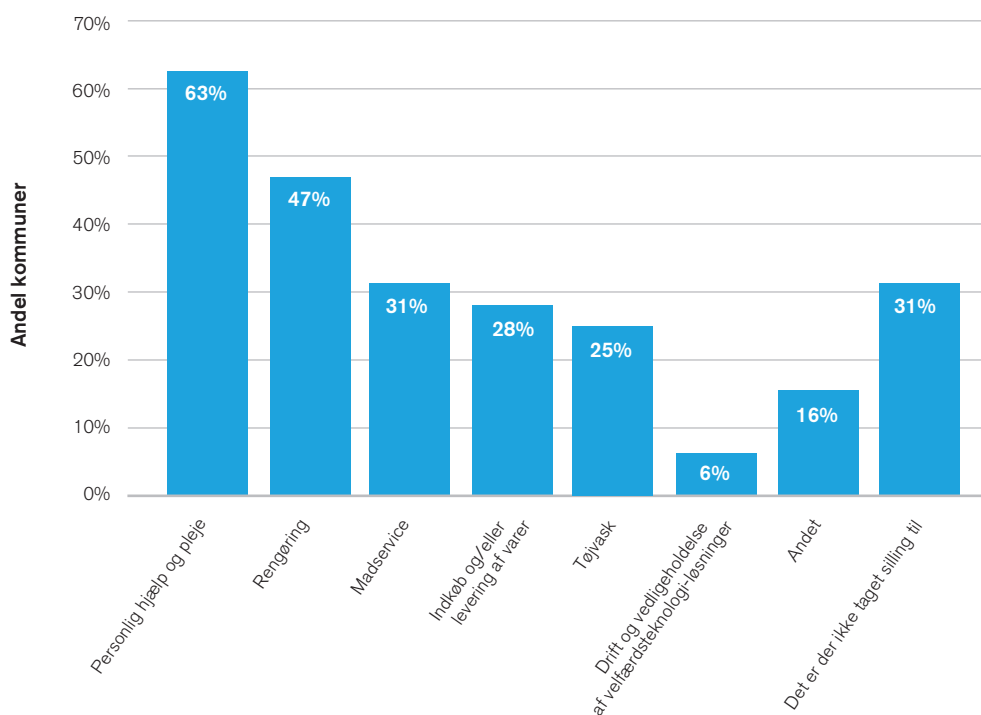
Siden reglerne i serviceloven vedrørende fritvalgsområdet blev ændret i april 2013, har en række kommuner valgt at lægge godkendelsesmodellen på hylden og tilvejebringe det frie valg gennem et udbud af hjemmeplejeydelserne.

Kommunerne har gennemført udbuddene efter forskellige modeller.

Formålet med udbuddene har også varieret. Mange kommuner fremhæver færre leverandører, en mere sammenhængende pleje og/eller et større fokus på samarbejde og udvikling som formål ved at gennemføre et udbud. Men typisk har et af de gennemgående formål været at teste, hvilken pris markedet er i stand til at løse opgaven til. Til forskel fra godkendelsesmodellen anvender udbud markedet til at finde prisen.

KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015 angiver næsten hver tredje kommune (31 pct.), at de nye regler i serviceloven vil blive anvendt til at bringe en eller flere ydelser i hjemmeplejen i udbud i 2015. Andelen kan stige yderligere, da der fortsat er mange kommuner, som endnu ikke har taget stilling til spørgsmålet. Figur 15 viser, at knap to tredjedele af kommunerne har planer om at udbyde personlig pleje, og at knap halvdelen af kommunerne planlægger at udbyde rengøring i 2015.

Figur 15 Ydelser, som kommunen planlægger at bringe i udbud i 2015 på fritvalgsområdet

Frivillige giver gevinst på flere niveauer

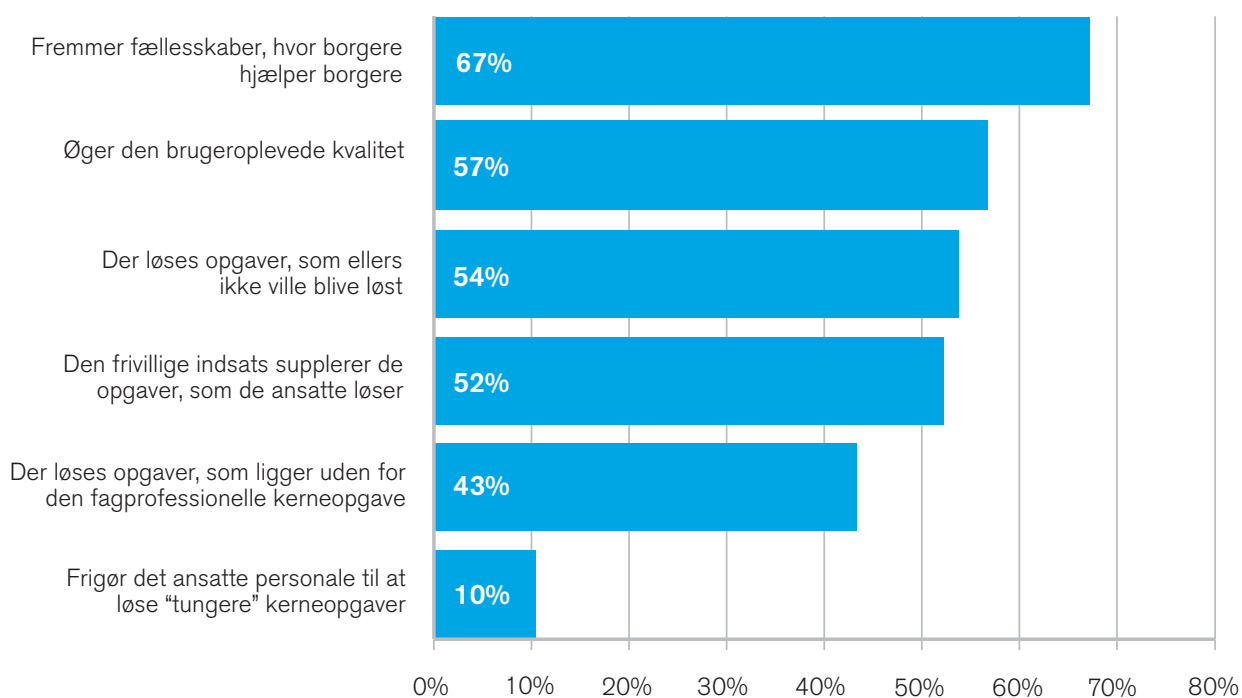
Mange kommuner arbejder i disse år med i højere grad at inddrage civilsamfundet i kommunens opgaveløsning, hvor det giver mening både for kommunen og for modtagerne af indsatsen. Undersøgelsen viser, at inddragelsen af civilsamfundet udover på kultur- og fritidsområdet primært sker på

omsorgsområderne – særligt på ældreområdet.

Inddragelsen af frivillige på omsorgsområderne sker på mange forskellige måder. Der er karate-mestre, der lærer ældre faldteknik og frivillige, der udfylder et aktivitetscenter med diverse aktiviteter, fx undervisning i it eller hjælp til praktiske gøremål som fx at gå i banken.

Det er typisk ikke de økonomiske rationaler, der er i spil, når man taler om at inddrage de frivillige ressourcer. Formålet er langt overvejende at øge borgernes livskvalitet og sikre en bredere indsats for borgerne. Kommunerne har således angivet, at den primære effekt er at skabe fællesskab og at øge den brugeroplevede kvalitet samt at der løses opgaver, som ellers ikke ville blive løst, jf. figur 16.

Figur 16 Effekter af inddragelsen af frivillige i opgaveløsningen

Kilde: KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015

Optimal ejendomsdrift

Kommunerne ejer samlet bygnin- ger på over anslået 30 millioner kvadratmeter. Hertil kommer uden- dørs arealer. I gennemsnit koster hver indendørs kvadratmeter i run- de tal ca. 500 kroner årligt alene i rengøring, vedligehold, el, vand og varme m.v. Der er derfor grund til at være opmærksom på, at man ikke

har ubenyttede eller dårligt udnyt- tede lokaler eller bygninger, som bare koster uden at tilføre næv- neværdig merværdi til kommunen. Det handler om at udnytte kvadrat- meterne effektivt.

Der er også grund til at være opmærksom på udgifterne til de bygninger, kommunen har brug for. Der er nemlig forskel på driftsud-

gifterne pr. kvadratmeter. Priserne varierer på tværs af kommunerne, men der er også forskelle i den enkelte kommune. Derfor er der penge i at optimere bygningsdrif- ten. Flere kommuner har fundet betydelige millionbeløb ved at se nærmere på deres ejendomsadmi- nistration og få sat gang i lige præ- cis de tiltag, der i deres kommune kan effektivisere området.

Faxe Kommune kan spare 12 millioner kroner årligt i ejendomsdrift

Kommunens indledende undersøgelse viste, at der var meget stor forskel på antal kvadratmeter pr. bruger inden for samme slags institutioner. Kommunen igangsatte derfor en analyse, som blev afsluttet i oktober 2014.

Analysen har tilvejebragt følgende:

- Overblik over alle ejendom- me (bl.a. vedligeholdelses- stand, størrelse, geografisk placering, nuværende an- vendelse).
- Overblik over lokalebehov til de forskellige typer in- stitutioner og forvaltninger (bl.a. indretningskrav, demo- grafi, geografi, samfunds- udvikling).
- Overblik over bygningernes egnethed til de givne formål (pædagogiske, undervis- ning, ældrepleje, kontor og multifunktionel anvendelse).
- Forslag til arealnormer og kvalitetsniveau for forskel- lige aktiviteter
- Kvalitetsniveau for bygnin- ger (stand, energi m.m.).
- Opbygning og strukturering af data til benchmarking.
- Forslag til at udnytte byg- ninger bedre og billigere.
- At kommunen kan reducere sin bygningsmasse betyde- ligt ud fra faldende behov og mere fair fordeling af arealer.
- At kommunen kan spare ca. 12 millioner kroner årligt på bygningsdrift og vedlige- hold, som kan bruges til at forbedre den primære ser- vice over for borgerne.

Blandt de centrale konklusio- ner i analysen er:

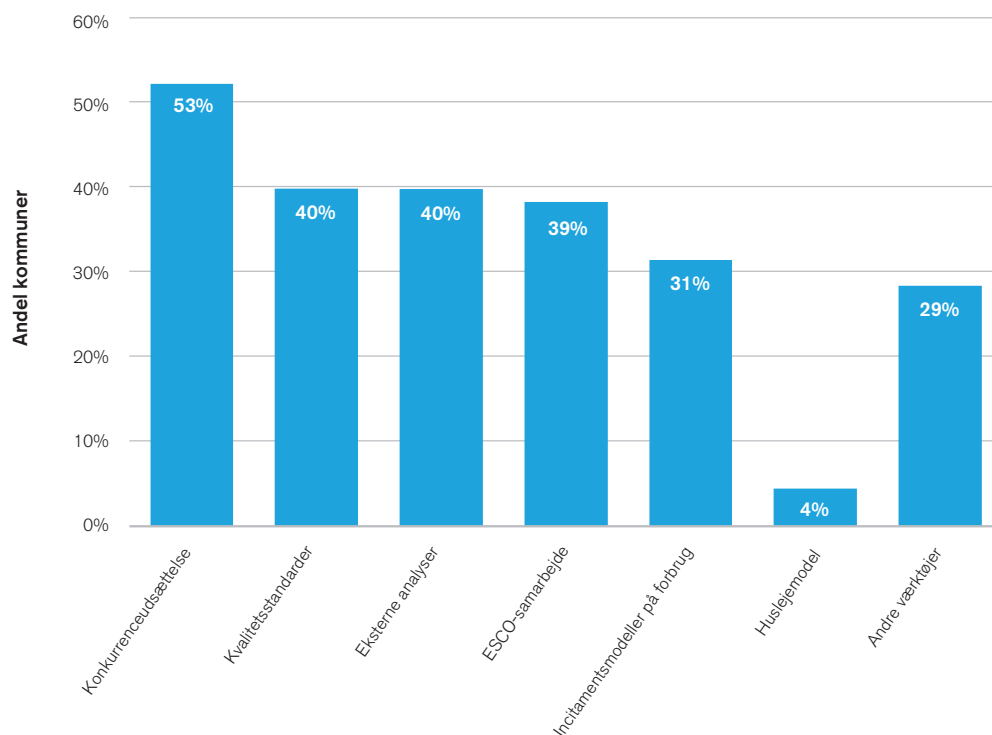
Med analysen som grundlag har byrådet i december 2014 sat ti projekter i gang, som på hvert område skal involvere brugere og ansatte i at identificere hvilke arealer, der skal frigøres.

Undersøgelsen tyder på, at kom- munerne er opmærksomme på mulighederne. Fire ud af fem kom- muner har taget eller står foran at tage et eller flere værktøjer i brug for at effektivisere ejendomsdrif- ten.

Figur 17 på næste side, viser, at over halvdelen af kommunerne har udliciteret eller konkurrenceudsat en eller flere opgaver. I ca. 40 pct. af kommunerne understøtter kvalitetsstandarder, eksterne ana- lyser og ESCO-projekter en mere

effektiv ejendomsdrift. Lidt færre arbejder med incitamentsmodeller på energiforbrug og huslejemodel- ler, mens mange kommuner også nævner, at nøgletal for bygnings- driften indgår som et centralt red- skab i effektiviseringsarbejdet.

Figur 17 Kommunernes brug af redskaber til at effektivisere ejendomsdriften

Kilde: KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015

KORA er ved at undersøge, i hvilket omfang de forskellige værktøjer bidrager til en mere effektiv ejendomsdrift. Resultaterne forventes at blive offentliggjort i foråret 2015.

Undersøgelsen viser også, at mere end tre ud af fire kommuner har en centralt organiseret ejendomsdrift. Der kan være gode argumenter for både central og decentral organisering, og det kan ikke konkluderes, at den ene type organisering er mere effektiv end den anden. Men etableringen af en central ejendomsenhed, der samler bygningsdriften på tværs

af kommunens enheder, er i mange kommuner sket for at effektivisere ejendomsadministrationen.

Digitale kommuner

Kommunerne har investeret massivt i it-systemer og digitalt understøttede arbejdsgange. Det gør kommunerne også i 2015. It og digitalisering er i dag en af de vigtigste faktorer til at skabe økonomisk råderum og til at skabe udvikling og innovation i den kommunale service.

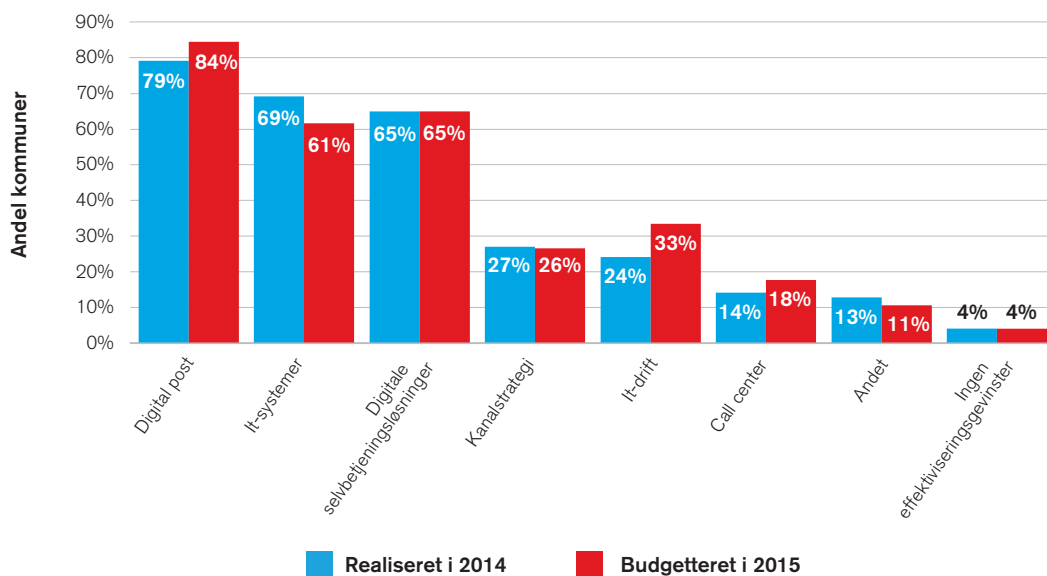
Undersøgelsen viser, at de fleste kommuner har realiseret gevinster og fortsat forventer at kunne effektivisere den kommunale service ved hjælp af digital post, digital selvbetjening og billigere og bedre it-systemer, jf. figur 18. Undersøgelsen viser også, at it-stordrift er en kilde til effektivisering, og at det bl.a. sker ved etablering af fælleskommunal it-drift og fælleskommunale kontaktcenterløsninger.

Selvom kommunerne i de seneste år har omlagt en stor del af brevforførselserne fra fysisk til digital post, bekræfter undersøgelsen, at der fortsat er gevinster at hente for kommunerne. Fra den 1. november 2014 modtager alle borgere, der ikke er fritaget fra digital post, post fra myndighederne i deres digitale postkasse. Indførelsen af obligatorisk digital post har et samlet potentiale på knap 0,5 milliard kroner ved fuld indfasning i kommunerne

i 2015. Det er penge, som kan bruges på velfærd i stedet for på kuverter og porto. Gevinsterne skal hentes ved at omlægge arbejdsgange og systemer, så borgerne kan modtage posten digitalt.

Der er også gevinster at hente ved, at borgerne benytter sig af digital service i stedet for at møde op i Borgerservice, skrive breve eller sende e-mails til kommunen. I 2015 er det målet, at mindst 80

Figur 18 Områder, hvor kommunen har realiseret eller budgetteret med effektiviseringsgevinster i hhv. 2014 og 2015

pct. af alle ansøgninger og anmeldelser skal være digitale på de områder, som er omfattet af de første tre bølger i planen for obligatorisk digital selvbetjening. Den seneste bølge, der har virkning fra december 2014, omfatter bl.a. ansøgninger om bygge- og parkeringstilladelser og affaldshåndtering, og på længere sigt forventes flere af de sociale områder at følge med.

Digitaliseringen giver mulighed for, at frigøre ressourcer fra den fysiske borgerbetjening, men hvis kommunerne skal opnå det fulde udbytte af digitaliseringen, kræver det ændringer af de bagvedliggende arbejdsgange. Digitaliseringen af kommunikationen med borgere og virksomheder giver nemlig yderligere muligheder for at effektivisere

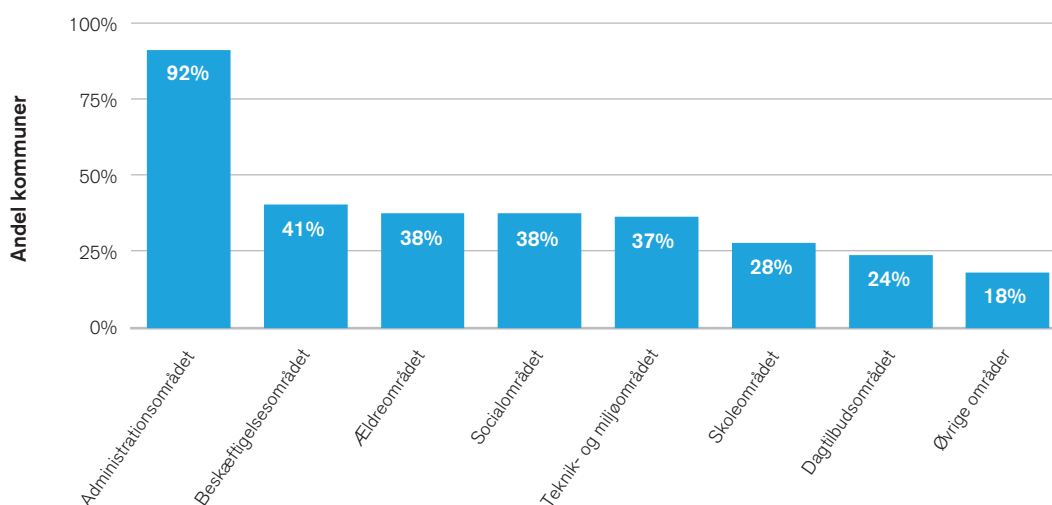
sagsbehandlingen. Det forudsætter, at selvbetjeningsløsningerne er integreret med kommunens fagsystemer, så kommunikation og data kan flyde digitalt. Dermed kan en del af den manuelle håndtering og arkivering erstattes af automatiserede arbejdsgange, og på nogle områder kan borgerne lige frem få svar med det samme stort set uden, at ansøgningen har været berørt af en sagsbehandler.

De digitale initiativer har først og fremmest effekt på det administrative område, men de rammer også andre områder, jf. figur 19. Digital kommunikation med forældre i daginstitutionerne, digital energistyring i institutionerne, digitale læremidler i folkeskolen er nogle af de centrale digitaliseringsinitiativer, der i disse år

bliver arbejdet med på velfærdsområderne.

På beskæftigelsesområdet er der også store forventninger til Kommunernes Ydelsessystem og Kommunernes Sygedagpengesystem, som skal erstatte de eksisterende monopolssystemer fra 2016 og frem. De nye systemer skal være billigere og mere effektive. Men en gevinstrealisering forudsætter, at kommunerne er klar til at tage de nye systemer i brug. Det kan fx indebære en række investeringer i kommunens eksisterende it, men især at der er beskrivelser af de nye og mere effektive arbejdsgange, som fagsystemerne muliggør. Det er en indsats, som bør være igangsat i 2015.

Figur 19 Områder, hvor kommunerne forventer, at it og digitalisering vil understøtte effektiviseringer i 2015

Forventede gevinster ved monopolbruddet

Når Kommunernes Ydelsessystem (KY) og Kommunernes Sygedagpengesystem (KSD) bliver taget i brug, kan kommunerne over en årrække opnå en besparelse på de eksisterende it-udgifter på ca. 25 pct. Dertil kommer et effektiviseringspotentiale i forbindelse med

øget automatisering og ændrede arbejdsgange m.m., som forventes at udgøre minimum 20 og 40 pct. af den effektive arbejdstid på henholdsvis kontanthjælpsområdet og sygedagpengeområdet. Potentialerne er baseret på før-målinger foretaget af KL med udgangspunkt i tidsmålinger og analyser af kravspecifikationerne.

Tabel 1 Forventede gevinster ved KY og KSD

Digital kommunikation	<ul style="list-style-type: none"> • Mindre arbejde på at håndtere papir • Større transparens for borgere og virksomheder ift. udbetalinger og grundlag • Borger og virksomhed oplever større kontrol og ansvar • Færre henvendelser – mindre arbejdstid på at besvare henvendelser
Korrekte data	<ul style="list-style-type: none"> • Kortere sagsbehandlingstid pga. færre manuelle processer og færre fejl og mangler • Mindre arbejde på at kontrollere og validere data • Større kvalitet – der bruges korrekte data • Øget tilgængelighed til ydelsescentret (uden for åbningstid)
Automatisk journalisering	<ul style="list-style-type: none"> • Mindre arbejde på at journalisere oplysninger og dokumenter
Komplet sagsoverblik	<ul style="list-style-type: none"> • Bedre sagsunderstøttelse, kvalitet og retssikkerhed • Hurtigere oplæring af nye medarbejdere og mulighed for at dække flere områder • Større præcision i konteringen (færre omkonteringer mv.)

Digitale initiativer med effekt på bundlinjen i 2015

Kommunerne er i KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015 blevet bedt om at angive tre digitaliseringsinitiativer, som vil bidrage til størst økonomisk råderum i 2015. Besvarelserne fordeler sig inden for nedenstående temaer:

Kommunikation og kanalstrategi:

Digital post, digital selvbetjening, fjernprint og kanalstrategisk arbejde.

It-styring:

It-porteføljestyling, gennemgang af it-kontrakter (contract-management), udbud og reducerede priser på it og telefoni.

It-systemer:

ESDH, økonomi- og løn-systemer, Open Source, indkøbsanalyzesystem, talegenkendelsesprogrammer, e-indberetningssystem på befordringsområdet og monopolbrud.

It-stordrift:

It-drift og call center.

Andet:

Telemedicin, grunddata, NemSMS, energistyringssystem og strømbesparelser og videomøder.

Gevinstrealisering kræver benarbejde

Selvom kommunerne har investeret massivt i it og digitalisering – og fortsat gør det – kommer gevinsterne ikke af sig selv. Det kræver benarbejde i den enkelte kommune. Det handler ikke kun om it-teknik og om at tænde for strømkontakten, men i endnu højere grad om at sikre en optimal udnyttelse af systemernes muligheder for bedre og mere effektive arbejdsgange. Det forudsætter tilpasning af arbejdsgange, ressourcer, organisering og styring. Det er ofte en mere udfordrende opgave end den it-tekniske tilpasning og bør derfor være prioriteret højt.

Gevinsterne ved monopolbruddet skal realiseres i form af lavere udgifter til it-licenser og effektiviseringer af arbejdsgangene. Begge dele forudsætter, at kommunerne er forberedt. Det kan stille krav

til udvikling af kommunens eksisterende it-infrastruktur, som skal være på plads, inden udrulningen af de nye systemer. Der er også opgaver, som kan falde helt bort, fordi opgaverne automatiseres. Og der kan komme nye opgaver til, som kan forudsætte ansvarsplacering og kompetenceudvikling.

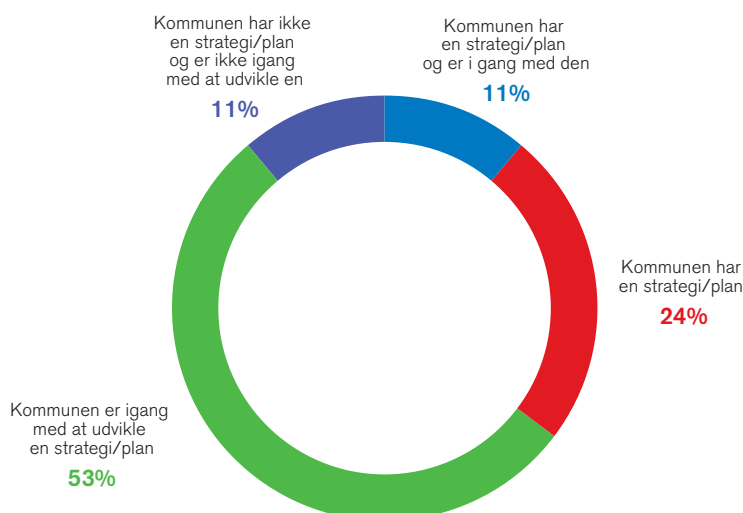
De nye systemer er også en anledning til at gennemgå og optimere instrukser og arbejdsgange. Kommunen skal også tage stilling til, hvor hurtigt systemerne og de nye arbejdsgange skal rulles ud, hvordan gevinsterne skal realiseres, hvem der skal råde over gevinsterne, og hvordan der skal følges op, så det sikres, at eventuelle budgettilpasninger ikke hentes andre steder.

Spørgsmålet er, hvordan kommunerne forbereder sig bedst på at høste gevinsterne? Kommunerne er i undersøgelsen blevet spurgt

om, hvorvidt de har en klar strategi/plan, der sikrer, at kommunen kan hjemtage gevinsterne fra de forskellige it-systemer under monopolbruddet, når de bliver udrullet i kommunerne.

Lidt over en tredjedel af kommunerne (35 pct.) har angivet, at de har udarbejdet en strategi/plan for gevinstrealisering i forbindelse med monopolbruddet, men kun 11 pct. af kommunerne er gået i gang med at realisere den, jf. figur 20. Lidt over halvdelen af kommunerne (53 pct.) er i gang med at udvikle en strategi/plan, mens 11 pct. af kommunerne endnu ikke er gået i gang. Da der er tale om betydelige gevinster i monopolbruddet, og da systemerne allerede forventes at blive taget i brug i de første kommuner i 2016, må det dog forventes, at alle kommuner i løbet af 2015 er forberedt til implementeringsarbejdet.

Figur 20 Har kommunen en strategi/plan for at hjemtage gevinsterne fra monopolbruddet?

Monopolbrudssystemerne udgør kun en mindre del af kommunens it-portefølje. Der kan derfor også være gevinster at hente på de øvrige systemer i kommunerne.

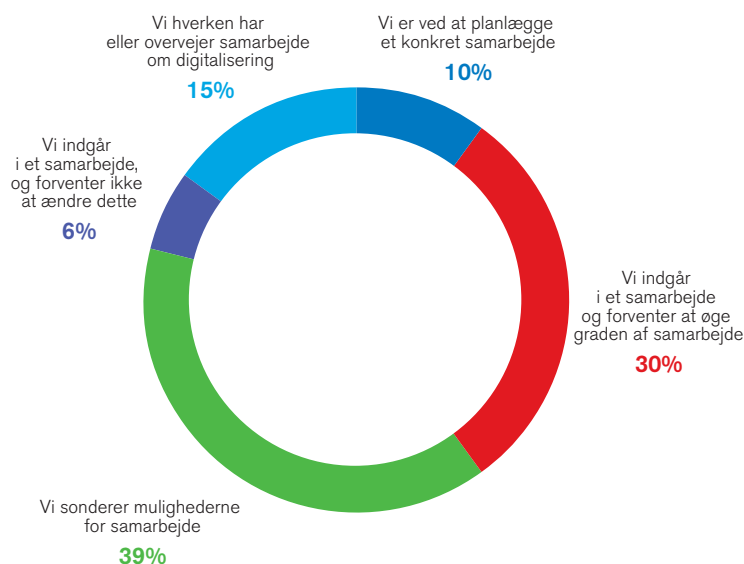
For den enkelte kommune kan det være en stor opgave at holde styr på hele porteføljen, herunder at skabe overblik over mulighederne og behovet for effektiviseringer i de enkelte løsninger. It- og digitalisering er derfor et tema for fælleskommunalt samarbejde. Der er

således også flere eksempler på, at der inden for de seneste år er etableret konkrete samarbejder mellem kommunerne om it og digitalisering.

Kommunerne er i undersøgelsen blevet spurgt om, hvorvidt kommunen overvejer samarbejde med andre kommuner om at udvikle og drive digitalisering. Resultaterne viser, at langt størstedelen af kommunerne (85 pct.) har eller overvejer et sådant samarbejde

med andre kommunerne, jf. figur 21. Omkring en tredjedel af kommunerne (36 pct.) indgår allerede i et samarbejde, og hovedparten af disse kommuner overvejer at øge graden af dette samarbejde fremover. Knap halvdelen af kommunerne (49 pct.) er enten i gang med at planlægge et konkret samarbejde eller overvejer dette, mens 15 pct. af kommunerne hverken har eller overvejer et samarbejde om digitalisering.

Figur 21 Samarbejder kommunen med andre kommuner om at udvikle og drive digitalisering?

Kilde: KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015

Velfærdsteknologi på fremmarch

Den teknologiske udvikling giver kommunerne nye muligheder for at effektivisere den kommunale service. Ud over at bidrage til øget økonomisk råderum giver de nye løsninger også mulighed for en bedre og mere fleksibel service for borgerne.

Kommunerne står i de kommende år over for en stor udfordring, fordi der bliver flere ældre og færre i den erhvervsdygtige alder. Det betyder, at der skal tænkes i nye måder at tilbyde velfærdsydelser på. Her er velfærdsteknologi en af løsningerne. Velfærdsteknologiske løsninger kan frigøre ressourcer, så borgerne kan få de samme

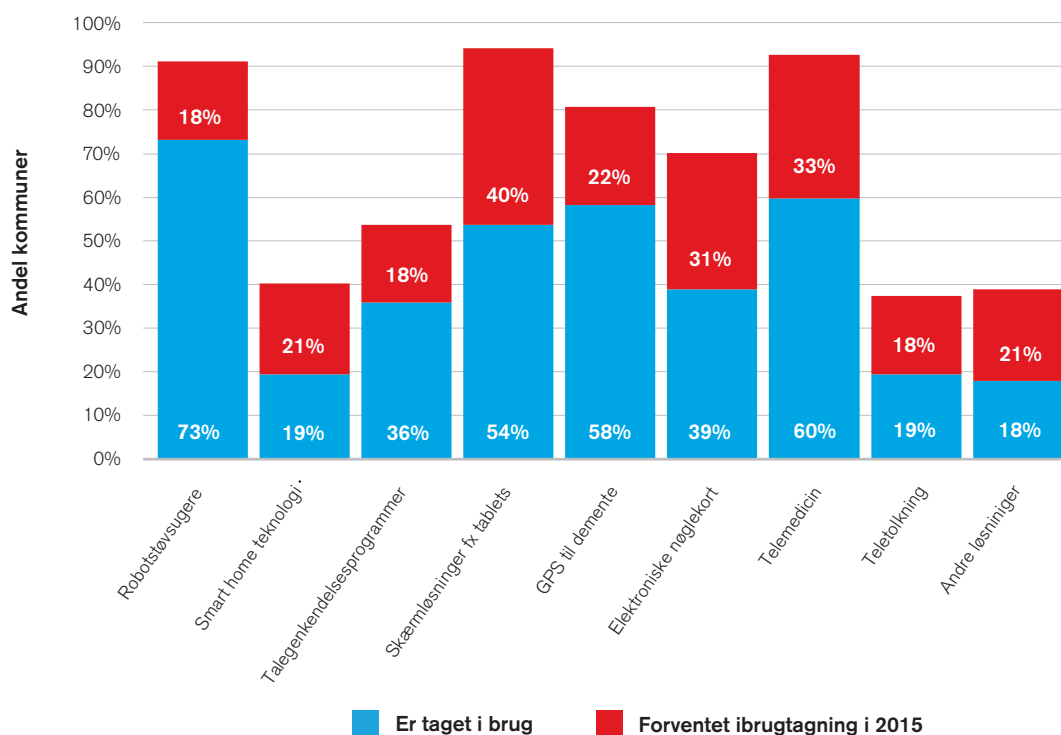
serviceydelser samtidig med, at der anvendes færre ressourcer.

Velfærdsteknologi rummer samtidig andre fordele. Borgeren opnår i langt de fleste tilfælde større uafhængighed af hjælp fra plejepersonalet. Det giver en større frihed og større værdighed for den enkelte. De velfærdsteknologiske

løsninger kan også medvirke til et bedre arbejdsmiljø for medarbejderne.

I KL's effektiviseringsundersøgelse har 89 pct. af kommunerne tilsammen svaret, at velfærdsteknologi som et redskab til at høste effektiviseringsgevinster i høj eller nogen grad er på den politiske

Figur 22 Udbredelse af forskellige velfærdsteknologier i 2014 og 2015

dagsorden. Ingen tilkendegiver, at velfærdsteknologi ikke er på den politiske dagsorden som et redskab til effektivisering. Det vidner om, at kommunalpolitikkerne har fokus på, at velfærdsteknologi skal være med til at sikre en effektiv kommunal sektor.

Omsorgsområderne får nye muligheder

Robotstøvsugere er den velfærdsteknologi, der er mest udbredt, jf. figur 22 på forrige side. Mere end 70 pct. af kommunerne anvender robotstøvsugere, hvilket forventes at stige til over 90 pct. inden udgangen af 2015. Også skærmløsninger, fx tablets og telemedicin, forventes at være taget i brug i ca. 90 pct. af kommunerne med udgangen af 2015. Disse to løsninger har dog ikke samme høje udbredelse som robotstøvsugerne, idet de ligger mellem 55 og 60 pct.

på nuværende tidspunkt, hvilket også gælder GPS til demente.

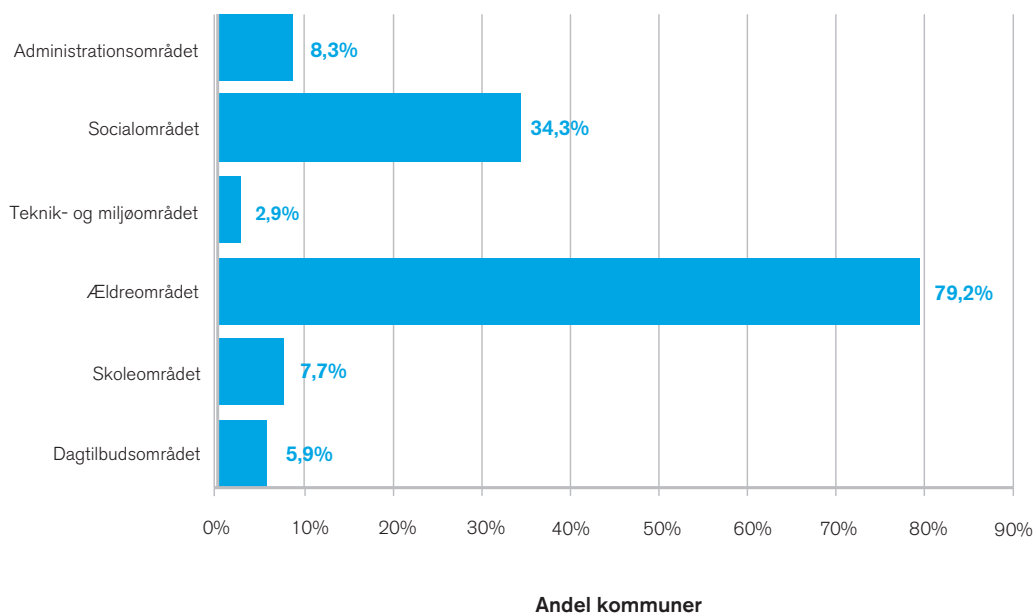
Af andre velfærdsteknologier, der også er taget i anvendelse i kommunerne, kan nævnes talegenkendelse og elektroniske nøglekort, der begge er taget i anvendelse i mellem 35 og 40 pct. af kommunerne. For sidstnævnte forventes næsten en fordobling af kommuner, der tager teknologien i brug i løbet af 2015. Teletolkning og smart home teknologi (teknologier, som giver personer med fysiske funktionstab egenkontrol med deres bolig) bliver anvendt i 20 pct. af kommunerne.

Der er en tydelig sammenhæng mellem de velfærdsteknologier, som kommunerne anvender og de indsatsområder, der i 2015 er fokus på for at hente gevinster. Som det fremgår af figur 23 på næste

side, har næsten 80 pct. af kommunerne svaret, at de har fokus på velfærdsteknologiske løsninger på ældreområdet med henblik på at opnå effektiviseringsgevinster. Mens det tilsvarende tal for socialområdet er 34 pct. De øvrige områder udgør mindre end 10 pct.

Skærmløsninger – også kaldet virtuel støtte – er som nævnt et af de områder, der forventes at vokse markant i udbredelse det kommende år. En af de kommuner, der allerede har taget løsningen i brug er Horsens Kommune. Her anvendes løsningen til rådgivning og vejledning af borgere med nedsat funktionsevne.

Figur 23 Fokusområder for kommunernes opnåelse af effektiviseringsgevinster ved velfærdsteknologi i 2015

Kilde: KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015

A close-up photograph of a person's hands using a red laptop. The person is wearing a grey shirt and is seated in a wheelchair, as indicated by the visible wheels and frame at the bottom of the image. The laptop is open, and the person's right hand is on the trackpad while the left hand rests on the keyboard. The background is a plain, light-colored wall.

Virtuel rådgivning i Horsens Kommune skaber nye muligheder for mødet mellem borger og medarbejder

Horsens Kommune tilbyder virtuel rådgivning og vejledning til borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der modtager socialpædagogisk støtte efter Servicelovens § 85. Den virtuelle vejledning sker i hverdagen ved, at medarbejderen og borgeren aftaler et møde, der foregår over PC, iPad eller smartphone.

Både borgere og medarbejdere vurderer, at ordningen er mere effektiv og målrettet end det fysiske møde. Medarbejderne vurderer herudover, at den virtu-

elle rådgivning giver et højere serviceniveau, mindre risiko for vold og trusler samt færre aflyste besøg. Borgerne vurderer, at ordningen giver dem en øget selvstændighed, øget ansvar og en større fleksibilitet, bl.a. fordi støtten kan modtages hvorend borgeren befinder sig, det være hjemme på sofaen, på en bænk i parken eller under ferierejsen.

Samlet set vurderes ordningen at give en optimering på ca. 15 pct. i forhold til tidligere, når udgifterne til systemunderstøttelse er trukket fra.

Fremadrettet vil Horsens Kommune også tilbyde virtuel alkoholrådgivning og behandling til borgere med et risikabelt alkoholforbrug, der ikke aktuelt er i behandling. Målgruppen er typisk borgere, der ikke vil tage kontakt til alkoholbehandlingen pga. nervøsitet for at blive opfattet som misbruger og sammenlignet med "manden på bænken". Derudover bruges systemet allerede i dag i mindre omfang af kommunens mentorkorps i jobcenteret og af familieområdet.

Hjælp til implementering af teknologi

KL's Center for Velfærdsteknologi gennemfører i første kvartal 2015 en statusmåling over udbredelsen af vasketoiletter, forflytningsteknologi (fra 2 til 1) og spiseroboter. Disse tre velfærdsteknologier udgør sammen med metoden "Bedre brug af hjælpemidler" et fælleskommunalt program for velfærdsteknologi.

Statusmålingen er et led i opfølgning på Økonomaftalen for 2014 mellem KL og regeringen, hvor det blev aftalt, at kommunerne med disse fire indsatsområder skulle effektivisere for samlet 500 millioner kroner frem mod 2017. Effektiviseringsgevinsterne bliver i kommunerne.

På KL's hjemmeside findes værktøjer og vejledninger til implementering sammen med det velfærdsteknologiske landkort, hvor kommunerne har delt deres erfaringer med afprøvning og implementering af velfærdsteknologi.

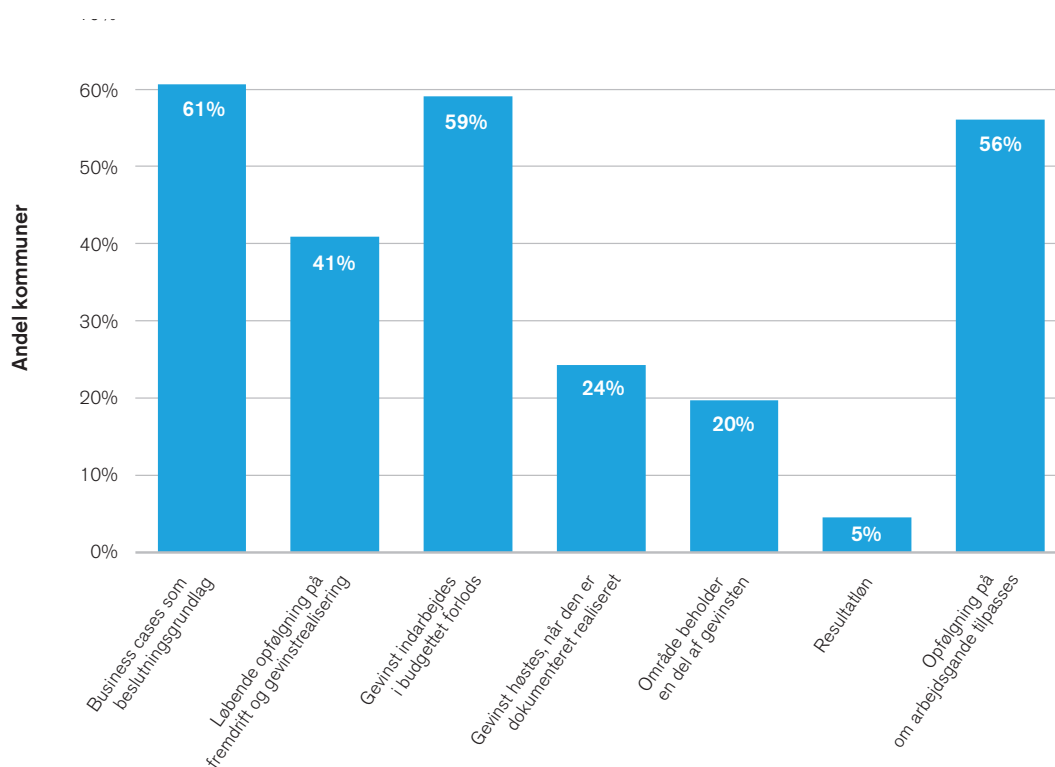
Gevinsterne skal høstes

Undersøgelsen viser, at kommunerne i meget høj grad har fokus på, at realisere de potentielle gevinster ved indførelse af velfærd-

teknologiske løsninger. Blandt de vigtigste redskaber til gevinstrealisering ved større velfærdsteknologi projekter er brug af business cases som beslutningsgrundlag (61 pct.), indarbejdelse af gevinsterne i

budgettet i forbindelse med implementeringen (59 pct.), opfølgning på tilpasning af arbejdsgangene (56 pct.) og løbende opfølgning på fremdriften og gevinstrealiseringen (41 pct.), jf. figur 24.

Figur 24 Anvendte redskaber til gevinstrealisering af større velfærdsteknologi projekter

Effektive indkøb og øget konkurrenceudsættelse

I en tid med stramme økonomiske rammer er det vigtigt at få mest muligt for pengene. Effektive indkøb, herunder anvendelse af fælles indkøbsaftaler, og konkurrenceudsættelse er væsentlige redskaber.

Kommunerne har gennem en år-række hentet markante effektiviseringer på indkøbsområdet. Bedre og billigere indkøb er en hjørnesten i kommunernes vedholdende indsats for at frigøre midler, der kan prioriteres til service. Indkøb er fremhævet som et væsentligt indsatsområde i effektiviseringsarbejdet på de enkelte fagområder, som det fx er illustreret i tidligere afsnit på skole- og dagtilbudsområdet.

I 2015 budgetterer kommunerne samlet med effektiviseringsgevinster til en værdi af 365 millioner kroner. Det er lidt mindre end de

foregående år, jf. figur 25. Det afspejler, at mange af de lavthængende frugter efterhånden er høstet på indkøbsområdet. Dette betyder samtidig, at kommunerne skal anvende flere værktøjer for at hente effektiviseringerne på indkøb.

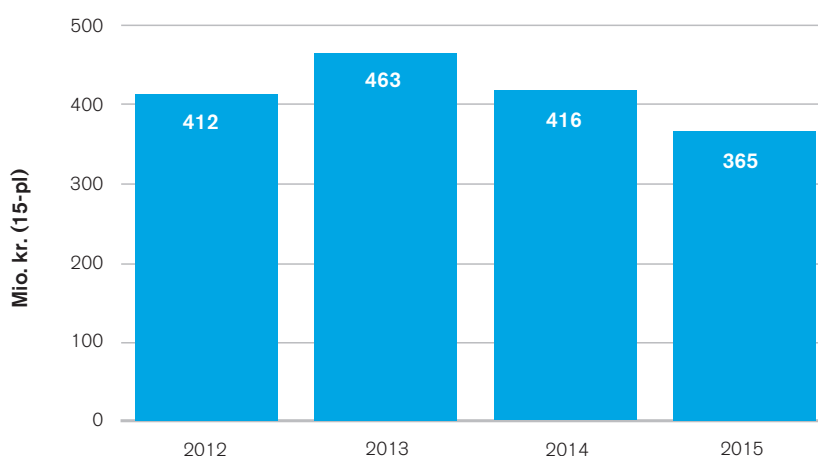
Kommunerne anvender en række forskellige værktøjer til at sikre, at de budgetterede gevinster realiseres. De væsentligste værktøjer er, som det fremgår af figur 26 på næste side, at indgå bedre aftaler og ikke mindst at øge anvendelsen af aftalerne. For at realisere gevin-

sterne er det afgørende at sikre, at aftalerne rent faktisk anvendes i hele organisationen.

Rigtig mange kommuner har også fokus på, at gevinstrealisere gennem bedre kontrakt- og leverandørstyring. Det er et værktøj til at sikre, at kommunen eksempelvis får de rigtige varer til den rigtige pris. Et andet stigende fokusområde i kommunerne er bedre anvendelse af totalomkostninger. Hermed sikres det, at der eksempelvis tages højde for produkters levetid, energiforbrug, vedligeholdelsesudgifter, arbejdstid m.v.

Figur 25

Kommunernes forventninger til indkøbseffektiviseringer 2012-2015

Kilde: KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015 og tidligere år

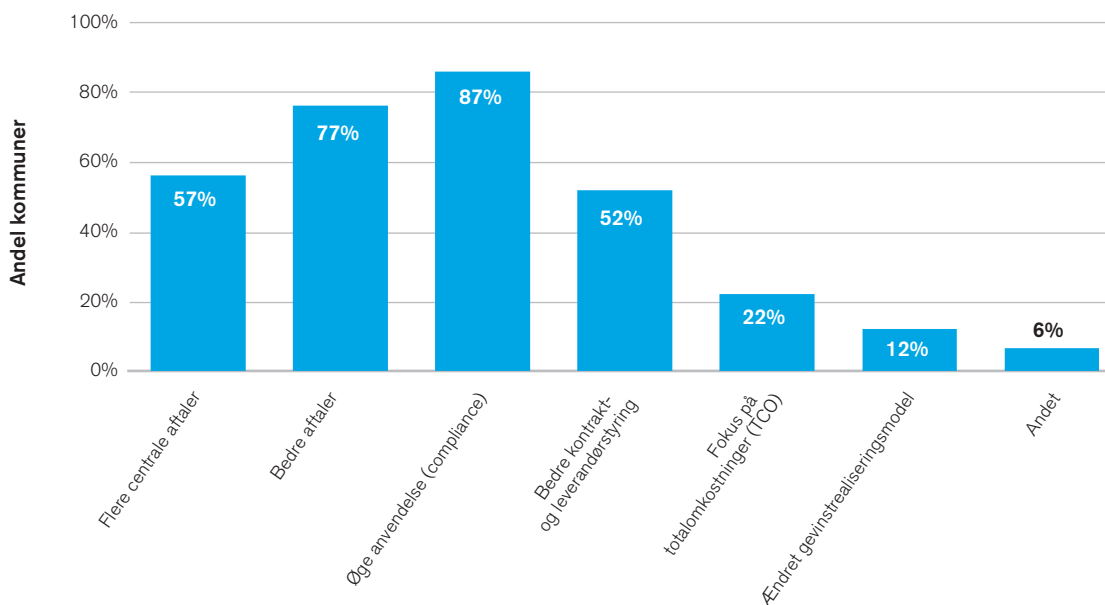
Der er flere veje til at opnå flere centrale aftaler og bedre aftaler for kommunerne. Det handler eksempelvis om at styrke kommunens egen indkøbsorganisation. Men det handler også om at indgå i fælles aftaler med andre kommuner, så der opnås bedre priser gennem større volumen, samtidig med at udgifterne til udbud m.v. fordeles mellem flere kommuner. Derfor anvender kommunerne i stigende omfang fælles forpligtende aftaler udbudt af SKI.

Fælleskommunal teleaftale gør det gratis at ringe

65 kommuner har i 2014 tilsluttet sig en fælles indkøbsaftale på telefoni og data. Det er Danmarks hidtil største teleaftale med mere end 100.000 mobilabonnementer. I et marked, hvor der i forvejen er hentet store effektiviseringer lykkedes det de 65 kommuner at opnå et besparelespotential på 52 pct., svarende 72 millioner kroner årligt eller 290 millioner

kroner i aftalens løbetid. Aftalen er ifølge markedets førende konsulenthus den største, billigste og bedste telefoniaftale på det danske marked, og den gør eksempelvis alt samtaletrafik, sms og mms gratis for de tilsluttede kommuner. Aftalen er blot en af de fælles forpligtende aftaler, som SKI udbyder for kommunerne.

Figur 26 De væsentligste værktøjer til realisering af gevinster ved indkøb

Kilde: KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015

Fortsat potentialer i udbud

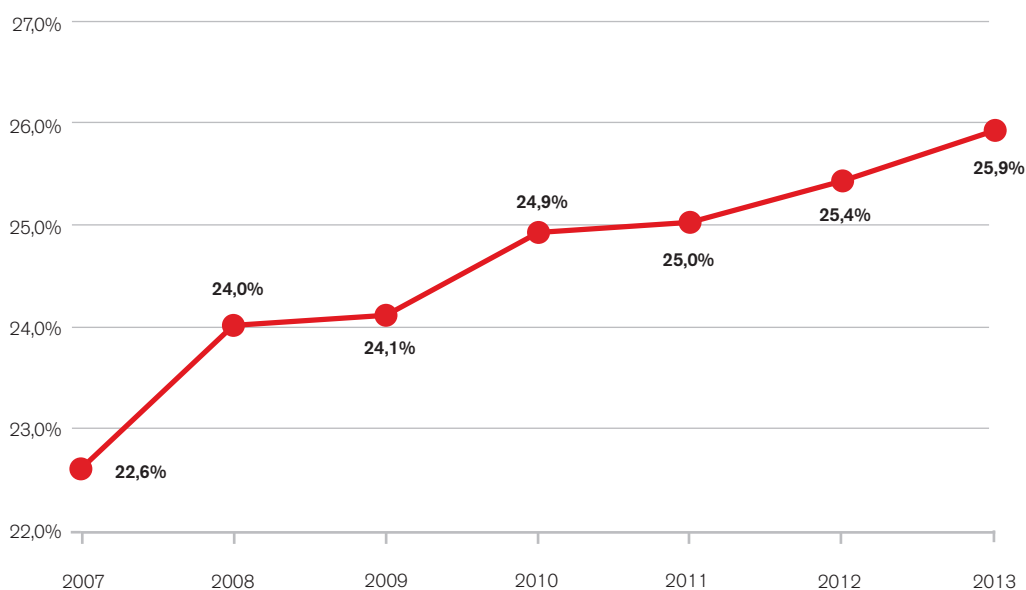
Ved at udbyde driftsopgaver i konkurrence kan kommunen skærpe effektiviteten i opgaveløsningen. Konkurrencen kan føre til andre bud på, hvordan opgaven kan tilrettelægges. Det kan skabe innovation og udvikling. Samtidig skærper det prioriteringen af ressourcer, når kommunen får sat pris på de krav og ønsker, den har til opgaveløsningen.

Kommunerne udbyder stadig flere opgaver i konkurrence. Som det fremgår af figur 27, er den samlede indikator for konkurrenceudsættelse (IKU) i kommunerne steget hvert år siden kommunalreformen – fra 22,6 pct. i 2007 til 25,9 pct. i 2013.

KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015 viser, at konkurrenceudsættelse er en kilde til effektivisering på næsten alle områder. Af figur 28 fremgår, at en tredjedel af

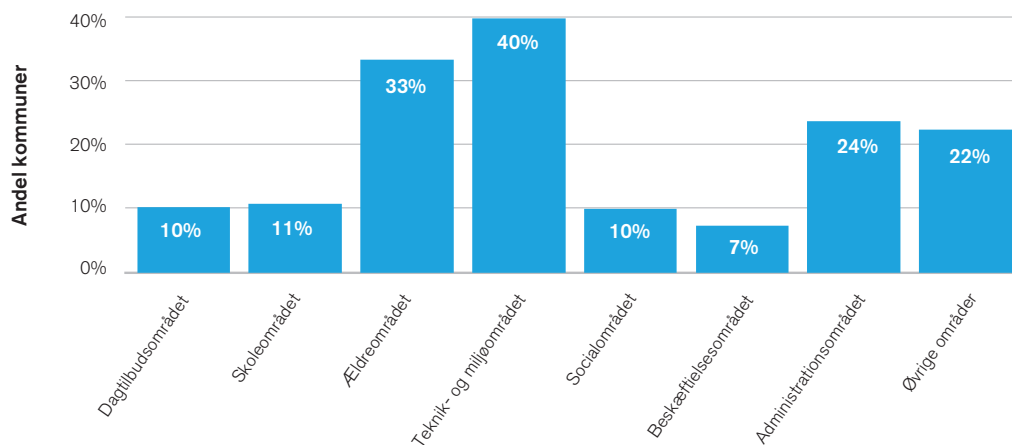
kommunerne forventer at konkurrenceudsættelse på ældreområdet vil bidrage til effektiviseringsgevinster i 2015, mens knap en fjerdedel af kommunerne regner med at opnå gevinster på det administrative område. Det område, hvor flest kommuner – knap 40 pct. af kommunerne – forventer at kunne effektivisere gennem konkurrenceudsættelse, er teknik- og miljøområdet.

Figur 27 Udvikling i indikator for konkurrenceudsættelse (pct.), 2007-2013

Kilde: Danmarks Statistik

Figur 28 Områder, hvor konkurrenceudsættelse, herunder udlicitering, forventes at bidrage til realisering af effektiviseringsgevinster i 2015

Kilde: KL's effektiviseringsundersøgelse 2014/2015

Gode råd ved anvendelse af udbud

På baggrund af de hidtidige erfaringer fra nogle af de kommuner, der har udbudt hjemmeplejen, kan der sammenfattes en række råd:

- Afklar, hvad det primære formål er med udbuddet, og hvad der er realistisk, navnlig i forhold til en forventet effektiviseringsgevinst.
- Overvej antallet af leverandører. Jo flere leverandører der skal dele opgaven, des færre timer har leverandøren i udsigt. Omvendt sikrer flere leverandører, at borgeren har flere valgmuligheder, samt at det frie valg sikres, hvis en leverandør fx går konkurs.
- Vær omhyggelig med at formulere de kvalitative konkurrenceparametre, så de vedrører forhold, der reelt er væsentlige for kommunen, og så leverandøren kan holdes op på den tilbudte løsning i kontraktperioden.
- Vær i dialog med markedet forud for og under udbuddet. Dialogen bidrager til at kvalificere udbuddet såvel som tilbuddene.
- Brug tilbudslistes. Mange leverandører har måske aldrig skulle udarbejde et konkret tilbud før.
- Overvej opgavens volumen og indhold. Skal leverandørerne fx byde ind på pleje om natten, kræver det, at natte-timerne reelt har en volumen, der gør det rentabelt at opretholde et beredskab om natten.

Billigere befording

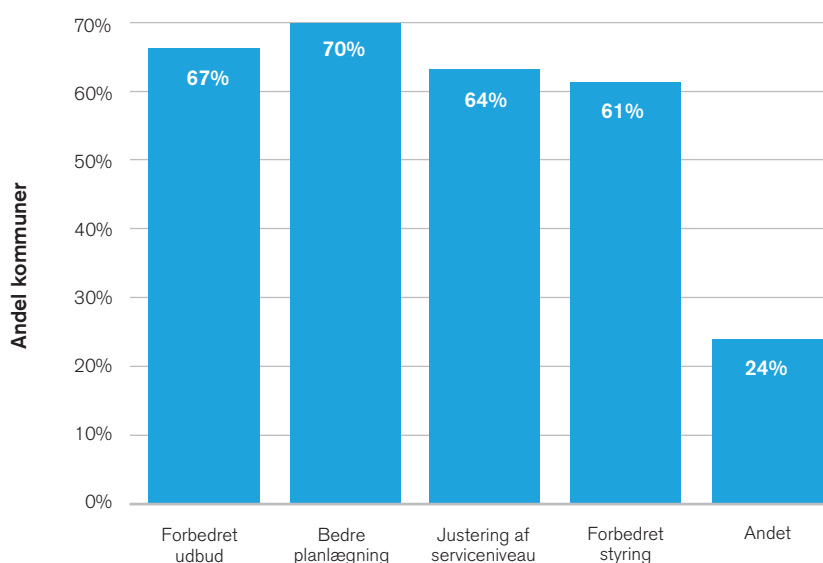
Der bliver løbende udviklet redskaber, der understøtter billigere befording, og kommunerne er godt i gang med at realisere potentialet.

Kommunerne har i disse år stort fokus på at hente effektiviseringsgevinster på befordringsområdet. Alene i 2014 realiserede kommunerne gevinster for 150 millioner kroner. Men effektiviseringsarbejdet fortsætter. Der skal hentes yderligere 100 millioner kroner i 2015 og yderligere 100 millioner kroner og 80 millioner kroner i henholdsvis 2016 og 2017, jf. økonomiaftalen for 2015.

Figur 29 viser, at kommunerne er godt i gang med at skrupe på forskellige håndtag for at realisere gevinster på området. Eksempelvis har godt 65 pct. af kommunerne arbejdet på at sikre bedre udbud. Det kan fx handle om at lave et fælles udbud på tværs af forskellige kørselsordninger, så der skabes en større volumen, hvilket i sidste ende giver bedre priser.

KL har tidligere lavet et effektiviseringskatalog, hvor man inden for de forskellige temaer i figur 29 kan se, hvilke konkrete effektiviseringsstiltag kommunerne med fordel kan iværksætte. Effektiviseringskataloget kan findes på www.kl.dk/befording.

Figur 29 Kommunernes tiltag på befordringsområdet

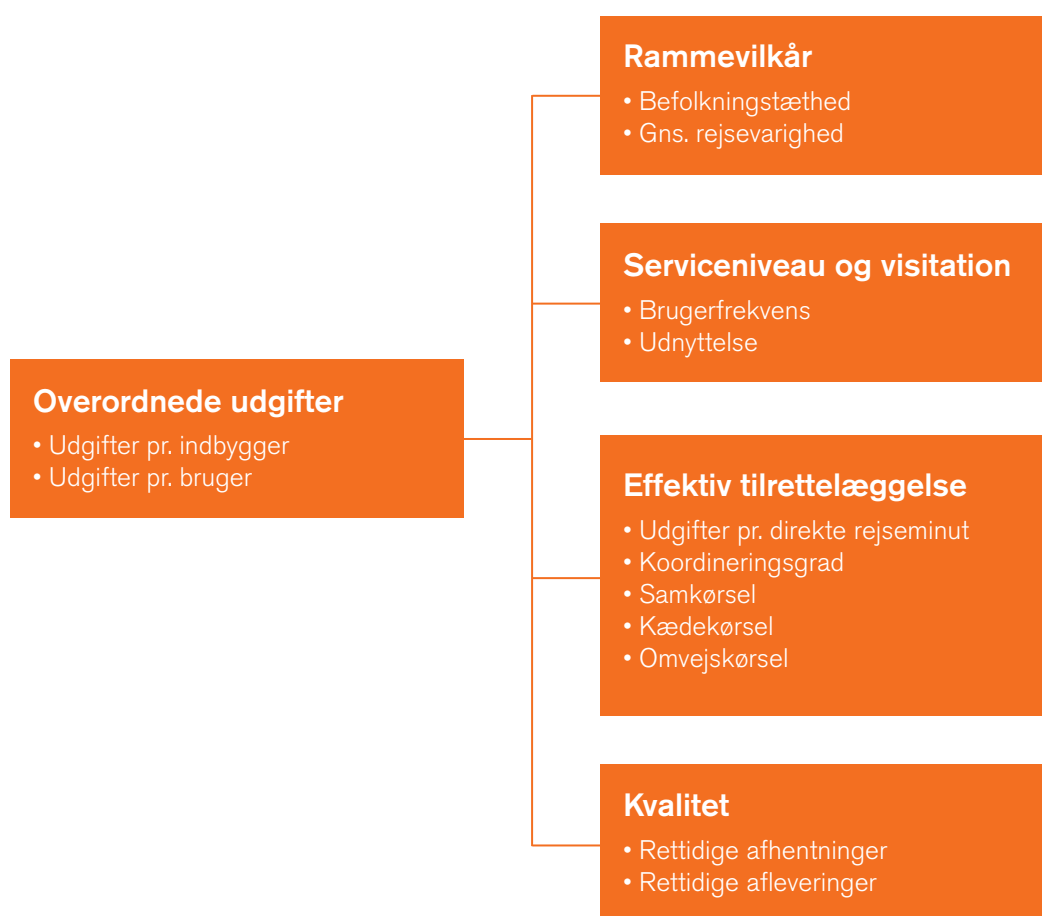

Få en 'tilstandsrapport' om befordring – 13 nye nøgletal

Når en kommune skal fokusere effektiviseringsindsatsen, kan det være relevant at sammenligne sig med andre kommuner. Det kan give en idé om, hvor man skal sætte ind. KL har derfor i samarbejde med trafiksekskaberne og i dialog med flere kommuner udviklet 13 nye kommunefordelte nøgletal på befordringsområdet.

Nøgletallene, som er lavet for hver af de syv største kørselsordninger, er udsendt i starten af november 2014. Nøgletallene giver den enkelte kommune et bedre grundlag for at identificere områder med et effektiviseringspotentiale.

Figur 30 Nye standardiserede nøgletal om befordring

De 13 nøgletal dækker en række forskellige temaer. I figuren ses både de forskellige temaer og de konkrete nøgletal. Tilsammen udgør de 13 nøgletal en slags 'tilstandsrapport' på et givent befordringsområde. Nøgletallene giver indblik i følgende:

- *De overordnede udgifter og rammevilkårene for de forskellige kommuner.* Det giver en

første pejling på den aktuelle situation i kommunen.

- *Mængdeopgørelser – hvor mange borgere får befordring, og hvor mange ture får hver borger i gennemsnit?* Det giver en indikation af, om man har en lempelig eller restriktiv visitation, hvilket kan danne baggrund for en drøftelse af kommunens serviceniveau for befordring.

- *Effektivitets-indikatorer.* Se mere herom i det følgende afsnit.

- *Kvalitetsindikatorer,* der muliggør en diskussion af, om man får den ønskede kvalitet.

De udsendte nøgletal dækker 1. halvår 2014. Det er tanken, at nøgletallene herefter skal opdateres to gange om året.

Effektiv befording er mere end timepriser

Når man skal vurdere, om kommunen betaler meget eller lidt for befordringen, ser man ofte på de priser, man får fra vognmændene, fx timepriser. De kan imidlertid være misvisende, og er ikke et godt mål for, hvor effektiv opgaveløsningen er.

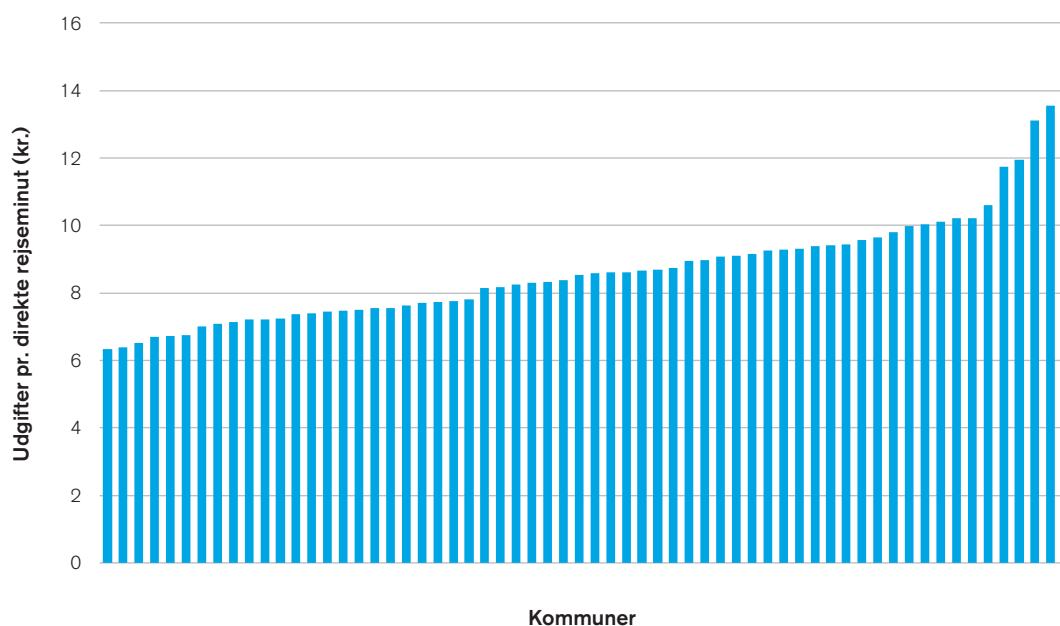
Timeprisen siger ikke noget om, hvor mange timer der køres, og siger derfor heller ikke noget om, hvorvidt der er en effektiv planlægning af kørslen. Man kan således have en situation, hvor man har en relativt lav timepris, men samlet set er kørslen dyr, fordi kørslen er dårligt planlagt, så kommunen betaler for mange timers kørsel.

Det rene effektivitetsmål er nøgletallet 'udgifter pr. direkte rejseminut', som derfor indgår i de nye nøgletal. Nøgletallet tager både højde for udbudsprisen, og hvor godt kørslen er planlagt og koordineret.

Som det fremgår af figur 31, er der på tværs af kommuner betydelig forskel på udgiften pr. direkte rejseminut på fx træningsområdet. En forskel på 2-3 kroner pr. direkte rejseminut lyder måske ikke af så meget. Men mange kommuner har mellem 50.000 og 100.000 direkte rejseminutter på træningsområdet om året. Så det bliver hurtigt til store beløb, hvis man ligger i den dyre ende. Samme logik gør sig gældende for de øvrige kørselsordninger.

Hvis man har høje udgifter pr. direkte rejseminut, er der derfor særlig god grund til at vurdere mulighederne for at optimere udbuddene og kigge nærmere på, om planlægningen af kørslen er effektiv.

Figur 31 Udgifter pr. direkte rejseminut på træningsområdet (1. halvår 2014)

Kilde: 13 nye standardiserede nøgletal på befordringsområdet, KL (2014)

Note: Data mangler for en række kommuner

Raske medarbejdere giver råderum

For første gang siden kommunalreformen stiger sygefraværet. Men kommunerne har fortsat fokus på at få sygefraværet ned. For der er betydelig forskel på tværs af kommuner og faggrupper.

I 2013 steg sygefraværet for første gang siden kommunalreformen. Det gennemsnitlige sygefravær blandt de kommunale ansatte var 11,7 dage, jf. figur 32. Det var en stigning på 0,2 dage i forhold til 2012, hvor sygefraværet var på sit laveste niveau i nyere tid. Stigningen er generel men mest udpræget på skole- og ældreområdet. Det ekstra sygefravær betyder alt andet lige, at kommunerne har haft brug for ca. 300 flere årsværk til en samlet lønværdi på ca. 120 millioner kroner i 2013 sammenlignet med året før.

Udviklingen i sygefraværet siden 2007 vidner om en massiv og målrettet indsats fra kommunerne. Et lavt sygefravær er i sig selv godt for de ansatte. Men det er også positivt for kommunen. Det sikrer mere velfungerende arbejdsplad-

ser, og det er godt for kommunens økonomi. Det lavere sygefravær på knap to dagsværk pr. ansat i 2013 sammenlignet med 2007 har således frigjort ca. 3.000 fuldtidsbeskæftigede til en lønværdi på knap 1,1 milliard kroner.

Det er mange ressourcer. Udviklingen i sygefraværet er derfor et emne, som har stor bevågenhed i kommunerne, og som der også er politisk fokus på at få nedbragt. Det er især ældre-, skole- og dagtilbudsområdet, kommunerne har fokus på. Det er også på disse områder, man finder de største potentialer. Personalet i daginstitutioner, skoler og ældreplejen har et højere sygefravær end kontorpersonale og akademikere.

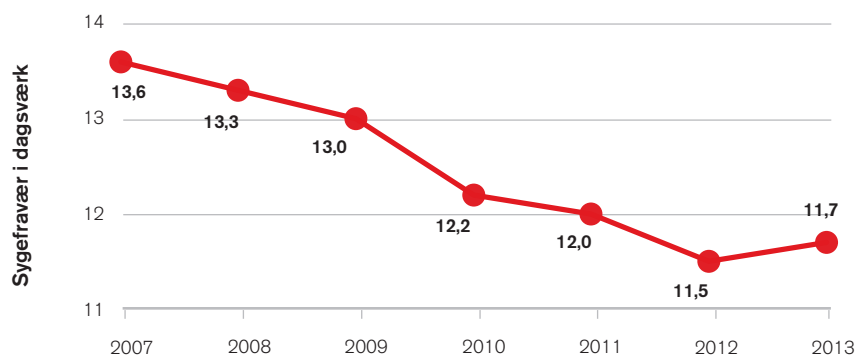
Det er næppe muligt at nedbringe sygefraværet til samme niveau på

tværs af faggrupper. Men der er god grund til at se nærmere på de store variationer inden for de enkelte personalegrupper på tværs af kommuner. For eksempel er der næsten 11 dages forskel på social- og sundhedspersonalets sygefravær i kommunerne med det laveste og højeste sygefravær, jf. figur 33 på modsatte side.

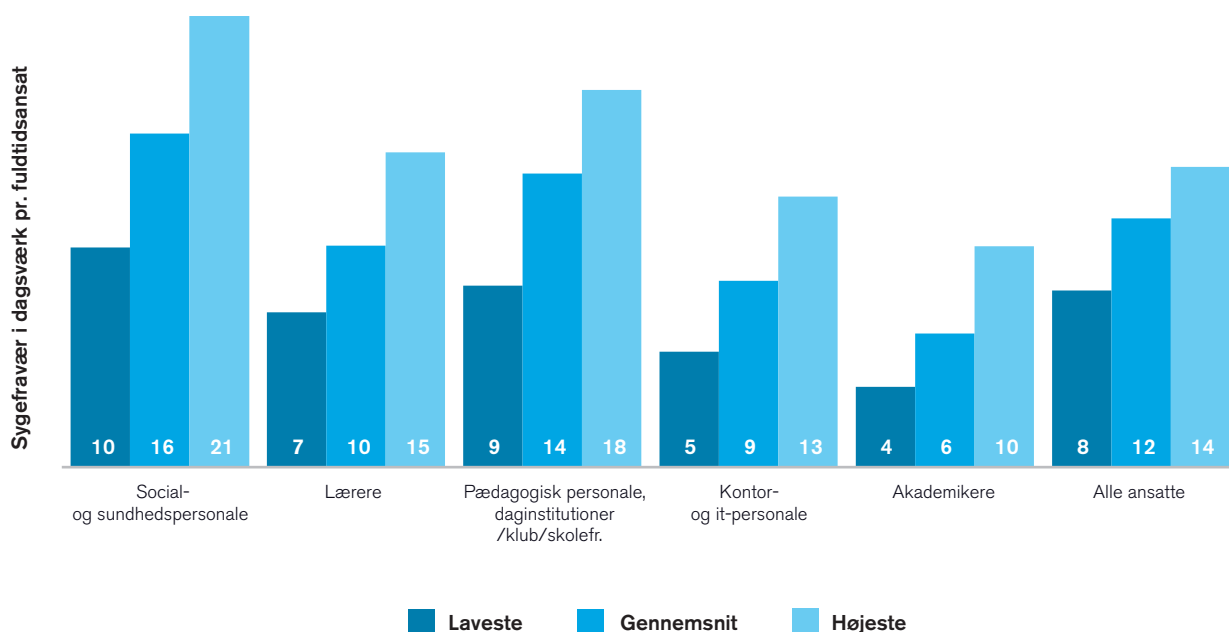
Figuren viser også, at der er markante forskelle mellem kommunerne. Alene mellem kommunerne med det laveste og højeste sygefravær pr. ansat, er der en forskel på 6 dage i gennemsnit. Hvis kommunerne med det højeste sygefravær kunne nedbringe sygefraværet til det nuværende landsgennemsnit, ville det kunne frigøre ca. 600 årsværk eller 250 millioner kroner årligt.

Figur 32

Sygefravær i dagsværk pr. ordinært ansat personale i kommunerne

Figur 33
Forskel i sygefravær – alle ansatte og udvalgte grupper, 2013

Population: Tjenestemænd og ok-ansatte. Ærø, Samsø og Læsø indgår ikke i opgørelsen af laveste og højeste sygefravær i 2013.

Kilde: KRL, SIRKA

Sådan håndteres sygefraværet

Initiativerne til at reducere sygefraværet er mange, men flere undersøgelser viser, at det handler om at have en velafstemt systematik i tilgangen til sygefravær. Her kan en personale- og sygefraværspolitik bidrage og samtidig gøre det lettere at tale om sygefravær.

Politikken gør det dog ikke alene. Hvis politikken skal virke, skal den suppleres med en handlingsplan, der fx beskriver, hvilket mål der skal nås hvornår, hvordan målene skal nås, og hvem der har ansvaret for de aktiviteter, der skal sættes i gang for at nå målet.

I undersøgelsen har kommunerne beskrevet, hvilke initiativer de har iværksat for at nedbringe sygefraværet. Et udpluk herfra

fremgår af listen ved siden af:

- Digital underretning til lederne om sygefravær, der kræver opfølgning
- Måltal på de enkelte områder
- Månedlig fraværssrapport med anbefalinger om opfølgningsaktiviteter på personniveau
- Sygefraværstatistik til den enkelte leder og akkumuleret til områderne
- Kvartalsvis screening af tilgængelige nøgletal om sygefravær og personaleomsætning mv.
- Trivselsundersøgelse og fokus i MED-systemet på fysisk og psykisk arbejdsmiljø
- Jobcentret tager på rundtur

for at understøtte ledernes håndtering af sygefravær

- Ansættelse af fastholdelseskonsulenter og coaching af medarbejdere
- Styrket samspil mellem HR-konsulenter og ledere
- Kompetenceudvikling af ledere, herunder træning i "den nødvendige samtale"
- "Model 1-5-10" eller lignende – systematisk kontakt fra leder til sygemeldt medarbejder på 1., 5. og 10. dag.
- Direktionen følger udviklingen i sygefraværet
- Informationskampagner

Om undersøgelsen

Undersøgelsen af kommunernes effektiviseringsindsats i 2014 og 2015 er gennemført som en elektronisk spørgeskemaundersøgelse i perioden 10. november til 5. december 2014.

77 kommuner har besvaret spørgeskemaet, hvilket svarer til en svarprocent på 79 pct. De 77 kommuner dækker 78 pct. af landets indbyggere.

Undersøgelsen følger op på KL's tilsvarende undersøgelser fra 2009, 2010, 2011, 2012 og 2013. Resultaterne herfra er præsenteret i publikationerne "De effektive kommuner" i forbindelse med Kommunaløkonomisk Forum i januar umiddelbart efter undersøgelsens gennemførelse i efteråret forud herfor.

KL vil gerne takke de mange medarbejdere i kommunerne, der har bidraget til besvarelse af spørgeskemaet.

Yderligere information

KL
Økonomisk Sekretariat
Weidekampsgade 10
DK-2300 København S
Telefon: 33 70 33 70

Kontakt

Specialkonsulent
Maria Pilegaard
på telefon 33 70 37 30
eller på mail: map@kl.dk.

www.kl.dk

Bilag: 3.5. Investeringsoversigt 2015-2019

Udvalg: Økonomiudvalget 2014-2017

Mødedato: 13. januar 2015 - Kl. 16:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 1422/15

Investeringsoversigt 2016-2019 i 2016-priser				
Beløb i 1.000 kr. + = merudgifter - = mindreudgifter	2016	2017	2018	2019
Børn- og Skoleudvalget	6.109	3.068	8.553	0
Ny daginstitution i Ravnsholt på i alt 1.900 m2, et projekt til i alt 37,5 mio. kr. inkl. beløb fra 2014.	4.073			
Fysisk udviklingsplan, Blovstrød: Om- og tilbygning af Tusindbassen 1)				
Reinvestering - it på skoleområdet			6.516	
Implementering af folkeskolereform (indretning af arbejdspladser: it, borde/stole, lokaler)		1.031		
Pilotprojekt ved Ravnsholt skolen og øvrige skoler: Udvikling af fællesarealer og fælles udearealer	2.036	2.036	2.036	
Sundheds- og Velfærdsudvalget	2.408	0	0	0
Flytning af Genoptræning til Engholm 2)	2.408			
Grøn gang på Engholm til demente				
Teknik- og Planudvalget	7.228	17.403	20.367	0
Opprioritering af vej- og stirenovering		3.196	3.196	
Anlægsprojekter for rekreative stier	214			
Trafikdæmpning og fortove, Uggeløse Bygade		3.671		
Arealer omkr. aktivitetshus, byens plads, etape 1 og 2. (etape 3 afventer Mungo park, parkeringskælder, byggefelt mm) 2)			13.045	
Trafiksanerung, Blovstrød etape 1 og 2		1.867		
Cykelsti på Kirkeltevej vest		3.305		
Supercykelsti - Allerødruen	1.444			
Supercykelsti - Forlængelse af Farumruten	929	1.238		
Revisionen af Handlingsplanen for Trafik og Miljø - inkl. Hillerødvej	4.126	4.126	4.126	
Naturlegepladser	516			
Kultur- og Idrætsudvalget	0	0	4.126	0
Nye rammer for Mungo Park - bygning af ny teatersal (projekt i 2018 og 19)			4.126	
Økonomiudvalget	6.109	6.109	6.109	0
Energioptimering, "bølge 3" (lånefinansieres)	6.109	6.109	6.109	
Skattefinansieret anlæg i alt	21.855	26.580	39.155	0

1) Bemærkning fra budget 2015 budgetforliget: "Beløb indarbejdes i budget 2016, idet udbygningen er en konsekvens af ny bydel i Blovstrød og finansieres af jordsalg herfra".

2) Jf. byrådsbeslutning 18/12-2014 pkt. 15 hvor der frigives i alt 4,865 mio. kr. til Byens plads, flyttes budget i 2016 på 2,365 mio. kr. fra byens Plads etape 1 til Flytning af genoptræning til Engholm

Investeringsoversigt 2015-2018 til 2. behandling				
Beløb i 1.000 kr. + = merudgifter - = mindredgifter	2015	2016	2017	2018
Børn- og Skoleudvalget	22.747	6.000	3.013	8.400
Ny daginstitution i Ravnholt på i alt 1.900 m2, et projekt til i alt 37,5 mio. kr. inkl. beløb fra 2014.	22.747	4.000		
Fysisk udviklingsplan, Blovstrød: Om- og tilbygning af Tusindbassen *)				
Reinvestering - it på skoleområdet				6.400
Implementering af folkeskolereform (indretning af arbejdspladser: it, borde/stole, lokaler)			1.013	
Pilotprojekt ved Ravnholt skolen og øvrige skoler: Udvikling af fællesarealer og fælles udearealer		2.000	2.000	2.000
Sundheds- og Velfærdsudvalget	4.750	0	0	0
Flytning af Genoptræning til Engholm 1)	3.750			
Grøn gang på Engholm til demente	1.000			
Teknik- og Planudvalget	17.331	9.464	17.092	20.003
Opprioritering af vej- og stirenovering			3.139	3.139
Anlægsprojekter for rekreative stier		210		
Trafikdæmpning og fortove, Uggeløse Bygade			3.605	
Arealer omkr. aktivitetshus, byens plads, etape 1 og 2. (etape 3 afventer Mungo park, parkeringskælder, byggefelt mm)	2.500	2.365		12.812
Trafiksanerung, Blovstrød etape 1 og 2	7.841		1.834	
Cykelsti på Kirkeltevej vest			3.246	
Supercykelsti - Allerødruen	4.964	1.418		
Supercykelsti - Forlængelse af Farumruen	2.026	912	1.216	
Revisionen af Handlingsplanen for Trafik og Miljø - inkl. Hillerødvej		4.052	4.052	4.052
Naturlegepladser		507		
Kultur- og Idrætsudvalget	0	0	0	4.052
Nye rammer for Mungo Park - bygning af ny teatersal (projekt i 2018 og 19)				4.052
Økonomiudvalget	6.000	6.000	6.000	6.000
Energioptimering, "bølge 3" (lånefinansieres)	6.000	6.000	6.000	6.000
Skattefinansieret anlæg i alt	50.828	21.464	26.105	38.455

21.855 26.580 39.155

*) Beløb indarbejdes i budget 2016, idet udbygningen er en konsekvens af ny bydel i Blovstrød og finansieres af jordsalg herfra.

2019

**Bilag: 3.6. Ejendomsstrategi behandlet i Økonomiudvalget den 9. september
2014**

Udvalg: Økonomiudvalget 2014-2017

Mødedato: 13. januar 2015 - Kl. 16:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 1424/15

Skitse til en ejendomsstrategi

- et grundlag for beslutninger om bygningskomprimering, vedligeholdelse og anlæg

Indholdsfortegnelse:

1. Indledning
2. Formål
3. Fem overordnede principper for kommunale ejendomme
4. Status og strategiske pejlemærker for 6 hovedgrupper (fordelt til fagudvalg), samt allerede kendte beslutninger vedr. udvikling af fagområdet, der får konsekvenser for de fysiske forhold.

Bilag 1: Oversigt over kommunale ejendomme fordelt til hovedgrupper

Bilag 2: Kvalitetsniveauer samt Ejendoms-databasen Dansk Bygnings Data

Bilag 3: Liste over allerede gennemført bygning komprimering

Bilag 4: Budgetsikkerhed og råd til den politiske proces ved større anlægssager.

1. Indledning

Allerød Kommunes ejendomsstrategi tager udgangspunkt i de krav til de fysiske rammer, som kommunens visioner og politikker stiller inden for børne- og ungeområdet, social og velfærdsområdet, idræts- og kulturområdet mv. Allerød kommune ønsker desuden, at kommunens ejendomme aktivt skal styrke byrummet, understøtte et aktivt liv i lokalområdet og opfylde kommunens miljømål.

Ejendomsstrategien skal muliggøre en langsigtet politisk prioritering i forhold til at udvikle bæredygtige fysiske enheder, der understøtter de kommunale aktiviteter. Udgangspunktet er, at ejendomsporteføljen skal være så lille og fleksibel som muligt og drives billigst muligt under hensyntagen til de behov og kvalitetskrav som aktiviteten i bygningen har.

De kommunale ejendomme udgør langt de vigtigste fysiske rammer for den kommunale velfærd: Allerød kommune ejer 106 ejendomme, omfattende ca. 150.000 m² bygning. Bygningsmassen er opgjort i bilag 1. Der er ikke medtaget de arealer, som kommunen ejer, hvor der ikke er tilknyttet en bygningsmasse (f.eks. landbrugsarealer mv.) De matrikler, som er medtaget i bilaget, har næsten alle tilknyttet udenoms arealer (p-pladser, indgangsarealer, græsarealer, sportsfaciliteter), der ligeledes kræver drift dog i forskelligt omfang. (snerydning, beplantningspleje, græsslåning mv.)

Den nuværende ejendomsportefølge er opbygget gennem mange år og trækker tråde helt tilbage til de tre oprindelige kommuner. Der har gennem årene været fokus på at udnytte de eksisterende ejendomme, når nye behov opstod, også til formål, som ejendommene oprindeligt ikke var designet til. Behovet for fleksible fysiske rammer, der lettere kan omstilles til andre behov, er steget, ligesom der er et øget fokus på effektiv drift og økonomisk optimal vedligeholdelse af de fysiske faciliteter. Derfor er behovet for en egentlig ejendomsstrategi blevet presserende.

Omkostninger til ejendomme kan opgøres på mange måder. Overordnet kan man opgøre omkostningerne til anlæg, bygningsdrift og endelig omkostningerne til den aktivitet, bygningen rummer. For at få en ide om forholdet mellem de forskellige omkostninger, kan man skønsmæssigt sige, at hvis man i en bygnings levetid anvender 1 kr. til at bygge for (anlægsomkostninger), anvender man ca. 5 kr. til at drive ejendommen (vedligehold, rengøring, varme mv.) og ca. 200 kr. til den aktivitet, der er i ejendomme (personaleomkostninger mv.). Tallene er ikke endegyldige, men de viser noget om forholdet mellem anlægsomkostning, drift og aktivitet.

2. Formål med ejendomsstrategien

Ejendomsstrategien skal understøtte dialogen mellem Økonomiudvalget, som er ansvarlig for ejendomsstrategien, og de enkelte fagudvalg, der har ansvaret for anlæg indenfor deres område samt for hvilke krav, udviklingen inden for deres fagområder, stiller til de fysiske rammer. Hensigten er, at strategien kan blive en fælles platform for politiske prioriteringer.

Formålet med strategien er således:

- at bygninger og udenoms arealer understøtter en tidssvarende og professionel varetagelse af kommunale opgaver,
- at kommunen på sigt alene råder over den bygningsmasse, der er nødvendig for at understøtte de kommunale aktiviteter,
- at understøtte en bygningsmasse, som kan drives effektivt – økonomisk og energimæssigt,
- at definere den ønskede vedligeholdelsestilstand for hver bygning til brug for prioriteringer af midlerne
- at understøtte en fleksibel bygningsmasse, hvor anvendelsen over tid kan skifte,
- at understøtte en hensigtsmæssig proces ift. anlæg og større projekter.

3. Fem overordnede principper for kommunale ejendomme

1. *De fysiske rammer skal understøtte de kommunale tilbud*

Ejendommene skal være attraktive rammer i forhold til hovedgruppernes specifikke behov. Ejendommene inddeles i tre kvalitetskategorier alt efter deres fysiske tilstand. Det nuanceres på sigt med yderligere informationer om beliggenhed og egnethed i forhold til de aktuelle og fremtidige behov. Hvert fagudvalg arbejder med en plan for de relevante faciliteter, herunder også ønsker til anlæg og ombygninger, der kan billiggøre den basale drift (bygningskomprimering). Det er vigtigt, at der i denne proces er brugerinddragelse.

Hvert fagudvalg bør prioritere, hvilken strategisk udvikling, der ønskes indenfor fagområdet, og dermed hvilke fysiske rammer, der arbejdes hen imod. Den samlede prioritering bør vedtages af byrådet.

2. *Flexible fysiske rammer – øget sambrug (bygningskomprimering)*

Den kommunale ejendomsmasse skal anvendes så effektivt som muligt og indrettes så den i videst muligt omfang muliggør sambrug, hvor flere brugere, enten forskudt eller samtidigt, kan udnytte faciliteterne. Dette skal vejes op mod hensynet i princip om at understøtte aktiviteterne. Hensigten er dels at reducere det totale arealbehov, dels at øge servicen i lokalområder i form af foreningslokaler mv. (bygningskomprimering)

Der skal desuden tænkes i muligheder for tværkommunale samarbejder for egnede funktioner.

3. *Ejendommene skal være af arkitektonisk kvalitet, aktive i byrummene og leve op til kommunale miljøkrav*

Kommunens ejendomme bør være af arkitektonisk kvalitet, det vil sige funktionelle, konstruktivt aflæselige, velproportionerede og tilført et kunstnerisk anstrøg og sanselighed. Den arkitektoniske kvalitet skal sikre gode rum til arbejde, uddannelse, fritidsaktiviteter, ophold osv. Udearealer udgør en vigtig del af ejendommens funktion og skal tænkes ind i ejendomsstrategien, så bygning og udearealer fremstår som et hele. Udenoms arealer bør understøtte en selvorganiseret brug af disse.

Herudover tilstræbes det, at de kommunale ejendomme understøtter Green Cities målsætningerne om at være CO2 neutrale mht. el og varmforsyning i 2025. Nybyggeri lever for nuværende op til 2015 kravene i bygningsreglementet. I efteråret 2014 vil Teknik og Planudvalget (TPU) blive forelagt en sag om at stramme kravene op til 2020 kravene.

4. Vedligeholdelse skal ske i en langsigtet planlægning

Der bør fastsættes et langsigtet mål for hver ejendom, som herefter holdes op imod den aktuelle stand. For de ejendomme, der er i ringere stand end ønsket, skal der udarbejdes konkrete overslag over den hertil hørende tid og økonomi for at bringe ejendommen til den ønskede stand.

For alle ejendomme skal nødvendig, planlagt vedligehold indarbejdes så operativt og præcist som muligt, således at niveauet for en forventet økonomi er kendt i en længere årrække.

Ejendommene er i dag registreret i en ejendomsdatabase (DBD) og der er i 2013-2014 sket en overordnet gennemgang af samtlige ejendomme som er dokumenteret i databasen. Forslag til overordnede kvalitetsniveauer samt selve databasen er beskrevet i bilag 2.

5. Fokus på processen ved større anlæg og projekter og inddragelse af totaløkonomi.

For at øge budgetsikkerheden i anlægssagerne samt forbedre dialogen med kommende brugere foreslås i bilag 4 procedurer for større anlægssager (over 5 mill. kr). Det vigtigste redskab for at øge budgetsikkerheden er at øge planlægningen, men der kan være et dilemma tidsmæssigt og økonomisk ved at øge planlægningen.

Hver gang der skiftes fase og træffes politiske beslutninger holdes fokus på planlægning og risikostyring. Der opstår løbende større og mere præcis viden om slutresultatet og projektmateriale der kan danne grundlag for korrekt prissætning og dermed danne grundlag for politisk beslutning.

Dialogen med brugerne undervejs bør tage udgangspunkt i de oprindeligt definerede behov samt den oprindeligt afsatte økonomiske ramme.

Der skal udarbejdes totaløkonomisk overslag over nybyggerier således, at det sikres, at både drift og anlægsomkostninger inddrages i beslutninger vedr. anlæg. Ved påtænkte ombygnings- og renoveringsprojekter analyseres den eksisterende ejendoms tilstand og energiforbrug med henblik på beslutning om, hvor vidt en nedrivning og nybyggeri på sigt er en bedre løsning end en ombygning.

4. Status

Den eksisterende bygningsmasse opdeles efter den nuværende anvendelse til formål i følgende 6 hovedgrupper:

1. Børne-ungeområdet (skoler, dagtilbud, tandpleje)
2. Social- og velfærdsområdet (plejecentre, bo- og væresteder, akutboliger mv.)
3. Idrætsområdet (idrætshaller, og øvrige idrætstilbud)

4. Kulturområdet (teater, musikskole, aktivitets- foreningshus og bibliotek mv.)
5. Rådhuset
6. Øvrige faciliteter (driftsbygninger, affaldshåndtering mv.)

Bilag 1 giver en oversigt over fordelingen af bygningsmassen mellem områderne. Det bemærkes, at der (endnu ikke) ikke er medtaget legepladser, boldbaner og andre udenoms faciliteter, der ikke vedrører bygningerne. Oversigten kan løbende udbygges f.eks. med oplysninger om energiforhold, ønsket fremtidig stand osv.

Det er oplagt, at det giver mening at se på de fysiske rammer på tværs af sektorerne. Det vil blive Økonomiudvalgets og byrådets rolle. Men for hurtigt at gøre strategien operationel og konkret lægges der op til en proces, hvor fagudvalgene først tager stilling til udviklingsretningen (udkast til strategiske pejlemærker), og drøfter konkrete forslag til bygningskomprimering (hvor der evt. efter en investering vil kunne spares driftsomkostninger). Disse forslag indstilles til Økonomiudvalg og byråd, som ligeledes vil kunne drøfte en prioritering mellem fagområdets bygningsmasser og de afledte driftsomkostninger heraf.

1. Børne- ungeområdet

Af bilag 1 ses at ca. 93.000 m² svarende til at cirka 60 % af de kommunale m² bruges til dette formål.

Udkast til strategiske pejlemærker for området:

- tilpasning til et faldende børnetal i de kommende år
- færre, men større faciliteter til dagtilbud
- tættere fysisk sammenhæng mellem forskellige tilbud til børn og unge
- øget sambrug af lokaler og udenoms arealer

Konkrete sager under fagudvalget

Børne- og Skoleudvalget har på møder 27. maj, 27. juni samt 26. august behandlet en sag dels om en langsigtet fysisk udviklingsplan på dagtilbudsområdet, dels om en strukturanalyse på skoleområdet.

Der er forelagt forskellige scenarier der blandt indeholder:

- færre m² i den samlede bygningsmasse, idet der kan lukkes en skole, lukkes et eller flere dagtilbud
- ændret anvendelse af dele af skolerne, idet der kan skabes plads til de ældste børnehavebørn i dagtilbud på skolerne.
- det forudsættes, at den ændrede anvendelse kan finde sted uden væsentlige ombygninger af den eksisterende bygningsmasse
- alt efter valg af scenarie, vil der være en bygningsmæssig besparelse, idet der samlet set vil være færre m².

BSU har pt. ikke truffet beslutning om hvilket scenarie, der skal arbejdes videre med.

Nuværende investeringsoversigt:

- Ny daginstitution i Ravnholtområdet
- Fysisk udviklingsplan, Blovstrød (om- tilbygge Tusindbassen)

2. Social- og velfærdområdet:

Af bilag 1 ses, at ca. 14.000 kommunale m² svarende til ca. 9 % af de kommunale m² anvendes til dette område.

Udkast til strategiske pejlemærker for området:

- Faciliteterne på sundheds- og velfærdsområdet skal rumme flere ældre i de kommende år.

- En tættere sammenhæng mellem forskellige tilbud på sundhedsområdet og på ældreområdet bør understøttes af de fysiske rammer. Dette vil øge fleksibiliteten og billiggøre driften på længere sigt.
- Øget behov for akutboliger samt små (billige) lejeboliger til anvisning

Sager under fagudvalg og Økonomiudvalg:

SVU har arbejdet med status for og fremtidigt behov for demens boliger

SVU har gennemført en strukturanalyse på ældre- og sundhedsområdet

SVU har arbejdet med status for fremtidig anvendelse af ældre og plejeboliger

SVU har arbejdet med lokalisering af genoptræningen og hjemmeplejen

ØU har arbejdet med at udvide antal små almene boliger, således at behovet herfor kan imødekommes.

Nuværende investeringsoversigt:

- Flytning af genoptræningen
- Køb af gang på Engholm
- Indskud til almene boliger

3. Idrætsområdet

Af bilag 1 ses, at ca. 22.000 kommunale m² svarende til ca. 14 % af de kommunale m² anvendes til dette område. Af bilaget fremgår alene bygningerne, men de tilknyttede arealer har på idrætsområdet væsentlig betydning for de løbende driftsomkostninger.

IDAN og Syddansk Universitet har netop gennemgået idrættens vilkår og faciliteterne og deres rapport indeholder en lang række anbefalinger. Disse anbefalinger retter sig for hovedpartens vedkommende mod hvordan målgruppen udvides og hvordan kapacitetsudnyttelsen kan øges.

Analysen giver samtidigt et grundlag for at vurdere niveauet af faciliteterne.

Udkast til strategiske pejlemærker for området:

- Målgruppen for idrætspolitikken udvides ved at arbejde mere nuanceret med målgrupper f.eks. de skoleaktive, de foreningsaktive, teenagerne, selvorganiserede voksne og ældre samt de idrætssvage.
- Fokus på optimeret udnyttelse af eksisterende faciliteter (øget sambrug, tæt styring af brugen).
- Øget dialog og samarbejde med foreninger og borgere.

Sager under fagudvalg

KIU har arbejdet med en analyse af det samlede idrætsområde og revision af fritidspolitikken

KIU har arbejdet med bygningskomprimering af skydebanefaciliteter

KIU har arbejdet med etablering af lysløjpe

KIU har arbejdet med udvidelsen af Blovstrødhallen

KIU har arbejdet med etableringen af Allerød idrætspark

Nuværende investeringsoversigt:

- Udvidelsen af Blovstrødhallen
- Etablering af lysløjpe

4. Kulturområdet

Af bilag 1 ses, at ca. 10.000 kommunale m² svarende til ca. 7 % af de kommunale m² anvendes til dette område.

Udkast til strategiske pejlemærker for området:

- Faciliteterne på kulturområdet skal være tidssvarende og understøtte sammenhængskraften i kommunen

- Fokus på optimeret udnyttelse af eksisterende faciliteter (øget sambrug, tæt styring af brugen).
- Øget dialog og samarbejde med foreninger og borgere.
- Øget samarbejde med forskellige aktører i kulturlivet

Sager under fagudvalg

KIU har arbejdet med etablering af Aktivitets- Foreningshus og Bibliotek

KIU har arbejdet med udvidelse af Musikskolen

KIU har arbejdet med nye rammer for Teater Mungo Park

KIU har arbejdet med udvidelse af Allerød Bio

Nuværende investeringsoversigt:

- Aktivitets- Foreningshus og Bibliotek
- Udvidelse af Musikskolen
- Nye rammer for Mungo Park

5. Rådhuset

Af bilag 1 ses, at ca. 6000 kommunale m² svarende til ca. 3 % af de kommunale m² anvendes til dette område.

Udkast til strategiske pejlemærker for området:

Rådhuset inkl. udenoms arealer (p-pladser) fungerer i dag som en tidssvarende bygning, der dels opfylder kravene til en moderne arbejdsplads og samtidigt fungerer som en professionel ramme for byrådets og fagudvalgenes arbejde.

Sager under fagudvalg

Ingen

Nuværende investeringsoversigt:

Ingen

6. Øvrige faciliteter

Af bilag 1 ses, at ca. 9.000 kommunale m² svarende til ca. 7 % af de kommunale m² anvendes til dette område. Der er dels tale om egentlig driftsbygninger (materielgård, varmegærker osv.) samt om øvrige bygninger (Gladgården, Genbrugsstationen, Vestre Hus mv.)

Udkast til strategiske pejlemærker for området:

- Faciliteterne skal opfylde krav til arbejdspladser, hvor de fungerer som driftsbygninger
- Faciliteterne skal indrettes med fokus på effektiv drift og i overensstemmelse med energi og miljøanbefalinger mv.
- Fokus på optimeret udnyttelse af eksisterende faciliteter (øget sambrug af faciliteter).
- Fokus på dialog og samarbejde med foreninger og borgere, hvor dette er relevant.

Sager under fagudvalg og Økonomiudvalg

ØU har arbejdet med Allerød Service, herunder de fysiske faciliteter

KMU har arbejdet med affaldsområdet, herunder ordningen med Spildopperne

KMU har arbejdet med naturområdet, herunder tilbud til børn og unge i Vestre Hus

Nuværende investeringsoversigt:

- Naturlegeplads

5. Bygningskomprimering og den videre proces.

Ejendomsstrategien indeholder ikke i sig selv konkrete forslag til bygningskomprimering. Det er hensigtsmæssigt at arbejde med de konkrete forslag i konkrete sager, som derved bliver forankret i de relevante fagudvalg. En sådan proces vil ligeledes sikre dialog med relevante brugere og borgere.

I bilag 3 findes en oversigt over den allerede gennemførte bygningskomprimering. Der arbejdes løbende med de konkrete sager, og i marts 2014 var der en sag på i Økonomiudvalget om konkrete sager. Denne proces fortsætter naturligvis sideløbende med arbejdet med strategien.

Processen for det videre arbejde med strategien foreslås derfor at være følgende:

- ØU behandler skitsen d. 9. september 2014
- Byrådet drøfter skitsen i forbindelse med budgetdrøftelserne i september 2014. Der træffes konkrete beslutninger vedr. effektiviseringer samt anlæg i forbindelse med budgettet for 2015-18.
- Strategien revideres ift. trufne beslutninger, og 2. version forelægges fagudvalgene i november, hvor der udover de overordnede emner tages stilling til de foreslåede strategiske pejlemærker. Udvalgene vil ligeledes skulle forholde sig konkret til, hvilket formål den enkelte ejendom skal tjene, således at der kan fastlægges funktionskrav for forskellige kategorier af ejendomme samt hvilket kvalitetsniveau der tilstræbes. Databasen over ejendomme vil sideløbende blive opdateret og præciseret.
- Økonomiudvalget vil primo 2015 forholde sig til fagudvalgene indstillinger. Dette vil dels danne grundlag for dialog med brugerne, dels danne grundlag for evt. at bestille sager om f.eks. bygningskomprimering til behandling i fagudvalgene forud for budgetdrøftelserne. Analyser vil skulle være færdige således at de kan behandles senest i august 2015.

Oversigt over kommunale ejendomme fordelt til hovedanvendelser – version 1.0					
Hovedgruppe	Ejendom, navnenyttelse	Adresse	Stand	I alt m2	Bemærkninger
1	Børne- og				
2	Ungeområdet				
1	Børnehuset Blommehaven (Victoria)	Blommevej 1	B	628	
2	Børnehuset Blommehaven (Engblommen)	Blommevej 2	B	614	
3	Børnehuset Tusindbassen (Brumbassen)	Byagervej 4	B	580	
4	Børnehuset Tusindbassen (Tusindfyrd)	Byagervej 8A	B	804	
5	Børnehuset Eimedalen, Lyngø vuggestue	Eimedalen 2A	C	490	
6	Børnehuset Eimedalen, Lyngø høj børnehave	Eimedalen 2C	C	655	
7	Liljerød Skole	Frederiksborgvej 59 A	C	239	
8	Liljerød Skole	Frederiksborgvej 61-65	C	11.368	
9	Børneh Klattræet (Sct. Georgsgd.)	Græsmarken 2-4	C-	1.325	
10	Kirsebærgårdens børnehave	Kirsebærgården 3	C	354	
11	Vuggestuen Kirsebærgården	Kirsebærgården 5 (del af nr.3)	C	345	
12	Maglebjergskolen	Kokkedalen 2	B	2.418	
13	Multihuset Hobiten	Kokkedalen 6-8	B	1.518	
14	Børnehuset Molevitten, Kokkedal børnehave	Kokkedalen 7	C	477	
15	Dagplejen i Lyngø	Kokkedalen 9 (del af nr.7)	B	158	
16	Børnehuset Molevitten, vuggestuen	Kokkedalen 11 (del af Lyngø skole)	B	401	
17	Gravensten vuggestue	Kollerødvej 8A	C	706	
18	Børnehuset Gravensten	Kollerødvej 8B	C	514	Anv. midlertidigt til andre formål
19	Gravensten børnehave	Kollerødvej 8C	C-	295	
20	Heldagsskolen	Kongevejen 80 A og B	C-	574	
21	Blovstrød skole	Kærvej 10	C	8.925	
22	Lyngø Børnehus	Langkæret 66	C	605	
23	Tandplejen	Lyngøvej 202	B	562	
24	Børnehuset Grøftokanten 4	Lyngøvinget 4	B	399	
25	Børnehaven Grøftokanten 6	Lyngøvinget 6 (del af nr.4)	B	387	
26	Børnehaven Grøftokanten 10	Lyngøvinget 10	C-	325	Anvendes midlertidigt til andet formål. Nedrives?
27	Skovvangskolen	Poppelvej 1A	C	14.200	
28	Børnehuset Mariehønen	Prøvestensvej 6 (del af Liljerød skole)	C	480	
29	SFO Vølen (under Engholmskolen)	Rådhusvej 4	C-	195	Midlertidig Sprogskolen. Udbudt til salg.
30	Engholmskolen	Rådhusvej 5	C	13.065	
31	Engholmskolens gymnastiksal	Rådhusvej 5 (del af Engholmskolen)	C-	456	
32	Dagplejen	Sortemosevej 20 A (del af nr.20)	C-	129	
33	Børnehuset Søgeren	Søgeren 14	B	602	
34	Ravnsholt skolen	Søparken 1	C	7.508	
35	Ravnsholt hallen	Søparken 1 (del af skolen)	B	1.898	
36	Skovbørnehaven Skovsneppen	Søparken 1A	C	205	

Hovedgruppe	Ejendom, ravnibenyttelse	Adresse	Stand	I alt m2	Bemærkninger
37 Børne- og Ungeområdet	Klub Vest	Søparken 3 (del af Ravnsholt skolen)	C	820	
38 Ungeområdet	Søparkens Vuggestue (BH Grøftekanten)	Søparken 5	C	384	
39 Fortsat	Ørnevang fritidshjem	Uglevang 1	C	515	
40	Ørnevang vuggestue	Uglevang 3 (del af nr.1)	C	835	
41	Ørnevang børnehushus	Uglevang 5 - 7 (del af nr.1)	B	796	
42	Lynge skole	Ved Gadekærret 15	C-	11.798	
43	SFO Engholm	Vestvej 20	C	470	
44	Børnehuset Violin	Violvej 1	C	700	
45	Børnehuset Kastanien	Violvej 3 (del af nr.1)	C	439	
46	Børnehuset Rønnehuset	Violvej 5 (del af nr.1)	C	435	
47	Rønneholtparkens vuggestue	Violvej 7 (del af nr.1)	C	406	
48	Æblehavens børnehaven	Æblehaven 1A	C	316	
49	Skovvang børnehuset (Myretuen)	Ørnevang 19	C	626	
50	Skovvang børnehaven	Ørnevang 21	C-	341	Udlejet til Frederiksberg Kommune
Areal				93.285	
51 Social- og Velfærdsområdet	Udlejningsejendom	Amtsvej 10	?		Overtages 1. oktober 2014
52	Midlertidig genhusning pensionister	Banevang 5	C-	310	besluttet nedrevet
53	Plejecenter Skovvang, servicearealer	Poppelvænget 2	B	602	
54	AOC Engholm, servicearealer	Rådhusvej 3 (2349/8099-del)	B	2.349	
55	Lejeboliger	Baunesvinget 14-18	C-	231	Akutbolig
56	Lejeboliger, pensionister	Byagervej 8B	B	511	Reguleret ved lejendtægt
57	Lejeboliger, pensionister	Elmedalen 19-51	C-	1.004	Reguleret ved lejendtægt
58	Lejebolig, biografvillaen	Frederiksborgvej 17 A	C-	156	Står uden anvendelse - skimmelsvamp
59	Paraplyen	Frederiksborgvej 59	C-	202	Familierådgivning
60	Lejeboliger	Gladgårdsvej 57-64	C	386	Reguleret ved lejendtægt
61	Lejeboliger	Gladgårdsvej 65	B	269	Akutbolig
62	Lejeboliger	Gf. Lyngevej 14	C-	249	Akutbolig
63	Lejeboliger, pensionister	Grønnehegn 1-19	C-	1.323	Reguleret ved lejendtægt
64	Lejebolig	Grønnevang 8	C-	130	Pensionistbolig selvstyrende, faste lejere
65	Lyngehus, hele ejendommen	Hillerødvej 48A	B	4.916	DAB
66	Kontaktten (bofællesskab for unge)	Lyngevinget 2	B	410	
67	Lejeboliger	Vestvej 39	C-	452	Akutbolig
68	Kilen, Opholdslokaler (Socialpsykiatrien)	Violvej 9	B	171	
69	Lejeboliger	Østre Teglværksvej 29A og B	C-	91	Selvstyrende, faste lejere
Areal				13.762	
70 Idrætsområdet	Lillerødhalerne	Banevang 7	B	5.251	
71	Lynge gl. stadion (depot og omklædning)	Baunesvinget 30	C	67	Selvstyrende
72	Blivstrødbanen	Blivstrød Teglværksvej 4 + 10	C-	677	Jernbaneklub og Teglværk
73	Blivstrød Svømmehal	Byagervej 12	C	1.050	

Hovedgruppe	Ejendomsnavn/nyttelse	Adresse	Stand	I alt m2	Bemærkninger	
74 Idrætsområdet	Lyngehallen	Idrætsvej 14	C	4.714		
	Centerhallen	Lilledal 10	C-	790		
	Engholm Svømmehal	Lærkeborg Allé 1A	C-	1.317		
	Engholmhallen	Lærkeborg Allé 1B	C	1.828		
	Allerød Idrætspark	Møllemosevej 5	A	1.858		
	Skovvang stadion, Klubhus	Poppelvej 1B	C-	564		
	Skovvang stadion, Atletikhus	Poppelvej 1C	C-	72		
	Birkedal Tenniscenter	Rørmosvænget 10	B	165		
	Blovsrød Stadion	Sandholmgårdsvej 29	C	332	Udbudt til salg. Aktivitet ophører ultimo 2014	
	FH-Hallen	Skovensvej 8 (del af nr.4)	B	1.122		
	Blovsrødhallen	Sortemosevej 20	B	1.963		
	Areal			21.770		
	85 Kulturområdet	Motorcykelklub	Enghaven 7	C-	187	Selvstyrende
		Allerød Bio	Frederiksborgvej 17	C-	318	Selvstyrende
Mungo Park, teater		Fritz Hansens Vej 23	C	743	Selvstyrende	
Gladgården (admin. og lager)		Hillerødvej 2-6	B	1.127		
Lyngbibliotek		Hillerødvej 48C (del af nr.48A)	B	362		
Kirkehøvegaard, hovedbygning		Kirkehaven 10	C-	563		
Leptræsk badstue		Kirkehaven 12	C-	31		
Kirkehøvegaard, stenhuset		Kirkehaven 14	C-	133		
Kirkehøvegaard, kulturhus		Kirkehaven 16	B	798		
Musikskolen		Lyngvej 198	C-	1.573		
Børnenaturcentret Vestre Hus		Mørkebakkevej 1	B	147		
Hovedbiblioteket		Skovensvej 4	C	2.646		
FH Kantinen		Skovensvej 10	B	481		
Areal				9.109		
98 Rådhuset	Rådhuset	Bjarkesvej 2	A	6.417		
	Areal			6.417		
99 Øvrige kommunale faciliteter	Spildepnagerbygning	Nordkranvej 8	?	868		
	Genbrugspladsen	Nordkranvej 10 (del af nr.8)	?	80		
	Engholm varmecentral	Rådhusvej 1A	C-	289		
	Lillerød øst varmecentral	Solvang 27	B	528		
	Erhvervsudlejningsejendom	Frederiksborgvej 12	?	768	Strategisk opkøb	
	Møllemosegård (materiegård)	Møllemosevej 7	C-	520		
	Allerød Brandstation	Rørmosvænget 2	B	473		
	Beredskabsgården og Produktionsværksted	Vassingerød Bygade 2-4	B	1.792		
	Materiegården	Vassingerødvej 2	B	3.371		
	Areal			8.689		
	Totalareal			185.032		

Bilag 2: Kvalitetsniveauer samt Ejendoms-databasen Dansk Bygnings Data

1. Definition af ønsket, samt vurdering af nuværende kvalitetsniveau og overordnet prissætning heraf.

Der arbejdes med tre kvalitetsniveauer:

Kvalitetsniveau A

Indtryk: Bygningen fremstår som ny eller fungerer efter hensigten.

Funktionskrav: Ingen patina, ingen defekter, Få/ingen funktionssvigt.

Kvalitetsniveau B:

Indtryk: Bygningen fungerer efter hensigten, men kan have tegn på slidtage.

Funktionskrav: Få/flere tegn på slidtage. Få/flere ridser eller mærker. Ingen/få defekter. Få funktionssvigt.

Kvalitetsniveau C:

Indtryk: Bygningen er slidt og kan have skader og mangler, der i et vist omfang påvirker anvendelsen

Funktionskrav: Synlig patina. Synlige tegn på slidtage. Defekter/huller. Funktionssvigt forekommer.

Ønsket stand defineres og aktuel stand vurderes ud fra DBD og evt. supplerende besigtigelser.

Database bearbejdes ud fra et realistisk skøn over hvilke midler, der kan forventes afsat til formålet således, at planlagt vedligehold og nedbringelse af efterslæb fastlægges.

For ejendomme der ikke forventes anvendt fremadrettet skal det besluttes om ejendommen nedrives, afhændes eller ændrer anvendelse. Sidstnævnte kategori af ejendomme kan det være fornuftigt at vedligeholde på et vist niveau for at opnå optimal salgpris. Det bør overvejes om der skal arbejdes med udarbejdelse af et værktøj til vurdering af valg af renovering kontra nedrivning/ny anlæg. Værktøjet skal sammenstille ombygnings- og renoverings udgifter kontra nybyggeri inklusive vurdering af driftsomkostninger over en årrække.

Dansk Bygnings Database (DDB)

Databasen indeholder en skønsvis registrering af ejendommenes tilstand, og dermed er der skabt et overblik over den omtrentlige størrelse af nødvendig, planlagt vedligehold samt det efterslæb der måtte være bygget op over årene.

Vurderingen af den aktuelle vedligeholdelsesstand for de kommunale ejendomme er foregået således, at alle bygninger summarisk er gennemgået visuelt, og skader samt tilstand er noteret.

Vedligeholdelsesopgaverne er vurderet og inddelt i kategorier i et prioriteringssystem med 7 forskellige niveauer:

- M. Myndighedskrav eller lovliggørelse.
- UN. Undersøges nærmere. Det anbefales at foretage en nøjere undersøgelse.
- 1. Sikkerhed. Endvidere kritisk tilstand, der medfører væsentlige følgeskader på andre bygningsdele, eller som er til fare for personer.
- 2. Meget slidt tilstand med risiko for følgeskader på andre bygningsdele. Bygningsdelen bør genoprettes eller fornys.

3. Forebyggende vedligehold. Slidt med begyndende skader.
4. Forebyggende vedligehold. Almindelig slidt med mindre betydende skader af æstetisk eller komfortmæssig art.
5. Bygningsforbedringer, hvor årsagen til behovet er energiforbedringer, forbedret funktion og æstetik.

De registrerede vedligeholdelsesopgaver er blevet prissat og inddelt i prioriteringssystemet, og denne information er ført ind i den digitale database. Fra databasen kan trækkes lister over de forskellige prioriteringskategorier, fagområder, ejendomme, årstal osv. Databasen kan udføre simple grafer over fordeling af udgifter på en valgt årrække, hvilket kan vise eventuelle udgifts-"pukler" på specifikke år. Der kan ligeledes trækkes ark med enkelte arbejdsopgaver ud, hvilke kan benyttes som grundlag for igangsættelse af et stykke arbejde eller udførelse af udbudsmateriale.

Databasen indeholder ikke udgifter til driftsopgaver.

Opgaverne indeholdt i databasen er i høj grad genoprettende opgaver og databasen indeholder ikke hensættelser til fornyelser af tekniske installationer.

Bilag 3: Liste over allerede gennemført bygning komprimering

Forvaltningen gav i marts 2014 en status på allerede gennemført bygningskomprimering som resultatet af beslutninger truffet i relevante fagudvalg og byråd:

Bygninger der har fået ny anvendelse eller er afhændet i perioden 2011 – 2014 (pr marts 2014):

- Lyngsvinget 2 – indrettet med hybler og Kontakten
- Frederiksborgvej 50A – indrettet med specialskole
- Frederiksborgvej 59 – indrettet til familietilbuddet Paraplyen
- Lokaler på Kirkehavgård, længe mod vest – indrettet til Huset
- Ørnevang fritidshjem – indrettet til SFO for Skovvangskolen
- Rådhusvej 4 – først indrettet til SFO for Engholmskolen – nu Børnesproggruppen (tidligere på bibl.)
- Vestvej 18 – bygning overdraget til spejderne
- Ørnevang 21 – udlejet til Frederiksberg Kommune frem til 1.3.2014
- Lyngsvinget 10 – udlejet til Frederiksberg Kommune frem til 1.3.2014
- Lyngsvinget 6 – anvendes fortsat til kommunal daginstitution efter 1. januar 2012
- Baunesvinget 14-18 – indrettet som akutboliger
- Sydkæret 6 – solgt
- Arealer ved Lyngsvinget – Lokalplan for boligområde iværksat
- Kollerødvej 8b – udlejet til Frederiksberg kommune frem til 31.5.2013 – nu midlertidigt It pensionister i stueetagen. På 1. sal midlertidig lokaleanvisning til AOF m.fl. (til 1.6.2014) samt tilbud under socialpsykiatrien.
- Rønnealle 41 – Hjemmeplejen, lejemålet opsagt pr. 31.12.2012
- Køkken og café arealet på Plejecenter Engholm – indrettes sammen med kommunens øvrige servicearealer til Aktiviteten, Genoptræningen og Hjemmeplejen.
- Lyngvej 202 – ombygget til central Tandpleje
- Møllemosegård, nedrevet bortset fra hangar som benyttes af Allerød Service
- Sportsvej 4 – nedrevet
- Skakten, tidligere SFO på Skovvangskolen er overtaget af skolen, jfr. ØU beslutning 17.4.2012.
- Kirkehavgård – kontorlokaler tidligere udlejet til spildevandsselskabet er overtaget af LAFAK
- Vestvej 20 - Indgår pr. 1.3.2013 i Engholmskolens bygningskapacitet
- Frederiksborgvej 17A (biografboligen) – midlertidig udleje til boligformål er ophørt 1.8.2013. Der er konstateret skimmelsvamp i ejendommen. Ejendommen nedrives som led i realisering af lokalplan for bymidten.

Efterfølgende er der truffet beslutninger om følgende i Økonomiudvalget:

- Skovmarkens Stadion, Sandholmgårdsvej 29 sælges.
- Rådhusvej 4 sælges

Bilag 4 Budgetsikkerhed og råd til den politiske proces ved større anlægssager.

For at øge budgetsikkerheden i anlægssagerne foreslås følgende procedurer for så vidt angår større anlægssager (over 5 millioner kr.). Det vigtigste redskab for at øge budgetsikkerheden er at øge planlægningen, men der kan være et dilemma både tidsmæssigt og økonomisk ved at øge planlægningen. Det vigtigste er at holde fokus på planlægning og risikostyring hver gang, der skiftes fase, og dermed hver gang der træffes politisk beslutning.

Budgetsikkerheden øges for hver fase. I den indledende fase, hvor projekterne ofte prissættes starter projektet med ide om fremtidig brug, og en forholdsvis løs skitsering af en ny-, til- eller ombygning. Det er af afgørende betydning at det behov, der ønskes imødekommet afdækkes i denne fase, og at der samtidigt fastsættes en økonomisk ramme for projektet. Denne ramme har ikke stor budgetsikkerhed, da projektet endnu ikke er skitseret. Først i projekteringsforløbet fastlægges bygningsarealer, indhold og kvaliteter.

Der opstår således løbende større og mere præcis viden om slutresultatet og der udarbejdes et bedre projektmateriale, der kan danne grundlag for korrekt prissætning og dermed danne grundlag for politiske beslutninger.

Branchen arbejder med en faseopdeling af byggerier hvor man deler en sag i op til 6 faser:

1. Byggeprogram
2. Dispositionsforslag
3. Projektforslag
4. Forprojekt (myndighedsprojekt)
5. Hovedprojekt
6. Projektopfølgning

Større anlæg bør derfor deles op i faser til politisk beslutning:

1. Der afsættes og frigives et mindre beløb til programmering. Der skal foreligge et groft bud på de samlede omkostninger (den økonomiske ramme, som der ønskes at prioritere til formålet). Usikkerheden vil typisk andrage 15-20 % Her sker endelig behovsafklaring samt skitsering af byggeriet (Program/dispositionsforslag). Endvidere undersøges jordbund for bæreevne og forurening samt PCB-, asbest- eller blyforekomst. På dette grundlag, kan der udarbejdes et mere præcist budget og en foreløbig tidsplan.
2. Herefter afsættes og frigives anlægssagen indeholdende et mere præcist budget, en tidsplan og et skitseprojekt. Omkostningerne kan typisk fastsættes med en usikkerhed på +/- 5-10 %.
3. For større projekter er det vigtigt, at der er realisme i budgetterne og i tidsplanen. Det betyder bl.a. at de bør indeholde budget til uforudsete udgifter, da der uvægerligt opstår ændringer undervejs i byggerier. Hvis denne usikkerhed ikke kan accepteres, bør man i stedet øge den økonomiske ramme til projekteringen og øge tiden til forundersøgelser – det er altså et dilemma mellem den usikkerhed, man er villig til at acceptere og omkostningerne til det samlede byggeri. Når byggeriet er i gang, er ændringer i forudsætninger mv. næsten altid forbundet med økonomiske tab.

For de mindre projekter er det ligeledes hensigtsmæssigt at dele projekterne op i faser, og at planlægge efter at budgetsikkerheden stiger gennem faserne.

Den perfekte byggeproces hvor omkostningerne er lave, byggetiden er kort og budgetsikkerheden er høj eksisterer ikke. Der er altid tale om et dilemma og en afvejning af de forskellige parametre.

Seks råd til den politiske proces for beslutninger vedr. større anlægssager:

1. Afsæt tid til afklaring af behov (byggeprogram og skitsefasen) – udstik en økonomisk overordnet ramme til projektet
2. Forsøg at jævne byggeaktiviteten over årene, da byggestyringen dermed får de bedste betingelser. (Forvaltningens ressourcer hertil udnyttes bedst muligt)
3. Fasthold fokus på oprindeligt afdækkede behov (behovene øges generelt i takt med konkretiseringen af projektet)
4. Budgettet bør baseres på et skitseprojekt. Husk at gennemgå forbehold i skitseprojektet. Ønskes stor budgetsikkerhed, brug da tid og økonomi på afklaringer.
5. Husk at de reelle omkostninger er afhængige af markedsvilkår på et konkret tidspunkt, dvs. de konkrete omkostninger kendes først, når der har været afholdt licitation.
6. Øget budgetsikkerhed har også en pris. Afvej, hvad der konkret vejer tungest (samlede omkostninger, øget tid, budgetsikkerhed)

Bilag: 3.7. Links til nøgletal

Udvalg: Økonomiudvalget 2014-2017

Mødedato: 13. januar 2015 - Kl. 16:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 1427/15

Links til diverse nøgletal

Link til KORA (ECO-nøgletal):

[1.32 - Ressourceforbruget på 19 udgiftsområder 2011-2014](#)

(via dette link er der også adgang til de ECO-nøgletal)

Økonomi og Indenrigsministeriets nøgletal:

<http://www.noegletal.dk/>

Danmarks Statistik:

<http://www.dst.dk/da/Statistik/emner/kommuner-paa-landkortet.aspx>

Danmarks Statistikbank:

<http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1680>

Rudersdal Kommunes nøgletalsanalyse (Hvor Rudersdal Kommune sammenlignes med bl.a. Allerød Kommune)

http://www.rudersdal.dk/Kommunen/Politik/Budget/Budget_2015.aspx

(klik på Budget 2015, nøgletalsnotatet er på side 29-54)

Nøgletal fra KL "Brug nøgletal i styringen – kend din kommune" udgivet til Kommunal Økonomisk Forum 8. og 9. januar 2015

<http://kl.dk/koef>

(klik på nøgletalspublikationen "Brug nøgletal i styringen")

OBS denne er udløbet:

Kommunalstatistiske meddelelser (Budgetvejledning 2015):

<http://oekonomiportalen.lovportaler.dk/SearchResult.aspx?q=kommunalstatistiske+meddelelser&activesolution=http%3a%2f%2fwww.kommunekoncept.dk&t=%2fV1%2fNavigation%2fKoncept+kommune%2fKoncept+Administration%2fOekonomi%2fAegte+skygge+Budgetvejledning+2015%2fKommunalstatistiske+meddelelser%2f>

Bilag: 3.8. Links til besparelses- og effektiviseringsforslag

Udvalg: Økonomiudvalget 2014-2017

Mødedato: 13. januar 2015 - Kl. 16:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 1426/15

Links til besparelses- og effektiviseringsforslag

KL's råderumsportal

<http://www.kl.dk/Aktuelle-temaer/raaderumsportalen/>

KREVI's 581 forslag til økonomisk effektivisering

<http://www.kl.dk/raaderumsportalen/581-forslag-til-okonomisk-effektivisering-id83758/>

Diverse inspirationskataloger til udgiftsreduktioner

<http://www.kl.dk/raaderumsportalen/Inspirationskatalog-til-mulige-udgiftsreduktioner-id70473/>

Bilag: 3.9. Borgernes forslag til besparelser

Udvalg: Økonomiudvalget 2014-2017

Mødedato: 13. januar 2015 - Kl. 16:00

Adgang: Åben

Bilagsnr: 1572/15

Forslag til alternative besparelser fra børnefamilierne i Allerød.

Vi beder om, at skolerne i Allerød som minimum får 2 års arbejdsro til at få skolereformen ordentligt på plads - og at man i den periode inddrager fagfolk på skoleområdet, som kan komme med langsigtede og mere humane måder at lave nye besparende tiltag på skoleområdet. Vi har med børn at gøre, så vi vil kæmpe hårdt for at undgå hovsa-beslutninger. Der må være ekstremt mange aspekter i en skolelukning, som ikke er blevet tænkt igennem - såsom lokale-fordeling, hvordan søskende kan risikere at blive fordelt ud på forskellige skoler, og hvordan man opretter den sociale trivsel i en klasse, når den bliver splittet op måske hvert år eller hvert andet år. I stedet skal ændringer foretages på baggrund af faglige argumenter, hvor man tager højde for indlæring, inklusion, social trivsel, lokaler, mv. Hvis der skal ske besparelser på skoleområdet, skal der laves en grundig og veldokumenteret langsigtet strategi. I dialog med de lokale kræfter må man kunne finde løsninger, der gør mindre ondt på børnene. Det er noget, som vi forældre kan have respekt for.

Herunder en samling af de forslag til besparelser, som er kommet via gruppen "Spørg Allerød" – www.facebook.com/sporgallerod. Vi håber, at det kan give politikerne en forståelse for, hvordan børnefamilierne ønsker, at der skal prioriteres.

Forslagene er sammenfattet herunder og fremlægges i ikke-prioriteret rækkefølge.

Forslag: Øge andre indtægter generelt

- Skattelettelsen har jo nok givet en typisk Allerød familie nogle tusinde kroner mere i lommen, og de må nu så bare opkræves på anden vis, hvis man ikke kan lave om i aftalen med indenrigsministeret med den begrundelse at udligningsordningen er ændret.
- Øge brugerbetaling på biblioteket, idræt, pensionisthus, aktivitetshus og lign.
- Øge forældrebetaling til f.eks. klubber. I år har man f.eks. nedsat prisen for at gå i klub fra 500 til 300 har jeg hørt, hvorfor ikke sætte den op igen. Måske også højere forældrebetaling til daginstitutioner? Kommunen giver (har givet) et meget stort tilskud til børn der passes uden for kommunen. Måske skal klubberne betale mere for leje af lokaler til kommunen, og så øge kontingentet.

Forslag: Besparelse på miljøtiltag

- I Agnete Fog's læserbrev i Allerød Nyt står der, at hvor hun er ked af, at der skal spares 25% på det ambitiøse miljøarbejde til klimamesser og grønne regnskaber. Citat: "Hvis vi sparer de foreslåede 3,4 mio. vil det svare til en reduktion på ca. 25 % af budgettet." Dvs. at de 3,4 million i sparekataloget kun er 25%. Behøver vi et ambitiøst miljøarbejde, når vi ingen penge har i kommunekassen? Hvis vi skærer yderligere til 50% eller 75% ville det svare til en besparelse på 10 mio kr. Måske er det ikke så simpelt som så – men generelt bør man nedprioritere Green City, klimamesser og grønne regnskaber, når der ikke er penge til det.

Forslag: Kommunesammenlægning

- Allerød slås sammen med en anden kommune. Vi kunne godt have brug for noget assistance i at styre vores økonomi. I den forbindelse kunne man så nedlægge Rådhuset - og leje lokalerne ud til privat virksomhed. Borgerservice kan så ske via biblioteket.

Forslag: Øget digitalisering

- Kommunen stopper udsendelse af breve via postdanmark fra 1. november, hvor det bliver lovpligtigt at have en Nem-mailkonto. Kun borgere der udtrykkeligt har bedt om papirbreve (f.eks. de ældre) får det.

til nabokommuner, så flere teatergæster kan opleve dem. Hvis kommunen er i så stor nød, må kulturen vie for en stund til fordel for helt daglig basis: skoler og pasningsmuligheder.

- Byens plads på anlægsbudgettet aflyses. Vi har brug for anlægspengene til at optimere på børne/skoleområdet eller energirenoveringer.
- Kan kommunen udleje en del af sit materiel til andre kommuner eller kunne man samarbejde på tværs af kommuner – og dele materiel og derved omkostninger.
- Kommunen kan optage lån til finansiering af anlæg eller sælge kommunale bygninger f.eks. på sale and lease back aftaler med pensionskasser af bibliotek, musikskole. Med den meget lave rente, kan dette nok gøres på attraktive niveauer, afhænger af hvordan aftalen skrues sammen.
- Sælg byens kunst hvis nogen har råd til at købe det

Forslag: Snerydning

- Snerydning - rammer alle borgere lige bredt og kan evt udvides med en tilkøbsordning for grundejerforeninger, så man kan tilkøbe ekstra service og udnytte kommunens materiel

Forslag: Fodbold-anlægget ved Møllemosen

- Luk en del af de dyre kunstbaner, eller endnu bedre - udlej dem og få dækket vedligeholdelse. For at skabe mere plads til fodboldklubben kan indføres et booking system med lille gebyr, så kapaciteten kan udnyttes endnu bedre (se dokumentationen og forslaget i den lange eksterne rapport angående Allerøds idrætsfaciliteter på kommunens hjemmeside - den viser i øvrigt også at vi har tre gange så mange fodboldbaner per indbygger som nabokommunerne)
- Sæt fodbold-kontingentet for AFK op. Kontingentet for dem, der spiller fodbold i Allerød øges med et vist beløb f.eks. fra 600 kr. til 1.000 kr. - og det øgede kontingent går til at dække udgifterne til det nye fodbold-stadion. Der er stor forskel på kontingentbetaling i kommunen. Det koster 600 kr. at gå til fodbold om året, og det koster 2500 kr. at gå til svømning.
- Tillad reklamer på fodbold-stadion

Forslag: Indtægter via reklameplads

- Kan vi få nogen til at undersøge om vi kan sælge noget i kommunen som reklameplads – det kunne være de kommunale biler eller flere reklamesøjler.

Forslag: Stop for sammenbygning af klyngeinstitutioner

- Skrinlæg alle planer om sammenbygninger af institutioner i "klynger". De arkitekttegninger og planer for sammenlægning af – og sammenbygning – af forskellige børnehuse må kunne tages op igen, når der efterfølgende igen er flere penge i kassen. F.eks. stoppe bygningen af Klyngeinstitutionen Ravnsholt. Det koster også penge at sammenkøre et personale og en ledelse fra til tider meget forskellige institutioner.

Forslag: Open source

- Open Source har givet en besparelse på 4 millioner i Gribskov kommune.
http://dknyt.dk/sider/artikel.php?id=39383#.U_44OMJZodl

Forslag: Salg af jord

- Få solgt ledige parceller hurtigst muligt, fx de 8 på lyngsvinget, som der er lavet lokalplan for. Det vil give penge lige ned i kommunekassen - og det mangler vi. Hvis den nye institution bliver bygget snarest i Ravnholt, vil grundsalget fra de gamle institutioner stort set dække hele anlægsudgiften.
- Regeringen fremlagde i går sit forslag til ny finanslov. I den forbindelse udtaltes en forventning om højere vækst i boligpriserne end først antaget. Er det muligt nu at kapitalisere på de forventede fremtidige indtægter fra salg af grunde i kommunen?

Forslag: Udlicitering af kommunale opgaver

- "Ældrebyrden" er en del af forklaringen på budget hullet i kommunekassen – er mulighederne for besparelser ved udlicitering af opgaverne til eksempelvis ældrepleje udnyttet? <http://www.b.dk/politiko/kommuner-kan-spare-milliarder-paa-aeldreplejen>

Forslag: Besparelser på Rådhuset

- Udnytter vi hele pladsen på Rådhuset? Kan man leje noget af det ud? Eller kunne der være decentrale funktioner, som kan flyttes ind på Rådhuset?
- Reducere antallet af chefer/medarbejdere på forvaltningen - spare min 1 direktør på rådhuset eller f.eks. fjerne et helt ledelseslag. I det private erhvervsliv hedder det "delaying" og det gør ondt på de mellemledere, der mister ansvar, men det sparer penge.
- Kommunen ikke endnu har fuldført planen om at sammenlægge de to forvaltninger på rådhuset, der arbejder med henholdsvis dagtilbud og skoler. Hvis man er ansat i en af disse forvaltninger, har man ikke selv travlt med at save sin egen gren over. Men nogen må kunne fuldføre handlingen. Hvis fokus i kommunen tidligere er vedtaget at være et samlet tilbud til 0 - 16-årige med glidende overgange og en stor grad af fælles ledelse og teamwork, bør rådhuset også sammenlægges til én forvaltning. En forvaltning der varetager opgaven omkring både dagtilbud OG skoler. Derved kan der nok spares en eller flere ledere i forvaltnings-regi?
- Hvad med at spare den lønforhøjelse lokalpolitikere lige har givet sig selv? Det må da være et sted og starte.

Forslag: Øvrige anlæg og aktiver

- Lukning af svømmehallen på Engholm. Måske kan der udlejes haltid? Ærgeligt, nu hvor den lige er renoveret, men det er Skovvang stadion jo også lige blevet, og det er jo også kommet i sparekataloget alligevel.
- Lukning af bibliotek i Lynge. Har vi brug for mere end 1 bibliotek i kommunen. Blovstrød mistede deres for lang tid siden.
- Allerød bibliotek: Man kunne også alternativt overveje at begrænse åbningstiden i Allerød bibliotek. Morsø Folkebibliotek har åbent på tidspunkter, hvor der ikke er personale til stede. Kunne man også forestille sig, at Allerød Bibliotek gjorde noget tilsvarende - altså får længere åbningstider, end man har nu samtidig med, at man indfører færre bemandede timer end nu og dermed lavere lønomkostninger.
- Lukning af Mungo Park: Mungo Park er nice to have og profilerer Allerød, men det kan jo være at andre kommuner alligevel vil være med til at støtte det, hvis det er lukningstruet.
- Stop udvidelsen af Mungopark (indtil der igen er penge i kassen). Mungopark er fulde af kreative løsninger og har allerede et godt samarbejde om at udbrede deres forestillinger